

új magyar szó

20 oldal

Ára: 1,5 lej

Országos közéleti napilap | Alapítva 1947-ben, Romániai Magyar Szó címmel

VII. évfolyam,
136. (1456.) szám**BNR-valutaárfolyamok**

1 euró	4,2778 ▲
1 amerikai dollár	3,0119 ▲
100 magyar forint	1,5891 ▼

Aktuális

2

A monarchia búcsúzik

Mintegy ezren vettek részt a Habsburg Ot-tóért és tavaly elhunyt feleségéért tartott gyászmisén a híres ausztriai zárandokhe-lyen, Mariazellben. A család fekete-sárga zászlójával letakart koporsók mellett ha-gyományörző egyesületek katonai dísz-egyenruhás tagjai álltak őrt.

Háttér

4

**Neves politikusok
– névtelen egyetemek**

Több mint húszra tehető azoknak a hon-atyáknak a száma, akik mandátumuk el-nyerésekor nem rendelkeztek felsőfokú vég-zettséggel, illetve a negyedik-ötödik ikszet elrúgva szereztek egyetemi diplomát.

Kultúra

6

Nem fogott a római átok?

Elhárult az egyik legfontosabb jogi akadá-ly a verespataki aranykitermelés megkez-désének: a beruházó megkapta a Kirnyik-hegység egy részére vonatkozó régészeti mentesítési bizonylatot. A művelődési tárca szerint a vidék kulturális örökségének nyolcvan százaléka megmenekül.

Vezércikk

3

Tusványosi ajándék

A hazai igazságszolgáltatás tehát igen-csak hatékony fegyver a hatalom kezé-ben: ostor, hisz büntetni lehet vele az önfejűsködő koalíciós társat, megmutatva neki, ki az úr a háznál. De piros szalaggal átkötött szuvenír is tud lenni, amikor támogatni, jutalmazni kell valakit. Amikor szép ajándékkal illik fogadni a Budapest-ről érkező elvbaráto-kat... ▶

Salamon Márton László

Kánikula-kommandók

*A munkaügyi felügyelőségek ellenőrzik az alkalmazottak munkakörülményeit***A munkanélküliségnél a napszúrás is jobb? Több építőtelepen is azt tapasztaltuk, hogy a munkások a déli erős napsütésben is dolgoznak**

Fotó: ÚMSZ/archív

Megközelíti a negyven fokot a levegő hőmérséklete a következő napokban, tegnap már 36-37 fokos meleg tombolt országszerte. Mivel ilyenkor a rendkívüli időjárásnak megfelelő munkakörülményeket kell biztosítani az alkalmazottaknak, a megyei munkaügyi felügyelőségek képviselői helyszíni ellenőrzéseket tartanak. A lapunknak nyilatkozó alkalmazottak azt nyilatkozták: nem panaszkodnak, mert „a munkanélküliségnél a napszúrás is sokkal jobb”. Cseke Attila egészségügyi miniszter közleményben figyelmeztette az egészségügyi intézményeket: teljes készütséggel álljanak a rászorulóknak rendelkezésére. **7. oldal ▶**

**Konzultáció
– félidőben****ÚMSZ-összeállítás**

▶ Az RMDSZ főtítkárságán már megkezdődött az erdélyi magyar közösség gondjainak és elvárásainak feltérképezésére indított Erdélyi Konzultáció nevű fel-mérés adatainak feldolgozása – tudtuk meg Kovács Péter főtítkártól. Több területi szervezet kérésére az adatgyűjtés július első felére tervezett határidejét kitölték au-gusztusra. „Nem is az volt a cél-lunk, hogy a határidőt betartsuk, hanem, hogy minél több ember-hez eljuthassanak a kérdőíveink” – mondta Kovács. Az RMDSZ korábban 250 ezer kérdőívet nyomtatott, melyeket a magyarság számarányának megfelelő arány-ban osztott szét területi szerveze-tei közt. **Folytatása a 3. oldalon ▶**

Kiállt Borbély mellett a SZÁT

▶ Testületileg kiállt tegnap a Szövetségi Állandó Tanács Borbély László környezetvédelmi miniszter mellett. Kelemen Hunor, az RMDSZ elnöke elfogad-

hatatlannak nevezte az ügyészek eljárását. „Kiszivárogtatnak bizo-nyos alaptalan vádakat, és ezzel bemocskolják egy ember jó hírne-vét” – jelentette ki. **3. oldal ▶**

Alakuló ülését tartotta tegnap Kolozsváron a SZÁT

Fotó: Sipos M. Zoltán

Eurós végnapok?

▶ Meredeken, egyszerre négy fokozattal a már rendkívüli befektetői kockázatokra figyelmeztető „CCC” szintre süllyesztette az euróövezeti tag Görögország hosszú futamú államadós besorolását a Fitch Ratings, azzal indokolva a lépést, hogy nincs új EU/IMF-segélyprogram Görögország számára. Görögországhoz hasonló súlyos válság fenyeget Olaszországban, Spanyolországban, Portugáliában és Írországban is. A szakértők két változatot vizionálnak, az egyik szerint a déli országoknak ki kell lépniük az euróövezetből, a másik viszont egyenesen a közös pénz haláláról beszél. **2. oldal ▶**

Mai mellékletünk:**úmsz színekép**

Röviden

Orbán–Kövér ellentét?

Kövér László magyar házelnök többször kifejtette, hogy csökkenteni kell a törvényalkotási tempót, több időt hagyva a képviselőknek és az ellenzéknek a felkészülésre a javaslatok megvitatására, a kiszámíthatóságnak pedig mindenképpen javulnia kell – utalt a sok, utolsó pillanatban alapvetően módosított előterjesztésre. Orbán Viktor viszont nem lassít, szövívőjével, Szijjártó Péterrel azt üzentte, hogy a tempó marad.

Dél-Szlovákia hátrányban van

A szlovákiai Magyar Koalíció Pártja (MKP) úgy látja, hogy a tavalyi kormányváltás ellenére sem szűnt meg a jórészt magyarok lakta Dél-Szlovákia hátrányos megkülönböztetése. „A kormány tevékenységének első évében nem jelentek meg a kedvező fordulat jelei” – áll nyilatkozatukban. A párt megállapítja: „Elsősorban a munkahelyteremtés területén nem érzékelhető semmilyen pozitív változás. A legmagasabb munkanélküliségi aránnyal bíró 7 járás közül 6 Kelet-Szlovákia déli részében, illetve Dél-Szlovákiában található.”

Nem hallgatják ki a Mol-vezért

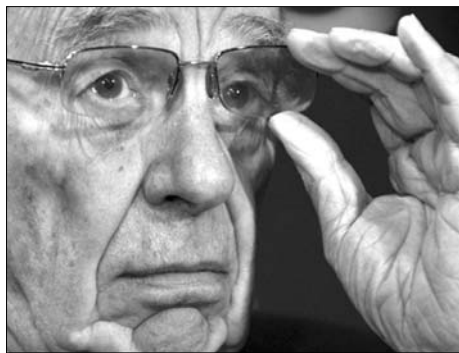
A magyar legfőbb ügyészség megtagadta a horvát társhatóságtól érkezett jogsegélykérelem teljesítését a hatályos jogsegélyegyezmény alapján. A magyar ügyészség kiemelte: a kérelmet tartalma szerint féljelentésnek értékelték, és erre való tekintettel ismeretlen tettes ellen indítottak eljárást. Egyúttal leszögezték: a nyomozás sikeres lefolytatása érdekében további adatokat kérnek a horvát ügyészségtől. A zágrábi nyomozó hatóság a Mol társaság vezérigazgatójának a kihallgatását kérte.

Súlyos merénylet Mumbaiban

Az indiai Mumbaiban, korábbi nevén Bombay-ben ismeretlen tettesek merényletet követtek el, amelynek során 17-en meghaltak, 131-en pedig megsebesültek. Az egyik robbanás a nagyváros központjának zsúfolt, Dadar nevű negyedében történt, kettő pedig kilométerekre onnan, Mumbai déli részén, egy üzleti negyedben és egy híres ékszerpiacon.

Beidéztek Murdochot és fiát

Beidézte meghallgatásra a súlyos etikai botrányba keveredett Murdoch-sajtóbirodalom két vezetőjét tegnap a brit parlament médiabizottság. A bizottság idézését Rupert Murdochnak, a News Corporation globális

sajtó- és médiacég 80 éves alapítójának (ké-pünkön) és fiának, James Murdochnak, a nagy-britanniai érdekeltség, a News International elnökének közvetlenül kézbesítették. Rupert és James Murdoch azonban egyaránt amerikai állampolgár, és így elvileg nem kötelesek ezután sem megjelenni a brit parlamenti bizottság előtt.

Pontosítás

Tegnap lapunk USL: mennyi az 50 százalék? című írásában tévesen idéztük Eckstein-Kovács Péter RFI-nek adott nyilatkozatát az ellenzéki párt szövetség választási esélyeiről. Az államfő tanácsadója úgy fogalmazott: jelenleg „50 és 60 százalék közöttire” becsüli az USL népszerűségét a szavazók körében.

Búcsúzó monarchia

Gy. Z.

Mintegy ezren vettek részt a Habsburg Ottóért és tavaly elhunyt feleségéért tartott gyászmisén a híres ausztriai zarándokhelyen, Mariazellben. A mise főcelebránsa Egon Kapellari grazi püspök kiváló politikusként, mélyen hívő katolikusként és példamutató családapaként méltatta a 98 éves korában, németországi otthonában elhunyt egykori trónörökös, későbbi európai politikust. Habsburg Ottó és Regina koporsóját kedden szállították át Bajorországból a

stájerországi búcsújáró helyre, a nagyközönségnek szerdán volt lehetősége lerónia a kegyeletét. A család fekete-sárga zászlójával letakart koporsók mellett hagyományörző egyesületek katonai díszegyenruhás tagjai álltak őrt.

Számos püspök, apát és más egyházi személyiség vett részt a szertartásokon az egykori Osztrák-Magyar Monarchia területéről, hogy ezzel is jelezze, a közép- és kelet-európai országok európai integrációja nagyon fontos volt Habsburg Ottó számára. A grazi püspök mellett a misét Várszegi Asztrik pannonhalmi

főapát, Schönberger Jenő szatmári megyés püspök, Böcskei László nagyváradai püspök és Csehországból Jan Graubner olmützi érsek) koncelebrálta. Christoph Schönborn bécsi érsek XVI. Benedek pápa személyes küldötteként vett részt a szertartásokon.

Ezt követően a gyászszertartások Bécsben folytatódnak – a végső nyughely a Kapucinusok templomának kriptájában, a Habsburgok hagyományos temetkezési helyén lesz –, majd vasárnap Magyarországon érnek véget. ◀

Habsburg Ottó és Regina ravatala. Mariazellből a bécsi kapucinusokhoz viszik a szarkofágokat

Elájult a francia nagykövet

Hírösszefoglaló

Elájult a bukaresti nagykövetségen rendezett július 14-i ünnepségen Henri Paul, a francia diplomácia bukaresti vezetője. A francia nemzeti ünnepi felszólalására készülő nagykövet a tűző napon várt sorára, és mire lejártak az előtte szólók díszbeszédei, Henri Paul rosszul lett, majd öszszerogyott. A francia nagykövetet Emil Boc román miniszterelnök és Mircea Geoană szenátusi elnök segítette talpra. A diplomata hamar magához tért, néhány perc múlva már a mikrofonhoz lépett, elnézést kért a kánikula okozta gyengeségéért, és folytatta beszédét. Az afganisztáni öngyilkos merényletben meghalt öt francia katona által kiváltott érzések határozták meg tegnap a nemzeti ünnep alkalmából rendezett hagyományos párizsi díszszemlét, ahová a kormány tagjai mellett a hadműveletekben megsérült katonák és családtagjaik kaptak idén meghívást. Az ünnepség kezdete előtt Nicolas Sarkozy államfő jelezte, hogy válságtanácskozást hívott össze hivatalába annak érdekében, hogy megszervezzék „a katonák munkájának új biztonsági feltételeit arra az átmeneti időre, amely a francia erőik Afganisztánból történő kivonulásáig tart”. Az elnök ezzel kizárta, hogy a szerdai merénylet miatt felgyorsítaná a csapatkivonást. Tegnap egyébként egy hatodik francia egyenruhás is életét veszítette. ◀

„Tőkés-párt”: ítélet jövő héten

Munkatársunktól

Jövő hét elején mondja ki az ítéletet a Bukaresti Törvényszék az Erdélyi Magyar Néppárt (EMNP) bejegyzésének ügyében – tudtuk meg Toró T. Tibortól, az alakulat kezdeményező bizottságának tagjától a fővárosban tartott tegnapi bírósági tárgyalás után. Az Erdélyi Magyar Nemzeti Tanács ügyvezető elnökének tájékoztatása szerint „kedden vagy szerdán” tudják meg, sikerült-e bejegyezni az EMNP-t, a bíróság indoklása későbbi időpontban várható. „Az indoklás közzététele után lehet fellebbezni” – magyarázta a politikus. Toró elmondta, a tegnapi tárgyaláson a törvényszék alapfokon elutasította az összes olyan óvást, amely „megkérdőjelezte a pártbejegyzé-

sen munkálkodó személyek tisztességességét”, vagyis azt, hogy a kezdeményező hamis aláírással is csatoltak a támogatási ívekhez. A bíró sorra elutasította azokat is, akik részt kívántak venni a perben. „Három újabb személy akart bekapcsolódni a perbe. Számunkra sokatmondó, hogy egyikük a Nyolcvankilences Forradalom Veteránjai Nemzetközi Akciócsoport nevű fantomszervezet képviselte” – nyilatkozta Toró. Beszámolója szerint a személyek kizárása után a bíró meghallgatta az EMNP kezdeményezőinek álláspontját, majd a Néppárt képviselőjének kifogásait. Ez utóbbi azért ellenzi az új magyar alakulat bejegyzését, mert nevében szerepel a Néppárt elnevezés. Toró elmondta, a tárgyaláson „pitoreszk” jelenetek is voltak. Így például ki kellett vezetni a perből kizárt személyek egyikét, mert a bíró döntését hangos nemtetszéssel fogadta.

Ahhoz azonban, hogy a pitoreszk jeleneteknek – és egyáltalán a pártbejegyzési eljárásnak – tanúja lehessen a sajtó, a tárgyaláson részt venni akará újságíróknak a bukaresti törvényszék bejáratát őrző szigorú cerberusok selegén kellett magát átverekednie. Az ÚMSZ munkatársát a bejáratnál hosszan faggatták arról, hogy milyen sajtóorgánumtól érkezett, milyen számdékkal, és csak akkurátus ellenőrzés után léphetett be a törvényszék épületébe, hátrahagyva fényképezőgépét. Eközben mellette, egyszerű igazoltatás után háborítatlanul közlekedtek ki-be az ügyes-bajos ügyeiket intéző polgárok. ◀

Az euró végnapjai jönnek?

ÚMSZ-összeállítás

Meredeken, egyszerre négy fokozattal a már rendkívüli befektetői kockázatokra figyelmeztető „CCC” szintre süllyesztette az euróövezeti tag Görögország hosszú futamú államadósbesorolását a Fitch Ratings, egybekel mellett azzal indokolva a lépést, hogy nincs új EU/IMF-segélyprogram Görögország számára. A legnagyobb európai hitelminősítő az eddigi „B plusz”-ról rontotta a most megadott

szintre a hazai és a külső adósságpiacon kibocsátott hosszú lejáratú görög szuverén adósság kockázati osztályzatát. A cég a szerdán Londonban bejelentett leminősítés során kihagyta a köztes „B”, „B mínusz” és „CCC plusz” besorolási fokozatokat. A leminősítéshez fűzött elemzésében a Fitch az indokok között említette, hogy jöllehet a július 11–12-i EU-szakminiszteri értekezleten „szóba kerültek” egy új, több évre szóló kiigazítási program fő paramétereit, nem derültek ki azonban

részletek arról, hogy mennyi új pénz áll majd rendelkezésre és milyen feltételekkel, sem arról, hogy a magánszektorbeli hitelezőkre milyen szerep hárulna. A Fitch Ratings felidézi, hogy az EU-bizottság új becslése szerint Görögországnak 2014 közepéig 172 milliárd euró bruttó költségvetési finanszírozásra lesz szüksége, vagyis a cég szerint ez azt jelenti, hogy jelentősen ki kell bővíteni az EU/IMF-támogatást az eddig megítélt 110 milliárd eurós csomagon felül. ◀

Hátrányban a magyarok

ÚMSZ/MTI

A szlovákiai Magyar Koalíció Pártja (MKP) úgy látja, hogy a tavalyi kormányváltás ellenére sem szűnt meg a javarészt magyarok lakta Dél-Szlovákia hátrányos megkülönböztetése. „A kormány tevékenységének első évében nem jelentek meg a kedvező fordulat jelei” – áll abban a nyilatkozatban, amelyet tegnap jutott el a parlamenten kívüli párt az MTT pozsonyi irodájához. Az MKP megállapítja: „Elsősorban a munkahelyteremtés területén nem érzékelhető semmilyen pozitív változás. A legmagasabb munkanélküliségi aránnyal bíró 7 járás közül 6 Kelet-Szlovákia déli részében, illetve Dél-Szlovákiában található.” Közben a szlovák kisebbségi nyelvtörvény módosítását követő magyar aggodalmakról és fenntartásokról tájékoztatta Répás Zsuzsanna nemzetpolitikai helyettes államtitkár Knut Vollebaeket, az Európai Biztonsági és Együttműködési Szervezet (EBESZ) kisebbségügyi főbiztosát Hágában. Ezt azért tartotta fontosnak, mert már az államnyelvről szóló törvény év eleji módosítása után mind Vollebaek, mind az Európa Tanács mellett működő független szakértői testület, a Velencei Bizottság kifejezte fenntartásait a változtatásokkal kapcsolatban, és ismertette azokat az elvárásokat is, amelyeket Szlovákiának teljesítenie kellene ahhoz, hogy a kisebbségi nyelveket érintő törvényi szabályozása megfeleljen a nemzetközi dokumentumokban is rögzítetteknek. ◀

Konzultáció – félidőben

Folytatás az 1. oldalról

Kovács Péternek jelenleg nincs kimutatása arról, hogy a kérdőbiztosoknak eddig hány személyhez sikerült eljutniuk. Tájékoztatása szerint az adatok digitalizált formában, folyamatosan érkeznek a főtükárságra, a válaszok kódolása is már megtörtént. Hozzátette, reményeik szerint az adatok feldolgozása után, várhatóan szeptemberben már világos képet kapnak arról, hogy melyek az erdélyi magyarság legfontosabb gondjai és az RMDSZ-szel szembeni elvárásai.

Pluszkérdőívek Magyarlétára

Kolozs megyében a leosztott 17 ezer kérdőív fele jutott eddig el a címzettekhez – tudtuk meg Máté András Leventétől, az RMDSZ-szervezet elnökétől. „Azt szeretnénk, ha minden olyan településre eljutnának ezek az ívek, ahol legalább egy magyar család él. Eddigi tapasztalataink szerint az emberek többsége szívesen válaszol a kérdésekre. Egy részük további kirtásra buzdítja az RMDSZ politikusait, többen bírálják is a munkájukat” – tájékoztatott a politikus. Mint megtudtuk, a Tordaszentlászló községhez tartozó Magyarléta településre ér-

kező 100 darab kérdőív kevésnek bizonyult, itt a kérdőbiztosoknak további 15-20 darab ívet kellett igényelniük.

Bihar megyei részében mintegy 20 ezer emberhez szeretnének eljutni a kérdőívekkel – mondta el az ÚMSZ-nek Szabó Ödön, az RMDSZ Bihar megyei ügyvezető elnöke. Eddig hatezer személyt kérdeztek meg a felmérés során, a fogadtatás mindenhol pozitív volt. A munkát július végére szeretné befejezni a megyei szervezet.

Maros megyében több mint negyvenezer ívet osztottak szét – tudtuk meg a Maros megyei szervezet ügyvezető elnökétől. Brassai Zsombor tájékoztatása szerint a konzultáció a vége felé tart. A felmérésben a helyi tanácsosok vagy a helybéli választmány tagjai segítkeznek úgy, hogy elviszik a címzettekhez a kérdőívet, majd néhány nap múlva utánamennék. „Mindenki magától ki, csak abban az esetben segítenek, ha nem tudja az illető kitölteni, azért, hogy ne legyen befolyásolás. Az eddigi tapasztalatok szerint az emberek nagyon kedvezően fogadták azt a lehetőséget, hogy elmondhatják a véleményüket, akár jót, akár rosszat a településük jövőjével kapcsolatban” – mondta az ügyvezető elnök. Szerinte eddig az derült ki a konzultációból, hogy az embe-

rek többségének rossz ugyan a közérzete, vannak kifogásolni valók az RMDSZ-szel szemben, ám nagy többségük továbbra is az RMDSZ-ben látja a politikai érdekképviselet valós esélyét.

Kovácsna megyében 10 ezer emberhez szeretnének eljuttatni a kérdőíveket. Tischler Ferenc, a megyei RMDSZ ügyvezető elnöke szerint az eddig megkeresett háromszékiek rendkívül pozitívan fogadták a szövetség képviselőit. „Üdvözlendőnek tartják, hogy az RMDSZ ennyire közvetlenül keresi fel támogatóit, és kéri ki azok véleményét” – magyarázta. Tájékoztatása szerint a felmérés Sepsiszentgyörgyön kiegészül a „Városi konzultációval”, amely ugyanarra a kérdéskörre épül, kiegészülve más helyi jellegű kérdésekkel is. „Az eddigi válaszokból kiderül, hogy a megkeresettek többsége az ivóvíz- és csatornarendszer, az úthálózat, illetve a vidéki kultúrházak fejlesztését tartja prioritásnak” – mondta az ügyvezető elnök.

Udvarhelyen nehezebben halad

Udvarhelyszéken 12 500 háztartásba szeretnének eljutni a kérdőívekkel a helyi RMDSZ-es tanácsosok, városi elnökségi tagok, körzeti elnökök és önkéntesek. Eddig a tervezett háztartások va-

lamivel több, mint egyharmadához sikerült csupán eljutni. „Sajnos nagyon kevés önkéntes segédkezett a felmérésben, így az eddig meglátogatott székelyudvarhelyi családok száma alig haladja meg a négyezret” – tájékoztatta lapunkat Fehér István, a székelyudvarhelyi városi szervezet elnöke. Mint mondta, a legnagyobb csalódást a postaládákban hagyott ívek iránti érdektelenség okozta, mert csak 2 százalékban juttatták vissza a válaszokat a címzettek.

Csikszéken 12 ezer családhoz szeretnének eljutni, ám itt is lassan haladnak a felméréssel. A csikszeredai városi RMDSZ-irodánál érdeklődve megtudtuk, a már kitöltött kérdőívekből kiderül, hogy Csikszereda lakóit az utak állapota, a romák helyzete, a munkahelyek kérdése, a parkosítás, játszótérek és a kóbor kutyák helyzete foglalkoztatja leginkább.

Tamás Mónika, az Erdélyi Konzultáció gyergyói koordinátora lapunknak elmondta: Gyergyószéken jó ütemben halad a felmérés, eddig közel hatezer családot kerestek fel. A gyergyószentmiklósiak általában a szegénységet, a munkanélküliséget, az utak állapotát, a por és szennyeződések jelenlétét, valamint a víz- és csatornahálózat elavultságát említették problémaként. ◀

Tusványosi ajándék

Salamon Márton László

Érdekes egybeesések idejét éljük manapság Romániában. Az egyik ilyen egybeesésnek az egész ország tanúja lehetett: a Borbély László

RMDSZ-es környezetvédelmi miniszterrel kapcsolatos korrupcióellenes ügyészégi kuttakodások – amelyek egyébként már hónapokkal ezelőtt elkezdődtek – éppen akkor kapnak sajtónyilvánosságot, amikor a miniszter neve megjelenik azon a „feketelistán”, amelyen a Traian Bănescu szerint rosszul teljesítő tárcavezetők szerepelnek. Akkor, amikor Borbély László sajtótájékoztatót szervez, amelyen adatokkal cáfolja, hogy rosszul állna az uniós alapok tekintetében, ezzel mintegy üzenve a Cotroceni felé: márpedig ő nem hajlja „önként, dalolva” a fejét kés alá. És akkor, amikor a magyar érdekvédelmi szövetség is testületileg fityiszt mutat az államelnöknek, marosvásárhelyi „miniparlamentjén” egyhangúan elutasítva Traian Bănescu nagy ívű országtérkép-átrajzolásai elképzeléseit.

Egy másik érdekes egybeesésre már kevésbé figyelhetett fel a nagyközönség, az ugyanis egy, a nagypolitikai ricsaj által teljesen elnyomott jogi folyamathoz kapcsolódik. Éspedig az Erdélyi Magyar Néppárti Bejegyzésének folyamatához, amely a bukaresti törvényszéken szép csendben elérkezett az elsőfokú ítélethirdetés fázisába. És mit ad isten? Az ítélet Toró T. Tibor, a „Tőkés-párt” egyik alapítója szerint jövő hét közepére, július 19-20-ára várható. Vagyis az ideje – a program szerint július 20–25 között zajló – „Szupertusványos” kezdetével megegyező időpontra. Ami azt jelenti, hogy minden gyakorlati akadály elhárulhat addigra az elől, hogy a nyílt titokként kezelt szervezői szándék – mely szerint az esemény fénypontjaként a tusnádi táborban jelenthessék be az új párt megalakulását – megvalósulhasson.

A hazai igazságszolgáltatás tehát igazságszolgálatos hatalom kezében: ostor, hisz büntetni lehet vele az önfeljuszkodó koalíciós társat, megmutatva neki, ki az úr a háznál. De piros szalaggal átkötött szuvenír is tud lenni, amikor támogatni, jutalmazni kell valakit. Amikor szép ajándékkal illik fogadni a Budapestről érkező elvárásokat...

Kiállt Borbély mellett a SZÁT

S. M. Z.

► Egyhangúlag kiállt tegnap az RMDSZ Szövetségi Allandó Tanácsa (SZÁT) Borbély László környezetvédelmi miniszter mellett – jelentette ki a testület tegnap kolozsvári ülése után Kelemen Hunor. „Elfogadhatatlannak tekintjük a miniszter személyét illető alaptalan vádakat” – fogalmazott az RMDSZ szövetségi elnöke annak kapcsán, hogy a héten a korrupcióellenes ügyészség (DNA) közölte: olyan ügyben vizsgálódik, amelyben Borbély neve is szerepel. Kelemen elmondta, elutasítják a DNA-eljárást. „Kiszivárogtatnak bizonyos alaptalan vádakat, és ezzel bemocskolják egy ember jó hírnevét. Ezért fogjuk kérni a legfőbb ügyészséget, vizsgálja ki, hogyan lehetséges, hogy az egyik legfontosabb állami intézményből kiszivárognak a hírek” – jelentette ki az RMDSZ szövetségi elnöke.

A SZÁT-ülésen politikai alelnöki minőségében részt vett maga Borbély László is. „Korábbi nyilatkozataimat továbbra is fenntartom: semmilyen szinten nincs közöm ezekhez a vádakkal. Akárcsak önök, jómagam is a sajtóból értesültem a történetéről, és önökhöz fordulva tájékozódnom az ügy alakulásáról” – mondta az újságíróknak Kolozsváron a környezetvédelmi miniszter. Leszögezte, egy jogállamban az igazságszolgáltatásnak és az ügyészségnek is megvan a maga felelőssége. „Ugyanakkor nem tartom normálisnak azt az állapotot, hogy az igazságszolgáltatás a tévécsatornákon keresztül történjék. Csak ismételn tudom magam, semmi közöm

Borbély László környezetvédelmi miniszter a SZÁT kolozsvári ülése után nyilatkozott a sajtónak

Fotó: Sipos M. Zoltán

nincs az ügyszó” – hangsúlyozta a politikus.

Kiállt tegnap Borbély mellett a kormányfő is. Emil Boc közölte, az RMDSZ politikai alelnöke „továbbra is teljes jogú miniszter”, a DNA semmiféle hivatalos tájékoztatást nem adott arról, hogy vizsgálat zajlana ellene.

Mint ismert, a köztelevízió értesítése nyomán a DNA kedden közölte, hogy nagyváradi ügyészei egy olyan ügyben vizsgálódnak, amelyben Borbély László neve is szerepel. Az ügy gyanúsítottja Ioan Ciocan Szatmár megyei üzletember, aki a vádható-

ság szerint egy 20 ezer euró értékű lakásfelújítással „vásárolta meg” a miniszter befolyását, hogy könnyebben jusson közbeszerzési szerződésekhez. Az ügyészek szerint mindebben Szepessy Szabolcs, Borbély személyi tanácsosa közvetített, ő szintén gyanúsítottként szerepel. A vállalkozó és a tanácsos ellen bűnvádi eljárást indított a DNA, a miniszter ellen azonban nem kezdeményezték eljárást.

A szóban forgó ingatlan Bukarestben található, és az Adevarul azt állítja, tulajdonosa Vincze Mária, aki a kolozsvári Babeş-

Bolyai Tudományegyetem közgazdaság-tudományi karán Borbély László doktorátusvezetője volt. A lap szerint a lakást Vincze Borbély László anyatársától vásárolta meg két évvel korábban. Az anyatárs Kovács Attilának, a Brassó Megyei Tanács RMDSZ-es alelnökének az anyja. Kovács Attila felesége ugyanis Borbély Eszter, a környezetvédelmi miniszter lánya.

Az ügyészek szerdán házkutatást tartottak a lakásban, tegnap pedig Nagyváradon tanúként kihallgatták Borbély László feleségét és anyatársát. ◀

Román lapszemle

Vizsgálatot rendelt el az Európai Parlament annak kinyomozására, hogy valóban elutaladonított-e 40 ezer eurót Corneliu Vadim Tudor képviselő az egyik asszisztensétől, Cezar Cătălin Marintól. (Evenimentul zilei) ► Más európai városok példáját követve a Bukaresti Közszállítási Vállalat (RATB) is éjszakai járatokat indít. Június 15-től 23 vonalon utazhatnak éjszaka is a Bukarestiek. (Evenimentul zilei) ► Újabb pikáns részletek kerülnek napvilágra Cristina Verona életéből. Egyes információk szerint az anyagiilkos és öngyilkos újságíró nő betegenes vonzódtott a gazdag, kétes üzletemberekhez. (Click) ► Mugur Isărescu, a Román Nemzeti Bank kormányzója a tavaly euróban tartotta a spórolt pénzt, idén lejre váltott. (România liberă) ► A román állam pillanatnyilag négymilliárd euróval tartozik hazai cégeknek. (Puterea) ► Annak érdekében, hogy bizonyosan bekerüljön valamilyen egyetemre, az egyik jelentkező 12 felsőoktatási intézménybe iratkozott be. (Libertatea)

„Későn érő” honatyáink

Több mint húszra tehető azoknak a honatyáknak a száma, akik mandátumuk elnyerésekor nem rendelkeztek felsőfokú végzettséggel, illetve a negyedik-ötödik ikszet elrúgva szereztek egyetemi diplomát.

Bogdán Tibor

Román sajtóforrás szerint a 24 évesen érettségiző és még később diplomázó belügyi tárcavezető, Traian Igaş demokrata liberális szenátor példája nem egyedülálló: a román politikusok közül többen is pályafutásuk delelőjén szánták rá magukat a középiskolát követő továbbtanulásra. Persze, ebben az esetben sem mindig a legjobb hírnévnek örvendő egyetemeket választották.

Csúcstartók

A csúcstól alighanem Gigi Becali tartja, aki önéletrajzában gondosan kerül a végzettségének megjelölését, pedig azt néhány sorban is megtehetné: az európai parlamenti képviselővé avasztolt volt juhász 30 évet töltött, amikor érettségire jelentkezett, miután az utolsó három líceumi osztályt esti tanfolyamon végezte le. Érettségi után jelentkezett egy magán-egyetem jogi karára, ám kibukott; ahogyan ő fogalmazott: nem bírta a tempót. Ennél többet nem is tudni „egyetemi éveiről”.

De nem rendelkezik egyetemi diplomával a szociáldemokrata képviselő, Matei Brătianu sem. Ő levélkihör-

ismernie kell a jogot is, szorgalmasan tanult, így tízes osztályzattal tette le vizsgáit. Persze ez nem sokat jelent, mivel egyeteme, a hazai felsőoktatási intézményekben zajló oktatás minősége szerint összeállított 49-es listán a 44. helyen áll.

Bár nem tartozik a legöregebb egyetemisták közé, tanulmányi éveinek száma szerint azonban verhetetlennek bizonyul a demokrata liberálisok választási listáján honatyává lett Silviu Prigoană. A bukaresti szemétkirály és médiacézár – tipikusan romániai párosítás – a „szép új világ” eljövetelére elött szerelőként dolgozott, és 27 évesen érettségizett. Tíz évvel később iratkozott be az egyetemre, amelyet további húsz év után végzett el.

Mindezen akkor sem változtatna, ha újrakezdhetné az életét: hetyke kijelentése szerint soha nem érezte a diploma hiányát, mi több, a továbbtanulásról való lemondásnak köszönhetően pénzt

kereshetett, és független életet élhetett.

A parlamenttől az egyetemig

A szociáldemokrata Ioan Damian jó ideig nemzetközi ökölvívó-bíróként tevékenykedett. 51 éves koráig autodidakta volt – állítja –, ekkor adta ismét fejét a tanulásra a călărași-i Mezőgazdaság-tudomány Egyetemen, amelyet 9,60-as általánossal végzett el. Az Országos Szövetség Románia Haladásáért nevű tömörülés képviselőjének a diplomaszerezés szempontjából balszerencséje volt az 1989. évi rendszerváltással. Nicolae Stannak egy évvel később kellett volna végeznie a forradalom heve által megszüntetett Ștefan Gheorghiu pártakadémián. A líceumot ugyan már 1971-ben elvégezte, ám nem volt 200 leje ahhoz, hogy beiratkozhasse az állatorvosi egyetemre, ezért egy tévesznél helyezkedett el. Így aztán 55

éves fejjel szerzett közgazdasági diplomát Craiován (az egyetem nevét diszkréten elhallgatja), 2008-ban tette le a mesterfokú vizsgát. Véleménye szerint azonban „az élet iskolája ezer diplománál is fontosabb, a filozófusok pedig semmit sem tettek az emberiség érdekében”.

A demokrata liberálisok képviselője, Tinel Gheorghe számára a 2008. év kettős örömet hozott: 44 évesen diplomázott az Ökológiai Egyetemen, és honatyá lett. Mint mondotta, a jogot „csak ambícióból végezte el”, nem azért, mert pénzre lett volna szüksége – kijelentését nyomban megértjük, ha tudjuk, hogy felesége közjegyző.

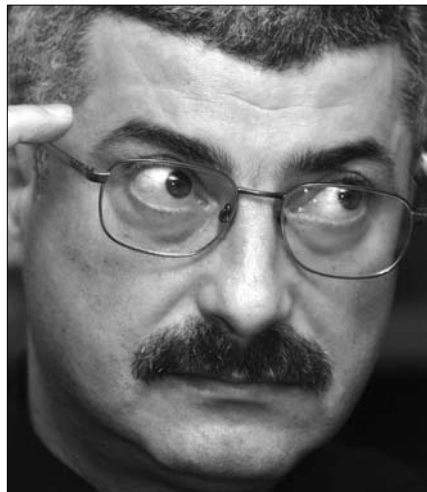
Vele azonos korban szerzett oklevelet a szociáldemokrata Luminița Iordache is, aki tagadta, hogy életkora feszélyezte volna jóval fiatalabb diáktársai körében. Igaz, nem volt szorgalmas óralátogató, családjával, politikai pályafutásával is törőd-

nie kellett, ezért aztán csak közepes osztályzatokkal végzett. Mindezek után már valóságos koraérettnek tűnik a szociáldemokrata Emil Radu Moldovan, aki már 31 éves korában egyetemistának mondhatta magát. Tanulmányainak megkésését azzal magyarázta, hogy családja fenntartásáért dolgoznia kellett. Ezért csak 1999-ben iratkozhatott be a kolozsvári Bogdan Vodă Egyetemre, amely nem szerepel az első 49 felsőoktatási intézmény listáján.

A „bezzeggyerek”

Az „öregek” szokását, miszerint rendszerint gyengébb egyetemre iratkoznak be, úgy tűnik, a fiatalabb honatyák is követik. A román parlamentben 52 honatyá fiatalabb 40 évesnél. Közülük 27-en – azaz kétharmaduk – a felsőoktatási intézmények minőségi rangsorának alsó felében elhelyezkedő egyetemet végeztek el, mi több, a fiatalabb honatyák fele az utolsó helyeken álló felsőoktatási intézményben tanult.

Akad azonban a politikusok között „bezzeggyerek” is, aki több egyetemen is diplomát szerzett. A szociáldemokrata Ion Burnei például 1974-ben gyógyszerészként szerzett oklevelet, majd 53 éves korában, első parlamenti mandátuma idején, elvégezte a minőségi toplistán nem szereplő Dimitrie Cantemir Keresztény Egyetem politikatudományi karát, ezt követően pedig a ranglista 45. helyén álló Hyperion egyetemen végzett jogot. ◀

A három negatív csúcstartó: Gigi Becali, Ștefan Buciuță és Silviu Prigoană

Fotók: archív

Szűkül az euróövezet?

A Centre for Economics and Business Research prognózisa szerint mindössze húsz százalékos az esélye annak, hogy az euróövezet tíz év múlva is létezni fog jelenlegi formájában.

MTI/ÚMSZ

Görögország törlesztésképtelenné válása és „valószínű kimenekülése” az euróövezetből „elkerülhetetlennek” tűnik, így most már inkább az a kérdés, hogy a két sokkal nagyobb déli tagállam, Olaszország és Spanyolország benn tud-e maradni a valutaunióban – vélekedtek londoni pénzügyi elemzők.

Spanyolország, Olaszország: más eset

Az egyik vezető londoni gazdasági-üzleti kutatóközpont, a Centre for Economics and Business Research (CEBR) prognózisa szerint Görögország euróövezeti kilépése járványos módon hatna Portugáliára és Írországra is, ám ezek viszonylag kis

gazdaságok, és „nem központi jelentőségűek” az euró szempontjából.

Spanyolország és Olaszország azonban „más eset”, ezek nagyon nagy gazdaságok, Olaszország kétezer milliárd dollárnak megfelelő tavalyi hazai összterméke Nagy-Britanniáéval azonos, és a spanyol GDP-érték is 1400 milliárd dollárnak felelt meg 2010-ben. Mindkét ország központi jelentőségű az euró szempontjából, ráadásul Olaszország a Római Szerződés alapító tagja és aláírója – áll a CEBR elemzésében.

Az elemzők szerint a két ország problémái nagyon különböznek. Olaszország tavalyi, 4,5 százalékos GDP-arányos államháztartási hiánya „viszonylag csekély” volt, ám az államadósság-ráta 129 százalékot ért el, és bár Silvio

Berlusconi sokat támadott kormányza gyenge, nincsenek azonban olyan riválisai sem, akiknek hiteles gazdasági programjuk lenne. Olaszország gazdasága mindeközben gyakorlatilag leállt, az olasz exportot pedig alapvetően versenyképtelenné teszi az erős euró.

Idő előtti csatlakozás

Spanyolország nagy problémája az, hogy „idő előtti” csatlakozott az euróövezetbe, és az alacsony valutauniós kamatszint masszív építőipari „robbanáshoz” vezetett, aminek következményeként jelenleg másfél millió eladatlan ingatlan áll üresen. Az üres ingatlanokra folyósított nagy értékű bankhitelek pedig „írországi stílusú” pénzügyi kiegészítő programot tehetnek szükségessé a spanyol bankrendszer számára is – vélik gazdasági és pénzügyi szakértők.

Mindazonáltal a spanyol jegybank keménykezű szabályozása megakadályozta, hogy a spanyol bankok baj-

ba kerüljenek a származtatott befektetési termékekkel, és a prociklikus tartalékolás révén jelentős – bár nem ismert összegű – pénzalapok állnak a bankok rendelkezésére saját maguk kiegészítésére.

A spanyol kormány is lassan ráébred, hogy milyen súlyos a helyzet, és hiteles ellenzék is, amely a következő választásokon várhatóan átveszi a kormányzást – reménykednek benne brüsszeli uniós illetékesek.

Szakértők számításai szerint azonban az ingatlan-szektorban beragadt kinnlevőségekkel együtt számolt adósság visszafizetéséhez és a gazdasági versenyképesség megteremtéséhez Spanyolországban 13 százalékkal, Olaszországban 19 százalékkal kellene visszafogni a fogyasztást. A legsúlyosabb helyzetben Olaszország van, mivel nemigen látni, hogyan tudna az ország hiteles kormányval kikeveredni a bajból, és az egyre emelkedő hozamok miatt most már az olasz adóssághelyzet is közel jár ahhoz, hogy fenntart-

hatatlanná váljon – áll a CEBR elemzésében.

Nem vállalják a szűkölködést

A londoni gazdasági-üzleti kutatóközpont mindent egybevetve arra következtetett, hogy sem az olasz, sem a spanyol lakosság nem lesz hajlandó vállalni az euróövezeti tagság fenntartásához szükséges „szűkölködést”. A CEBR elemzői ennek alapján mindössze egyötödös esélyt adnak arra, hogy az euróövezet tíz év múlva is létezni fog jelenlegi formájában.

A CMA DataVision londoni piaci adatszolgáltató csoport szakelemzőinek kimutatása szerint a piaci figyelem középpontjába került Olaszország fizetéseképtelenné válásának kockázata köthető biztosítási cse-reügyletek (credit default swaps, CDS) díja a keddi londoni kereskedésben 320 bázispont – tízmillió euró olasz államadósságra 320 ezer euró – felett járt, vagyis immár csaknem a kétszerese

a hónap elején mért, 170 bázispont körüli olasz CDS-arázásoknak.

A legsúlyosabb pénzügyi helyzetben lévő Görögország CDS-díjszabásai ismét rekordközébe, 2400 bázispont felett mozognak. A CMS számítási modellje szerint ez azt jelenti, hogy a piac jelenleg csaknem 90 százalékos halmozott valószínűséggel árazza Görögország mint szuverén adós törlesztésképtelenné válását öt éves távlatban.

Magyarország CDS-kontraktusainak árazása – hosszú hetek óta először – 300 bázispont fölé került a keddi londoni kereskedésben. Ez is azonban csak 300 ezer euró körüli törlesztéskockázati biztosítási díjszabást jelent minden 10 millió euró szuverén magyar adósság után, szemben Görögország CDS-tranzakcióinak csaknem 2,5 millió eurós jelenlegi árazásával.

Románia ennél valamivel rosszabb helyzetben van – állítják nemzetközi gazdasági-pénzügyi elemzők és szakértők. ◀

Lap-top

A nap címe. Románia sorsa a válság második világháborújában, *Evenimentul zilei*.

Magyarázat. „A kánikula teljében jégheg remegés futkározik a hátgerincünkön. A gazdaságból érkező rossz hírek egyre nyomasztóbbak. Az euróvezet adósságválsága Görögország, sőt, ami rosszabb, Olaszország csődjével tetőzhet. Abban a pillanatban olyan lenne, mintha az Európai Unió gazdasága a földre csapódna, mint egy lezuhanó repülőgép. Ha erre rátevédné az Amerikai Egyesült Államok kudarca is adósságának törlesztésére, a szerencsétlenség globálissá válna.” A sötét jelek arra készítették a lap elemzőit, hogy – miután három forgatókönyvet ismertettek a kilátásokra nézve – megállapítsák: a választási évet az ország csak újabb megszorításokkal és a lekenyerező adományok teljes elkerülésével lesz képes átvészelni.

Húha, már nem is mennek. Drámai adat az *Adevărul*-ból: 2009-ben a Gazdasági Együttműködési és Fejlesztési Szervezet országaiba fele annyi román ment ki dolgozni, az azelőtti évekhez képest. 2009-ben a románok még a második helyen álltak (255 ezer vendégmunkás – a 468 ezer kínaival szemben!) a vendégmunkás-export szempontjából.

Traianache, sajt és környéke. A *Cașavenii* fotómontázsán Traian Bănescu Ion Luca Caragialeval koccint (testvériesen, azon az alapon, hogy ugyanannyit olvasott a nagy komédiás műveiből, mint amaz tőle) – emlékezetes marud a képaláírás két szójátéka: az egyik Caragiale-hős nevéből lett a Traianache, egy darab címe pedig azzá változott: *D'ale cașcavalului*. Már az igaz, kevés olyan tipikus caragialei alak futkározik a román politikában, mint ez a zokogó királygyűlölő.

A nap állírá. Traian Bănescu ismételt és nyíltan hangot adott Antonescu-ellenességének. „A marsallal kézenfogva átkeltem volna a Pruton, de Crin Antonescut nem vittük volna magunkkal. Ki nem állhatom: nem volt kommunista, nem volt szekus, nem korrupt... milyen ember ez? Későn kelné bárki tud!”

Minden napra egy mondás

„Amikor a rossz emberek összeállnak, a jóknak társulniuk kell, különben egyenként elbuknak, cseppet sem sajnált áldozatként egy hitvány küzdelemben.” Edmund Burke

Nikotin

Horváth István

Barátság

Mihelyt megérkeztek, Pécuchet színes kelméjű zubbonyfélébe bujt s elkezdte a házigazdaságot.

A szoba kellős közepét egy fenyőfa-íróasztal tette veszélyessé a szögleteivel, köröskörül pedig kis állványokon, a három széken, egy ócska fauteuil-ön, meg össze-vissza a szoba sarkaiban könyvek hevertek: pár kötet Roret-lexikon, a Magnetizálás Vezérfonala, egy Fénélon s egyéb antikvár-töltelék: nagy halom iromány-félének, két kókuszdiónak, különböző régi pénzeknek, egy török feznek és néhány kagylónak a társaságában. A valamikor sárgára festett falakat porréteg gypjazta be. A cipőfényesítő kefe az ágy szélén hevert, ahonnan lecsüngött a lepedő. A tetőn nagy, fekete foltot lehetett látni, a lámpafüst nyomát.

Bouvard, nyilván a szag miatt, engedelmet kért, hogy kinyithassa az ablakot.

– Kiröpülhetnének az írók! – tiltakozott Pécuchet, aki különben is veszélyesnek tartotta a légvonatot. Azonban ő maga is fuldoklott ebben a kis lyukban, melyet reggel óta egészen átjárt a palaháztető forrósága.

Bouvard tanácsot adott:

– Az ön helyén nem viselnék flanell-alsót!

– Hogy képzeled ezt?

És Pécuchet leszegte a fejét, már a lehetőségétől is retteggve annak, hogy nem lesz testén a gyapot-mellény.

– Jöjjön, kísérjen le, – kezdte újra Bouvard, – a friss levegő jót fog tenni önnek.

Pécuchet végre újra fölhúzta - némi dohogások közben – a cipőit: – Ön valósággal megboszorkányoz, becsületszavamra!

S egészen hazáig kísérte Bouvard-t, aki pedig messzire, a Béthune-utca sarkán lakott, a la Tournelle-hiddal szemközt.

Gustave Flaubert: *Bouvard és Pécuchet*. Fordította Tóth Árpád

SZELLEMI DÉZÉS

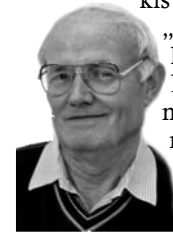
Lefejezték!

Mármint Széchenyit. Na nem Döblingben, hanem Budapesten! A hírt viszont Szatmárnémetiben jelentették be. Mint az ÚMSZ beszámolt róla: a Szamos-parti városban tartotta (először határon túl) éves közgyűlését a Nagycenken bejegyzett Országos Széchenyi Kör, Magyarország egyik első civil szervezete. A rendezvényen megjelent közel száz küldött megdöbbenéssel és felháborodással hallotta, hogy a kulturális intézmények működésének „észszerűsítése” jegyében a nagycenki Széchenyi Emlékmúzeumot, amelyet a magyarok milliói nemzeti emlékhelyként tisztelnek, kiállítóhelyé fokozták le, ami azt jelenti, hogy a legalsó kategóriába sorolták. Hogy az olvasónak fogalma legyen, hogy miről van szó: a hosszú ideig Széchenyi lakhelyéül szolgáló barokk kastély két teljes szintjét és sok-sok szobáját lefoglaló múzeumot, ahol a magyar reformmozgalom vezéralakjának teljes életét és példátlanul gazdag munkásságának ezer meg ezer dokumentumát mutatják be, a kormányzat úgy tekint, mint egy falusi kultúrtermet, ahol például a műkedvelő festők és a papír- madarakat készítő kisiskolások állítják ki munkáikat.

A szakszemélyzetet leépítették, mindössze pár teremfelügyelőt és a portást hagyták helyén, ami világos üzenet arra, hogy a tudományos kutatás lehetőségét is megszüntették. Az intézmény vezetője, Kenesei Károly már elcsapott igazgatóként jelent meg a szatmári közgyűlésen. Egyelőre fogalma nincs, hol kap munkát. A jelenlévők határozott tiltakozásokat fejezték ki Nagycenk megalázó lealacsonyítása miatt és megbízták a Kör vezetését, élén Péchy Máriaival, a tisztségében újra megerősített elnökkel, hogy mielőbb vegye fel a kapcsolatot a Nemzeti Múzeum főigazgatójával és a Magyar Tudományos Akadémia elnökével.

Míndez azért is meghökkentő, mert miközben a Fidesz-kormány háttérben lefejezi (többen így mondták!) és lenullazza a „legnagyobb magyart”, a nyilvánosság felé azt játssza, hogy minden korábbi elődjénél jobban becsüli. Gondoljunk csak a gazdasági fellendülés motorjának tartott Széchenyi-tervre, amellyel sok tízezer magyar vállalkozást szeretnének nyereséggé tenni! Ám a Széchenyi név mind magasabbra emelése a kezdeményezőkre szédítőleg is hat, ezért történhet meg az, hogy a fáradhatatlan cselekvőt újabban a pihenéssel azonosítják. A szatmári tanácskozók szerint jó

kis zavar lehet azok fejében, akik a „hivatásos cselekvőt” a pihenéssel kötik össze! Nemrég idéztük Széchenyi Kossuthnak adott válaszát, amikor az a „legnagyobb magyarnak” nevezte. „Miért emel engem olyan magasra, ahol nem tudok megállni?!” Vajon Kővérék hol tudnak megállni?

Sike Lajos

Gyűrűbúcsúztató

Meglátogatott a feleségem. Arra ébredtem nemrégiben, hogy megreccsen a padló, aztán hallom a léptei közeledtét. Megfogja a bokám, s bebújik hozzám kiskifli-nagykifli módjára. Sötét volt, furamód az utcai lámpa fénye sem hatolt be. Ekkor gyújtottam föl a fejem fölött a kisvillanyt, de csak testének lenyomatát láttam az ágyneműn. A napokban volt tizenhárom éve, hogy a gyógyíthatatlan kór elragadta. Látogatása mégsem lehetett véletlen. Novemberben lenne kerekem harmincöt esztendeje, hogy egy szigeti kis kápolnában megcsókolta, majd az ujjamra húzta a jegygyűrűt, amit azóta is hűségesen viseltem. Egyszer nem húztam le, soha, semmilyen körülmények között, annak jeléül, hogy amit Isten összekötött, ember szét ne válassza. És amióta nincs, aki viselje, a párját is a nyakamban hordom egy láncon.

Gyulay Zoltán

Most mégis le kellett vennem. Nem önként, hanem kényszer hatására. Az éjszakai látogatás után valami egészen hihe-

tetlenül rapid módon elkezdett dagadni a gyűrűsujjam, az ékszer szinte egyik pillanatról a másikra jóformán hozzánőtt a testemhez, mondhatni egyek lettünk, de az ujjam sajnálatos módon gyulladásba is jött, külső segítségért, orvoshoz kellett fordulnom.

Akivel csak beszéltem – most egészségügyi alkalmazottakra gondolok –, azonmód letolással kezdte: miért nem húztam le már jóval korábban? Én jöttem zavarba: hogyan is magyarázzam el indokaim? Azt talán már meg sem értené manapság senki, hogy nagyapám karikagyűrűjét, amit – a gravírozás tanúsága szerint – 1896 óta viselt, annakidején le kellett fűrészelni. Belőle készítették a szüleim a tizennyolcadik születésnapomra a monogramommal pecsétgyűrűt (amit, persze, ma már nem tudok föl húzni az ujjamra).

Horrorisztikus élmények értek. Ügyeleti időben érkeztem a kórházba, elsőként. Bár a hely olyan volt, mint egy harmadosztályú vasúti váróterem, és az épületen a felirat – színe, betűtípusa – is erre emlékezte-

tett, joggal remélhettem, hogy a segítségnyújtás után gyorsan távozhatom. Hát nem. Várakoztam, csak várakoztam, aztán megindult a forgalom. Egy szavam nem lehetett, hogy előbbre vették azt, aki láncfűrésszel vágott magába, aki elvétette a baltával a csapást, vagy akit rendőrök kísérték be törött kézzel és lábbal, a homlokán baseballütő hatalmas nyomával. Ennyi vérrel-bajjal nem tudom, találkoztam-e már valaha is. Órák teltek el így, még szerencse,

hogy gyakorlott ember lévén jócskán vittem magammal olvasnivalót. És bár eredendően türelmes vagyok, de ha van valami, amit gyűlölök, az a fölös várakozás; bizony, jócskán eluntam magam. A fájdalom is gyötört, alig győztem erővel, míg végre enyhülhettek kínjaim.

Ezt a hétvégét, ezt a napot az ellenségemnek sem kívánom. Közben pedig mind azon gondolkodtam, hogy meg kell válnom valamitől, ami számomra több mint jelkép, ami számomra kimondhatatlanul fontos, ami a feleségemmel összeköt. A múltóban, ahol másfél órát fekvőtem az

asztalon, alaposan megszenvedtünk: orvos és asszisztense, nem kevésbé én is. Jócskán potyogtak a könnyeim, és ebben csak részes volt a fizikai fájdalom. Nem fűrészt, hanem csipőfogó szabadított meg a fehérarany gyűrűtől, amelyet Athénban vásároltunk annakidején. Az ékszerész úgy csiszolta egyformára a két darabot, színe-formája három és fél évtizeddel ezelőtt nagy ritkaságnak számított, meg is csodálták sokan. Ahogyan engemet is, amikor azt tapasztalhatták, hogy mindig az ujjamhoz hordom. Én viszont azt nem tudtam megérteni soha, hogy miért sikk egy házasság végén nem hordania a jegygyűrűjét. Életemben nagy és sorsdöntő változás már nem különösebben várható, ettől függetlenül szent meggyőződéseim, hogy a feleségem látogatása volt az első jel a gyűrű levételére. Szokása szerint gyöngéd erőszakkal figyelmeztetett arra, hogy eljött az idő. Az ellen azonban nem tehet, hogy a deformálódott ékszert megjavíttatom, összeforrasztatom, s fölveszem a párja mellé a láncra. Mellesleg lekerült a kezemről a kötés. A gyűrű alaposan bevágott helye igencsak meglátszik, sokáig így fog maradni. Most aztán magyarázkodhatom miatta.

A gyűrű alaposan bevágott helye igencsak meglátszik, sokáig így fog maradni.

Röviden

Izland fotókon
– kiállítás a Kolozsvári Rádióban

A *Kolozsvári Rádió Erdélyi Barangolások* című rovatának állandó vendége Zsigmond Enikő geológus, aki két kollégájával Căpraș Daviddal és Kovács Andrásal nemrég a geológus-paradicsom Izlandra kirándult. Az ott készült élményeiről meséltek már a Kolozsvári Rádióban, akkor fogalmazódott meg, hogy képekké is alá lehetne támasztani a beszélgetős műfajt, így megszületett a kiállítás ötlete. „Az ember mikor először lép a szigetre, úgy érzi, hogy nem is a földön van. Egy csodálatos táj, amiben látszólag semmi sincs, és mégis nagyon sok minden van benne” – fogalmazott Zsigmond.

Ifjúsági fesztivállás Szilágysomlyón

Ötödik alkalommal tartják meg a Youth Fest elnevezésű szilágysági ifjúsági fesztivált, a Szilágysomlyói Ifjúsági Egyeztető Tanács (SZIT) szervezésében, a Szilágysomlyó határában levő „Broscăria” üdülőtelepen. Az idei Youth Fest három napja alatt 18 együttes lép fel, interetnikus fórumot tartanak, civilszervezeti és népzenei sátorbort állítanak fel, Miss SZIT 2011 néven szépségversenyt szerveznek. A szórakoztatásból kivesszük a részüket bohócok, arc- és testfestők, lángfűjők, divat- és harcművészeti bemutatók szereplői is. A szervezők új látogatói rekord születésére számítanak.

Megtalálták a „Kádár-filmarchívumot”

Filmtörténeti jelentőségű felfedezést tettek a Mokép archívumát rendszerező szakemberek: rábukkantak arra a csaknem ezer kópiából álló filmantológiára, amely az egykori Magyar Szocialista Munkáspárt Központi Bizottságának és Kádár János pártfőtitkárnak állt személyes rendelkezésére. A gyűjtemény összetétele változatos: Eisenstein és Truffaut munkái mellett részét képezi a 9 és 1/2 hét is. A Mokép-Pannónia

Kft. tegnapi közlése szerint az úgynevezett „Kádár-filmarchívum” darabjai között olyan filmtörténeti jelentőségű szovjet alkotások is találhatóak, mint Szergej Eisenstein vagy Grigorij Cshuraj művei, ám a nagy többség amerikai vagy nyugat-európai gyártású. A majd 6000 tételből álló privát filmgyűjtemény adatainak feldolgozása jelenleg is folyik.

Színházi sátrat állít a Magyar Teátrumi Társaság a Tusványoson

Kulturális, színházi sátrat állít a Magyar Teátrumi Társaság a Békés Megyei Jókai Színházzal és az egyesület más tagszínházaival együttműködve a július 19-e és 23-a között megrendezendő Bálványosi Nyári Szabadegyetemen Tusnádfürdőn. A színházi szervezet az MTI-t tegnap arról tájékoztatta, hogy a rendezvényen bemutatják az erdélyi közönségnek a *Magyar Teátrum* újságát, emellett színházi, szakmai programokkal várják a közönséget. „A programkészítés során arra törekedtünk, hogy megmutassuk, a színház a teljes emberi életet végig kíséri. Csecsemőkortól az aggastyánig” – írták a közleményben. A sátorban délelőtti gyerekelőadásokkal kezdődik a program. Délutánonként színházi kerekasztal-beszélgetéseket tartanak olyan témakörökről, mint az oktatás és a színház, valamint a színház és a kritika kapcsolata. Esténként stúdió-előadásokkal várják a közönséget.

Nem fogott a római átok

Cseke Péter Tamás

Elhárult az egyik legfontosabb jogi akadály a verespataki aranykitermelés megkezdésének: a kulturális tárca közlése szerint a Fehér Megyei Kulturális és Örökségvédelmi Igazgatóság tegnap kibocsátotta a Kirnyik hegység egy részére vonatkozó régészeti mentesítési bizonylatot. A Fehér megyei település északnyugati részén található domb tartalmazza a legnagyobb nemesfém-tartalékot a beruházó Rosia Montana Gold Corporation (RMGC) által tervezett négy kitermelési helyszín közül; a bizonylatra azért volt szüksége a kanadai-román cégnek, mert Kirnyik értékes régészeti leleteket rejteget magában: a rómaiak által hátrahagyott, kétezer éves tárnákat, amelyeket a bánya megnyitása megsemmisítésre ítélt.

A Fehér megyei igazgatóság az Országos Régészeti Bizottság döntése alapján bocsátotta ki az RMGC számára létfonosságú dokumentumot, miután a tudományos testület keddi ülésén elfogadta a Kirnyik hegység, Verespatak, Románia – verespataki bányászati terv című régészeti kutatási tanulmányt.

Az örökség nagy része megmenekül

A Kirnyik-hegységben rejlő római kori tárnák megsemmisülnek ugyan, ám a művelődési tárca tegnapi közleményében úgy fogalmaz: a mentesítési bizonylat kibocsátása „az első lépés, amellyel biztosítják a verespataki régészeti örökség megmentését, védelmét és hasznosítását”. A tájékoztatás szerint Kelemen Hunor miniszter kezdeményezésére olyan cselekvési terv született, amely biztosítja a legfontosabb régészeti és építészeti örökség megmentését. A terv

fő célkitűzése a térség régészeti és építészeti öröksége 80 százaléka megmentése és értékesítése. Ezek közé tartoznak a Hollókő különleges történelmi jelentőségű bányajáratai, a Katalintárna (Cătălina–Monulești) feltárása, helyreállítása és látogathatóvá tétele, a Tăul Găuri római kori temetkezési hely, az Alburnus Maior-i római kori leletek, Carpeni körzet (beleértve a római kori, a középkori és jelenkori járatokat), a védett területen található 41 műemléképület és Verespatak történelmi központjának a felújítása, valamint több mint száz km bányajárat és tárna régészeti kutatása és dokumentálása.

A terv megvalósítását az RMGC finanszírozza 70 millió dollárral, amelyet teljes egészében a verespataki régészeti és építészeti örökség védelmére és hasznosítására fordítanak. A terv része egy független szakértőkből álló bizottság megalakítása, amelynek feladata a kitermelés állandó felügyelete és a munkálatok azonna-

li leállításában az esetben, ha a szakemberek fontos régészeti felfedezéseket tesznek.

Újra bírósághoz fordul az Alburnus Maior

Az RMGC korábban már megszerzte a régészeti mentesítési bizonylatot a Kirnyik-hegységre, ám a ciántechnológiát alkalmazó aranykitermelést ellenző verespataki Alburnus Maior Egyesület pereskedése nyomán a dokumentumot a Legfelsőbb Bíróság 2008-ban semmisnek nyilvánította. Az RMGC idén újabb régészeti tanulmányra alapozva kérte ismét a kulturális tárcától a bizonylatot.

Eugen David, az Alburnus Maior Egyesület elnöke az ŰMSZ-nek elmondta: a szervezet ismét bírósághoz fordul.

Már csak egy fontos engedély hiányzik

Az RMGC szóvivője, Cătălin Hosu tegnap lapunknak elmond-

ta: a Kirnyik-hegység Hollókőn kívül eső területére kapták meg a mentesítési bizonylatot. Arra a kérdésünkre, milyen dokumentumokra van még szüksége a cégnek ahhoz, hogy megkezdhesék az aranykitermelést, elsők között a környezetvédelmi engedélyt emlegette. Ennek kibocsátásáról a bányaterv környezeti hatástanulmányát elemző tárcaközi műszaki bizottság dönt. A szóvivő nem bocsátkozott jóslatokba azzal kapcsolatban, legkésőbb mikor dönt erről a testület.

Mint korábban beszámoltunk róla, az RMGC főreszvényese, a kanadai Gabriel Resources cég vezetője egy pénzügyi jelentésben úgy értékelte: a régészeti mentesítési bizonylat és a környezetvédelmi engedély megszerzésétől számítva egy évre lesz szükségük a még fel nem vásárolt verespataki földterületek megvételéhez és a további – kisebb jelentőségű – dokumentumok beszerzéséhez. Ezután kezdődhet meg a bánya felépítése. ◀

A verespataki dombok alatt összesen mintegy hét kilométer hosszúságban húzódnak a római kori tárnák

Fotó: archív

Aláírták Gyulafehérváron a levéltári egyezményt

Hírösszefoglaló

Román–magyar levéltári egyezményt írtak alá szerdán Gyulafehérváron. Mint arról korábban az *Új Magyar Szó*ban is hírt adtunk, az egyezmény értelmében olyan iratanyagok leírását teszik közzé, amelyek eddig is szabadon hozzáférhetőek voltak ugyan, de az átláthatatlan struktúra miatt a legjobban képzett történészek sem tudták, hol lehetnek.

Az egyezmény szerint a Román Országos Levéltár vállalta, hogy elkészíti az Erdély 1918 előtti történetére vonatkozó, romániai levéltárakban megtalálható fondok (vegyes terjedelmű levéltári egység), állagok (nagyobb terjedelmű levéltári egység, a fond önálló része) és sorozatok leírását, amit magyar nyelvre is lefordít. A magyar fél pedig azt vállalta, hogy a Magyar Országos Levéltárban, a Hadtörténeti Levéltárban, a Magyar Tudományos Akadémia Levéltárban és az önkormányzati levéltárakban térképezi fel az erdélyi vonatkozású fon-

dokat, állagokat és sorozatokat. Valamennyi leírásból kétnyelvű könyvek születnek.

Mikó Zsuzsanna, a Magyar Országos Levéltár főigazgatója a megállapodás aláírása alkalmából a *Krónika* regionális napilapnak elmondta: a tervezett könyvek kiadása elsősorban a kutatók számára fontos. Ők azonnal át fogják látni, hogy milyen anyagokat érdemes átnézniük, és milyen anyagokat biztosan nem érdemes, mert azokban nem fognak a kutatási területükre vonatkozó iratokat találni. A tájékoztató eddig az is nehezítette, hogy eltér a román és a magyar levéltári struktúra.

A Magyar Országos Levéltár már el is kezdte a most vállalt munkát. A Román Országos Levéltár 2012 januárjában lát neki. „2014-ig el kell készülniük a fölméréseknek, a fondleírásoknak és a fordításoknak, és ha az idő engedi, és megvan rá az anyagi fedezet, már bizonyos kötetek is megjelenhetnek, – részletezte a feladat lényegét Nagy Mihály, a Román Országos Levéltár igazgatóhelyettese. ◀

Alkotótábor három helyszínen

ŰMSZ

Három helyszínen, az erdővidéki Középpajtan, Tihanyban és Kassán zajlik idén az „Értjük egymást – Ne inálegem – Rozumieme sa” címet viselő alkotótábor. A szlovákiai Rovás Polgári Társulás által szervezett rendezvényen tizenkét festő-, fotó- és szobrászművész vesz részt Romániából, Magyarországról és Szlovákiából. Szabó Ottó, a tábor művészeti vezetője kifejtette, céljuk az erdélyi, magyarországi és felvidéki képzőművészek szakmai találkozója, eszmecsereje és a közös alkotás. „Olyan alkotótáborokat szeretnénk rendezni, amelyek kiváló szinterei különféle alkotói elképzelések, értékrendek és ars-poeticák konfrontációinak, igazi szakmai szimpóziumok, a szabad művészet örömmünnepei. Közös alkotás, eszmecsere, egyéni portfóliók megvitatása, szakmai továbbfejlesztés. Inspirálódás, barátkozás, egymás megértése – fejtette ki Szabó Ottó festőművész. A középpajtai művésztelep a táborozók első állomása lesz július 14-e és 21-e között, ahol a szabad alkotás mellett a következő helyszíneket is meglátogat-

ják: Csíkszereda, Gyergyószentmiklós, Gyergyószárhegy, Gyilkos tó, Békási szoros, Parajd, Korond, Farkaslaka, Székelyudvarhely, Csíksomlyó, Gyimesbükk, Szent-Anna tó.

A házigazda szerepét betöltő Berszán István, a középpajtai református gyülekezet lelkipásztora elmondta, a 2010-ben először megrendezett alkotótáborban készült festmények közül még néhány vár eladásra, az innen származó bevételt a művészek az egyház által visszaigényelt kultúrothron tatarozására ajánlották fel. A művelődési házat az adományokból és kormánytámogatásból teljesen felújították. A második tábor a tihanyi művésztelepen lesz augusztus 8-a és 15-e között, a harmadik pedig Kassán, a Rovás Akadémián augusztus 21-től 27-ig zajlik. Ez utóbbi alkotótábor interaktív, korlátozott számban bejelentkezhetnek diákok és olyan felnőttek is, akik a művészetek iránt érdeklődnek.

A meghívott művészek mindhárom helyszínen ugyanazok, akik Kassán szekcióvezetők is lesznek egyben, szakmai korrekcióban részesítik az érdeklődőket. ◀

Kánikula-kommandók

ÚMSZ-összeállítás

► Sárga vészjelzést bocsátott ki az Országos Meteorológiai Intézet tegnap, mert a levegő hőmérséklete elérte az ember számára kritikus küszöböt; egyúttal érvénybe léptek az ilyenkor szokásos biztonsági előírások a munkahelyeken. A Maros Megyei Munkaügyi Felügyelet munkatársai az érvényes jogszabályoknak megfelelően, szűrőpróba-szerűen ellenőrzik a munkavégzés feltételeit a különböző munkatelepeken – tudtuk meg Sófalvi György Zsolttól, a munkabiztonságért és munkaegészségügyért felelős helyettes felügyelőtől. A szakember elmondta, ilyenkor a helyszíne kiszálló ellenőrök felmérik, hogy a zárt helyiségek szellőztetése megoldott-e, a munkáltatók biztosítják-e a munkavégzők számára az előírásoknak megfelelő ásványvizadagot.

Ellenőrzés bemondásra

„Tavaly azt tapasztaltuk, hogy a munkahelyek szellőztetése általában meg van oldva, ásványvizet – ha nem is két litert –, de adnak az alkalmazottaknak. Ott, ahol gond volt, és figyelmeztettük az alkalmazókat a szabályszerűségekre, rendszerint hamar pótolták a mulasztásokat” – hang-

Sátrak hűsölésre. Csak részben védik a tűző napon dolgozókat a rekkenő hőségben. Fotó: Tofán Levente

súlyozta a helyettes felügyelő. A pihenőidő betartását az alkalmazott nyilatkozata alapján ellenőrzik. „Nem szoktak panasszal élni az alkalmazottak, habár az ellenőreink rendszeresen rákérdeznek arra, hogy a munkáltató tekintettel van-e az embert próbáló körülményekre. A legnagyobb gond a mezőgazdasági munkát végzők pihenése, mert számukra árnyékolt pihenőhelyet kellene biztosítani. Itt, nálunk azért nincs akkora gond, mint az alföldön” – vélekedett Sófalvi György Zsolt. Arra a kérdésre, hogy a

munkaidőt csökkentik-e a munkáltatók a rendkívüli melegekre való tekintettel, nemleges választ adtak. „Rendszerint biztosítják a védősísakot, az ivóvizet, és így ilyen jellegű munkaidő-csökkentésre nem kerül sor” – tette hozzá a munkaügyi felügyelet munkatársa.

A tegnap több marosvásárhelyi építőtelepen is azt tapasztaltuk, hogy a munkások a déli erős napsütésben is dolgoznak: mindenhol kisebb ivóvízkészlet állt a rendelkezésükre. „Szó volt arról, hogy csökkentjük a munka-

ritmust, de örülünk, hogy van megrendelés, ezért mi magunk mondtuk, hogy inkább a rendes műszakban dolgozunk” – nyilatkozta az egyik Tudor negyedi telepen egy kőműves. Magyarazat-ként hozzátette, a munkanélküliségtől és a pénztelenségtől sokkal jobban fél, mint a napszúrástól és a leégéstől.

Nincs büntetés

Emilian Roșca, a kolozsvári munkaügyi felügyelet igazgatója elmondta: mivel az Országos Meteorológiai In-

tézet által kibocsátott sárga vészjelzés Kolozs megyére is érvényes, a következő napokban itt is ellenőrzést tartanak a felügyelők. „Havonta 240 céget keresünk fel, és rendszerint készségesek velünk a munkáltatók. Nem jellemző, hogy bírságot rónánk ki” – nyilatkozta az igazgató. Hozzátette: szabályszegés esetén 3 ezer és 10 ezer lejes bírsággal büntethető az az alkalmazó, aki nem biztosítja a hőség idejére érvényes feltételeket.

Miniszteri intés

Cseke Attila egészségügyi miniszter tegnap közleményben jelezte a megyei egészségügyi igazgatóságok számára, hogy a kánikula ideje alatt teljes kapacitással kell biztosítani az ügyeleti rendszer működtetését. Ott, ahol a segélykérések száma ugrás-szerűen megnő, növelni kell az ügyeletet ellátó személyzet számát.

A hazai nagyvárosokban a hőség elől menedéket biztosító sátrakat állítanak fel az illetékes hatóságok, itt friss ivóvízhez, és szükség esetén egészségügyi ellátáshoz juthatnak a rászorulóak. Az előrejelzések szerint a csúcshőmérséklet szombaton megközelíti a 39 fokot, vasárnapra viszonylagos lehűlés várható, ekkor „csak” 35 fokos melegre számíthatunk. ◀

Röviden

Életmentő készülék

Korszerű komputertomográfal bővült a Hargita Megyei Sürgősségi Kórház felszereltsége: a működtető kolozsvári cég Csíkszeredába költöztette a 300 ezer euró értékű orvosi műszert. Tegnap a cég képviselője bemutatta a készüléket, amely a nap 24 órájában áll majd az orvosok és a betegek rendelkezésére, az ígéretnek szerint a vizsgálatok eredményét két napon belül közlik, sürgősségi esetben gyorsított eljárást is lehet kérni.

Aktív a hazai UNICEF

Cseke Attila egészségügyi miniszter az UNICEF romániai képviselőjével, Edmond McLoughney-val találkozott tegnap Bukarestben. A találkozón szó esett mindazokról a programokról, amelyeket az Egészségügyi Minisztérium és az UNICEF közösen bonyolít le, továbbá beszéltek a prioritásként kezelt szakterületekről.

Újabb algainvázio

Július eleje óta kétezer tonna algát gyűjtöttek össze a Fekete-tenger romániai partszakaszain, az idei évben „rekordterméssel” küzdenek a pihenni vágyók: eddig több mint kilencezer tonna tengeri növényről kellett megtisztítani a vizet.

Romániai bevetésen az FBI

ÚMSZ

► Húszmillió dollár után nyomoznak a hazai rendőrség szervezett bűnözés elleni ügyosztályának nyomozói az FBI illetékeseivel közösen. A nyomozás eddigi adatai alapján annyit tudni, hogy a példa nélküli ügy gyanúsítottjai 2009 és 2011 között több romániai nagyvárosban bocsátottak internetes árverésre olyan nagy értékű ingóságokat, amelyek soha nem jutottak el a világhálón keresztül vásárló tulajdonosokhoz. Az autók, elektronikai cikkek, motorkerékpárok adatai hamisak voltak, sem az interneten megjelölt tulajdonos, sem az árverést lebo-

nyolító személy adatai nem feleltek meg a valóságnak, így a károsultak kárigényüket sem tudták érvényesíteni. Jelenleg Bukarestben, Temesváron, Pitești, Craiova és több hazai nagyvárosban 90 ember ellen folyik eljárás, a károsultak száma pedig meghaladja az ezer főt. A nyomozásban részt vevők házkutatásokat tartanak, és rekonstruálják, hogyan zajlottak a valós adásvétel nélküli tranzakciók. Az illetékesek feltételezik, hogy a licitálások „beépített emberek” is részt vettek, akik hamis tételekkel emelték fel az áruba bocsátott javak árát. A visszaélések és a weboldalon történtek, a hamis tranzakci-

ók után a pénzt az Egyesült Államok területén gyűjtötték össze, de az így befolyt húszmillió dollár jelentős részét hazamenekítették az elkövetők. A bűnbanda több, romániai származású tagja az Egyesült Államokban él. A tettesek ellen különösen nagy értékű csalás, okirat-hamisítás, személyi adatokkal való visszaélés, hitelrontás alapos gyanújaival indult eljárás. Az egész Romániát behálózó bűnszövetkezet megfigyelése, az online bűnszövetkezetre vonatkozó adatgyűjtés három év óta folyik. A nyomozók hangsúlyozzák: az eset példátlan az internetes áruforgalom világában. ◀

Útrakelnek a „zöld örök”

Kovács Zsolt

► „Zöld járőrök” vigyáznak a hétvégétől Sepsiszentgyörgy környéki kirándulóhelyek tisztán tartására – jelentette be tegnap Tóth-Birtan Csaba. A Tega köztisztasági vállalat igazgatója elmondta: a sepsiszentgyörgyi Babeș-Bolyai Tudományegyetem környezetmérnöki szakának nyolc diákja teljesít szolgálatot a körzetben. A fiataloknak a köztisztasági vállalat kerékpárokat ad, és hétvégenként ezeken járnak be Sűgásfürdő turisták által kedvelt övezete-

it, az Olt folyó partját, illetve az Előpatak felé vezető utat. Az ellenőrzést végzők figyelmeztetik a szabályszegő kirándulókat, hogy kötelesek maguk után tiszta terepet hagyni. A járőröző fiatalok szórólapokat is osztogatnak: a reklámanyag egyik felén a Szentgyörgy környéki turisztikai helyek szerepelnek, a másik felén pedig azok a szabályok, amelyeket a kirándulóknak be kell tartaniuk. A szabályszegők többsége nem használja a szeméttárolókat, és szennyezi a vadvizet – gyakran autókat mosnak a pa-

takokban. Tóth-Birtan Csaba hozzátette: a nyolc kerékpáros járőröző fiatal ugyan nem tud majd eljárni a szabálytalankodókkal szemben, de ha kirívó esettel találkozhatnak, riásztják a helyi rendőröket, akik 50-tól 150 lejes bírságot rónak ki a személtelőkre. A köztisztasági vállalat vezetése azt szeretné elérni, hogy a közeljövőben módosítsa az önkormányzat az érvényes tanácsi határozatot, és büntetni lehessen a szabadtéri hangos zenehallgatást, mert ez zavarja a környezetet és a kirándulók nyugalomát. ◀

HIRDETÉS

Ideje felfrissíteni beteljesült kívánságainak listáját!

14,05%*

éves változó kamat a lej alapú hitelekre
THM: 14,99%

Ön tudja, miről álmodik, mi pedig segítünk a megvalósításban, ráadásul igen előnyös feltételekkel:

- maximálisan igényelhető összeg: 42.000 lej;
- előleg és kezesség nélkül;
- ingyenes életbiztosítás a kölcsön teljes futamidejére;
- 0% kezelési költség;
- 0% előtörlesztési díj;
- ingyenes számlanyitás és számlavezetés.

* 10.000 lej értékű személyi kölcsön 7 éves futamidőre, THM: 14,99%, teljes visszafizetendő összeg: 15.765,12 lej.

www.otpbank.ro
0800 88 22 88

személyi kölcsön

Megbízunk egymásban

SZOMBAT
2011. július 16.

A nap filmjei

TV2, 20.35
Top Gun

Mitchell hadnagy, becenevén „Maverick” remek vadászpilóta, de ez neki nem elég: ő a legjobbak között is a legjobb akar lenni. Sikerül is bekerülnie az USA haditengerészetének elitképzőjébe, a híres „Top Gun”-ba, s ettől az élete gyökeresen megváltozik. Ha sikerül lehiggadnia, és kerülnie a lélegzetelállító légimutatványok közepette a felesleges hősködést, valóra válthatja minden álmát.

DUNA TV, 22.00
Piaf

Edith Piaf a szanzen királynője volt. Kevesen tudják, milyen személyes dráma húzódott meg a csillogás hátterében. A szülei alkoholisták voltak, a nagymama nevelte a kislányt. Az egyik bordélyházban nőtt fel, és az utcán énekelt és koldult, hogy éhen ne haljon. Az egyik párizsi varieté igazgatója figyelt fel a törékeny teremtésre és megnyitotta előtte a színpadra vezető utat.

RTL Klub, 22.25
Mindhalál

Alain Moreau sokáig nem is sejtette, hogy valahol a világban él egy ikertestvére. Am amikor rátalál, már késő, a férfi halott - meggyilkolták. Alain elhatározza, hogy kideríti, mi áll az ügy hátterében. Fivére személyiségébe bújjik, és így próbál fényt deríteni a titokra. A nyomok New York orosz emigránsok lakta negyedébe vezetnek: Alain olyan világba száll alá, amely testvérét már kitaszította magából.

BUKARESTI RÁDIÓ

magyar nyelven a regionális stúdiók középhullámú adásában
15.00 Híradó
15.10 Hétfégi magazin

MAROSVÁSÁRHELYI RÁDIÓ

8.00 Jó reggelt, Erdély! / Híradás, Telefonsajáték, Nyelvőr, Világjárók
10.05 Térerő
14.00 Híradás, Aranyszalagtár, Alternatívzene
16.00 Híradó / Aranyemberek, Versműsor, Komolyzene, Gramofon, Bóvilit nem tartunk

KOLOZSVÁRI RÁDIÓ

2.00 Éjszakai váltás
8.00 Hírek, műsorism., sport
8.15 Hangoló
9.15 Cifra palota
9.55 Hírek, műsorism.
15.00 Slágerlista
16.00 Hírek, műsorism.
16.10 Lemezlovarda
16.40 Térerő
17.30 Sorsok az operaszínpadon
17.55 Hírek, műsorism.

DUNA TV

7.00 Gazdakör
7.50 Arcélek (ism.)
8.10 Hol volt, hol nem volt... (ism.)
8.30 Cimborra Retro
9.00 Az Ótestamentum
9.25 Kolumbusz Kristóf
9.55 A gazda és a kiskecske (mesefilm)
10.50 Szelek szárnyán (kan. sor.) (ism.)
11.40 Divathét
12.10 Carlo és vendégei
12.45 Híradó
13.05 Isten kezében
13.30 EtnoKlub
14.50 Marco Polo (olasz kaland sor.)
16.00 Párizs varázsa
16.25 Edith Piaf (dokumentumfilm)
17.20 Aranyszarvas
18.10 TÉRkép ráadás
18.35 A megregulázott fény
19.00 Híradó
19.35 Mese
20.05 Egy párizsi nő (francia-olasz vígj., 1957)
21.30 Az állatok nyelve
22.00 Piaf (francia-angol-cseh film-dráma, 2007)
0.20 Dunasport
0.35 Mint hal a vízben (am. rom. vígj., 2006)
2.25 Győztesek Világa (ism.)

TVR 1

7.10 Az ember és az idő
8.35 Rajzfilmek
9.30 Babamágia
9.55 Történelmi emlékek
10.10 A foci hőskora (am. film-dráma, 2005)
12.00 Pro Patria
12.30 Esemény
13.00 Travelling circular
14.00 Hírek
14.30 Hannah Montana (amerikai sorozat)
15.00 Cismigiu Nemzetközi Folklor Fesztivál, 1-2. rész (ism.)
17.00 Nemzetközi cirkusz előadás
17.35 Jools Holland Show
18.45 TeleEnciclopedia
19.45 Sport
20.00 Hírek, időjárásjelentés
21.00 Nostalgikus évek - szórakoztató műsor, 1. rész
21.55 Ovidiu Rom kampány
22.00 Nostalgikus évek - szórakoztató műsor, 2. rész
23.10 The Woodsman (amerikai film-dráma, 2004)
0.45 Jools Holland Show
1.55 Nemzetközi cirkusz előadás (ism.)
2.20 Sport (ism.)
2.35 Hírek (ism.)

VIASAT 3

10.25 Zsirégetők
11.20 Topmodell lesznek!
13.10 Gyerekes szerelem (amerikai vígjáték)
15.10 Don Camillo visszatér (olasz-francia vígjáték)
17.20 Óriási nyomozó: A hamisítvány (francia-NSZK-olasz film)
19.15 Damaszkusz kincse (olasz kalandfilm)
21.05 A nagy házalakítás
22.55 Robotzsaru 2. (am. sci-fi vígjáték, 1990) (ismétlés)
1.10 Fair Play (francia thriller, 2006)

m1

6.51 Hajnali gondolatok
6.56 Balatoni nyár
10.00 Mozdulj!
10.25 Marco és Gina
10.50 A kis Amadeus
11.15 Lülü, a teknőc
11.40 Derek, a fenegyerek (sor.)
12.00 Sandokan (rajzf. sor.)
12.30 Most a Buday!
13.01 Hírek
13.05 Sztársáv
13.55 Zegzugos történetek
14.20 Delta
14.50 Magyarország
15.25 Férfi a házból (fr.-svájci-belga rom. vígj., 2007)
16.55 Magyarország története
17.20 Hogy volt!?
19.30 Rocca parancsnok (olasz sor.)
20.30 Híradó
20.55 Sport hírek
21.10 SzerencseSzombat Luxor, Ötöslottó és Joker sorsolása
22.05 Sültbolondok (francia-belga vígj. sor.)
23.40 Hírek
23.45 Sport hírek
23.55 Boban Markovic koncert
1.15 Lépcsóházi gyilkosságok (am. thriller, 2007)
2.45 Koncertek az A38 hajón

TVR 2

6.00 Biznisz óra (ism.)
7.00 Teleshopping
8.00 Építészeti (dokumentum sorozat)
8.30 Szentek és mesterségek - kultúrális magazin
9.00 Balkáni szokások
10.00 Britannia High (angol drámasorozat)
11.00 Egyiptom (dok. sor.)
12.00 IT Zon@
12.30 Főzz otthon Jamie-vel
13.00 Testvérség a borban
13.35 Figyelem, énekelünk!
15.10 Montalbano felügyelő (olasz krimisor.)
17.00 Hírek
17.30 Cirque du Soleil
18.30 Román útlevél
19.30 A világ palotái (dok. sor.)
19.55 Világutazó
20.10 Apró gyilkosságok a családban (francia sorozat)
22.00 Hírek
23.00 Gitárok ideje
0.00 Mile High (angol vígj. sor.)
0.50 Főzz otthon Jamie-vel (ism.)
1.25 Egyiptom (ism.)
2.20 Montalbano felügyelő (olasz krimisor.) (ism.)

SPORT.RO

7.00 Sport.ro Hírek
9.00 Sport.ro Hírek
11.00 Pontos sportidő
13.00 Sport.ro Hírek
14.00 Labdarúgás: Örüljünk a focinak
15.00 Sport.ro Hírek
15.05 Apám erősebb!
19.00 Pontos sportidő
18.00 Sport.ro Hírek
19.00 Pontos sportidő
20.00 Steaua - Dinamo
21.00 Sport.ro Hírek
22.00 Wrestling SMACK, Showtime
23.00 Fogadás a félelemmel
0.00 Poker European Open

m2

6.56 Balatoni nyár hétvége
10.00 Fötér
10.45 Magyarország nemzeti parkjai
11.10 Kalandozó
11.35 Másfélmillió lépés Magyarországon
12.15 Úszó- és vízlabda VB, Múgrás (élő)
13.20 Fejezetek a cirkuszlexikonból
14.00 Aranyfesz
14.25 Napló
14.30 Arcok a médiában
15.20 Nincs asztalom, sem székem...
16.20 Zene a rasszizmus ellen
17.10 Vörösiszap, fehér házak
17.35 Öregberény (sor.)
18.05 Voyager
18.35 "Ez nem betegség, állapot..."
19.20 Zöld múzsák csókja
19.35 Esti mese
20.00 Montalbano felügyelő (krimisor.)
21.00 Híradó este
21.25 Sport hírek
21.30 McLeod lányai (auszt. sor.)
22.15 Halhatatlanok Társulata
23.10 Rideg Sándor: Indul a bakterház (színházi közv.)
1.20 Vörösiszap, fehér házak

PRO TV

5.30 Happy Hour - szórakoztató műsor (ism.)
6.30 Star Wars: A klónok háborúja (anim. sor.)
7.00 Pro Tv hírek, sport
10.00 16 kívánság (kanadai-amerikai családi f., 2010) (ism.)
12.00 Pro Motor - autós magazin (ism.)
13.00 Pro Tv hírek, sport, időjárásjelentés
13.05 Áldatlan állapotban (amerikai vígjáték, 1995)
15.00 A fehér oroslán (dél-afrikai film-dráma, 2010)
17.00 Dzsungelből dzsungelbe (amerikai-francia vígjáték, 1997)
19.00 Pro Tv hírek, sport, időjárásjelentés
20.30 Az elveszett frigyáda fosztogatói (amerikai kalandfilm, 1981)
23.00 Local Komбат: A nagy összecsapás
1.00 Áldatlan állapotban (amerikai vígjáték, 1995) (ism.)
2.30 Local Komбат: A nagy összecsapás (ism.)

ACASĂ

8.15 Analia másik arca (amerikai sorozat)
9.45 Dona Barbara (sorozat)
12.30 Lázadó szerelem (sorozat)
14.30 Clase 406 (sorozat)
15.30 A család (sorozat)
16.30 Igaz történetek
17.30 Vad szív (mexikói sorozat)
18.30 Szerelemkönyvek (román sorozat)
20.30 Kassandra (venezuelai sor.)
22.00 Auróra (amerikai sorozat)
0.00 Clase 406 (mexikói sorozat)
1.00 Igaz történetek (ism.)

RTL KLUB

8.00 Kölyökklub
Benne: Lisa, Kalózmese, Helló, Kitty!, Kisvakond, Rupert maci, Kengyelfutó gyalogkakuk, Hupikék törpikék, Frédi és Béli, avagy a két kőkorszaki szaki
11.05 Flúgos csapat (animációs sorozat)
11.30 Asztró Show
12.30 Corinna (vígjáték sorozat)
13.00 RTL Klub Híradó
13.10 Autómánia
13.45 Tuti gimí (am. drámasor.)
14.40 Sue Thomas - FBI (amerikai sorozat)
15.40 Divatdiktátorok (am. sor.)
16.40 Robin Hood (angol kaland sor.)
17.40 Csapnivaló mennyegző (amerikai vígjáték, 2006)
19.30 RTL Klub Híradó
20.00 Fókusz Plusz - hírmagazin
20.30 Aladdin (am. anim. f.)
Utána: RTL-hírek
22.25 Mindhalál (amerikai akcióf., 1996)
0.25 Képtelen képregény (amerikai vígjáték, 1997)
3.15 Fókusz Plusz Magazin (ism.)

ANTENA 1

5.30 101 kiskutya
7.00 Híradó, Sport
9.00 Fantaghiro, a harcos herceg (olasz kalandf., 1991)
11.00 Bunyó karácsonyig (olasz-német-amerikai vígjáték, 1994)
13.00 Híradó, Sport, időjárásjelentés
14.00 A kincses sziget kalózái (amerikai kalandfilm, 2006)
16.00 Híradó, Sport, időjárásjelentés
17.00 Az ügynök bosszúja (am.-angol-magyar akcióthriller, 1995)
19.00 Híradó, Sport, időjárásjelentés
20.20 Ha eljön Joe Black (amerikai romantikus dráma, 1998)
0.00 Euforia Midnight Sun Tour
0.30 A holló 2.: Angyalok városa (amerikai akciófilm, 1996)
2.15 Az ügynök bosszúja (am.-angol-magyar akcióthriller, 1995) (ism.)
3.45 Fantaghiro, a harcos herceg (olasz kalandf., 1991) (ism.)

FILM+

8.05 Televíziós vásárlás
11.10 Szerelmi bájlat (amerikai vígjáték)
13.05 Eltanácsolt tanácsadó (amerikai vígjáték)
14.45 Extralarge: Jo-Jo (am.-német-olasz vígjáték)
16.40 Fagypon (am.-kan. film)
18.30 Az elveszett Jézus-videó nyomában (német film, 1. rész)
20.20 Az elsüllyedt város kincse (am.-német film)
22.20 Aki bűjt, aki nem 2. (am. thriller)
0.15 Végzetes fotók (am. film)

TV2 TV 2

7.00 Látletet a Földről
7.25 Tv2 matiné
Benne: Óslények országa, Fifi virágoskertje, Roary, a versenyautó, Eperke legújabb kalandjai
11.25 Max Steel (am. sor.)
12.15 Egy tini naplója (vígj. sor.)
13.05 Két Testőr
13.35 Babavilág
14.05 Mindig nyár (am. sor.)
15.00 Sliders (am. sor.)
15.55 Az Ügynökség (kan.-am. sor.)
16.50 Rűzs és New York (am. sor.)
17.40 Bűbájos boszorkák (am. sor.)
18.35 Városszülők (am. vígj. sor.)
19.30 Tények
20.00 Magellán
20.35 Top Gun (am. akcióf., 1986)
22.40 Fortress 2.: Pokoli űr (am.-lux. akcióf., 1999)
Közben: Kenósorsolás
0.30 Rosszbarátok (angol-kan. vígj., 2006)
2.00 Silk Way - Selyemút Rally 2011
2.30 EZO.TV
3.30 Kalandjártat (ism.)
3.55 Teleshop

PRIMA TV

6.00 A cseresznye a tortán
7.00 Fején a nagyvilág
7.30 Teleshopping
8.00 Legyőzhetetlen (am. életr. drám., 2006)
10.00 Teleshopping
10.30 Autóforum
11.00 Stílustitkok - life style magazin
11.30 Sport, diéta és egy sztár
12.00 Az 5 csillagos otthon
12.30 Kacsamesék
13.30 Mondenii
14.00 Idősek és nyughatatlanok
14.30 Modern tündérmese (kan. családi film, 2008) (ism.)
16.30 Anyacsere - reality show (ism.)
18.00 Hírek, időjárásjelentés
19.00 Sport
19.30 A cseresznye a tortán - reality show
20.30 The Secret of the Magic Gourd (kínai-hongkongi-amerikai film-dráma, 2007)
22.30 Sliver (amerikai thriller, 1993)
0.30 Hírek, időjárásjelentés (ism.)
1.30 Sliver (amerikai thriller) (ism.)

KANAL D

8.30 Szegény gazdag gyerekek
9.30 Egyik házból a másikba
10.30 Telegammok (román vígjáték)
12.30 Hírek
13.30 Vendéglő nálunk otthon
14.45 A sors kezében (sorozat)
16.45 Szerelmem.ro (ismétlés)
18.00 D-Paparazzi (ismétlés)
18.45 A nap híre
19.00 Kanal-D Hírek
19.45 Ez Románia!
20.30 Esküvő meglepetésekkel
22.30 A szerelem átka
0.00 Exorcism (amerikai horror)

HÍR TV

8.00 Híradó
8.30 Soroló
9.05 Befutó
Az utánpótlás magazinja
9.30 BBC Reporters
10.05 Felfedező
10.30 BBC Click
A BBC informatikai magazinja
11.05 Különkiadás
A kultúra külföldön kiadásban
13.00 Déli híradó
13.35 Hungarorama
14.05 Paletta válogatás
14.30 GyógyHír (ism.)
Egészségügyi magazin
15.05 Garázs
15.30 Ingatlanpiac (ism.)
16.00 Híradó
16.30 Ősök tere (ism.)
17.05 Értékmentés másként (ism.)
17.30 Európai híradó (ism.)
18.00 Híradó
18.30 Célpont (ism.)
19.05 Szürett
20.00 Híradó
20.30 BBC Hard Talk (ism.)
21.05 Civil kaszinó (ism.)
22.00 Híradó 21
22.30 Riasztás (ism.)
A rendkívüli események másorára
23.05 Vetítő (ism.)
Válogatás magyar dokumentumfilmekből
0.05 BBC Click (ism.)
0.30 Felfedező (ism.)

DISCOVERY

6.30 Szétepitők
- Erős alapokon
7.00 Hogyan készült?
8.00 Autókereskedők
- Ferrari 308
9.00 Hogyan csinálják?
- Föld alatti világ / Fegyvermesterek
10.00 Állítólág...
- Járnai a vízen
11.00 A túlélés törvényei
- Nagyvárosi túlélő
12.00 Aranyláz
Alaszkában
- Rossz vér
13.00 Akiből tengeralttjáró parancsnok lesz
14.00 Mike Brewer: Célkeresztben
- Mellénypróba
15.00 Katona dolog
- Tűzszerezés
16.00 Állítólág...
- Fejést a szemébe
18.00 Tetkóváadás
- Brazília
19.00 Repülj velünk
Alaszkába!
- Az újonc Ben
20.00 Piszkos munkák
21.00 A túlélés törvényei
22.00 Édesvízi szörnyek
- A gyilkos hal
23.00 Mit nekem egy monstrum!
0.00 Állítólág...
- A cápáról
2.00 Szétepitők
- Kompresszor

ETV

8.00 Reggeli Terefere
ism.
8.30 Zene 8.45 Izeltő, ismétlés
9.00 Reggeli Terefere ismétlés
9.30 Hitélet, ismétlés
10.00 Néptánc
16.00 Hitélet, ismétlés
16.30 Piacter, ismétlés
17.00 Kultúrcsepp, ismétlés
17.30 Több szemközt
ism.
18.00 Hitélet
ism.
18.30 Híradó
19.00 Erdélyi Kávéház, ism.
19.30 Híradó
20.00 Piacter
ism.
20.30 Híradó
21.00 Több szemközt
ism.
21.30 Híradó
22.00 Kultúrcsepp

VASÁRNAP

2011. július 17.

A nap filmjei

RTL Klub, 21.00

Gorilla bácsi

Különleges bevetésre indul Shane Wolf kommandós, veszályba került gyerekekre kell vigyáznia. A kölykök tudós apja ugyanis fontos felfedezést tett, amelyre többen is fenik a fogukat. Hogy ne keltsen feltűnést a kertvárosi környezetben, a harcedzett kommandós bébiszitternek álcázza magát. Az öt gyerek mellett a szuperügynök addig még nem tapasztalt dolgokkal találja magát szembe.

TV2, 21.05

Felvéve

A nagy dumás Bartleby befejezte a középiskolát. Ezzel vége is az aranyéletnek, rémülten tapasztalja, hogy nem vették fel egy egyetemre sem, mind a nyolc helyről, ahová beadta a jelentkezési lapját, eltanácsolták. A szülők persze biztos rossz néven vennék ezt, hiszen ha nincs egyetem, nincs jó állás, csak siralmas jövő. Mit tesz ilyenkor a kétségbeesett, ám roppant találékony tinédzser?

VIASAT3, 22.55

Különben dühbe jövünk

Kid (Terence Hill) és Ben (Bud Spencer) sivatagi autóversenyre készülnek, de valaki mindenképp meg akarja akadályozni győzelmüket. Míg ők sör-virslis versenyen bizonygatják rátermettségüket, egy helyi bűnbanda tönkreteszti kocsijukat. A filmtörténet legviccesebb bunyói nem hagyják bosszú nélkül a történetet, sőt a járműüket is pótolni kell.

BUKARESTI RÁDIÓ

magyar nyelven a regionális stúdiók középhullámú adásában
10.00 Egyházi műsor

MAROSVÁSÁRHELYI RÁDIÓ

10.00 Híradás, Ultrarövid ráadás
11.00 Híradás, Gyermekműsor
12.00 Híradás
12.05 Igéihirdetés, Délkör
13.00 Híradás
13.05 Szól a nóta
14.00 Itthon, Erdélyben – faluműsor
15.00 Zenés üzenetek
16.00 Híradó
16.10 Zenés üzenetek
17.00 Vasárnapra válogattuk

KOLOZSVÁRI RÁDIÓ

2.00 Éjszakai váltás
14.00 Hírek
14.10 Dalposta
15.30 Vidékről vidékre
16.00 Hírek
16.03 Operettparádé
16.30 Aranyhangok
17.00 Nosztalgiamuzsika
17.25 Rádióistentisztelet evangélikus
17.55 Hírek, adászárás

DUNA TV

7.20 Cimborá Retro
8.20 Az Ótestamentum
8.45 Kolumbusz Kristóf
9.15 A medvementő (am.-kan. családi f.)
10.45 A Seychelle-szigetek
11.40 A tudomány műhelyében
12.10 Európai kóstoló
12.45 Híradó
13.05 Élő egyház
13.30 Élő népzene
14.00 Csellengők
14.30 Dunaparti randevú (magyar-szovjet vígj., 1936)
15.40 Múltidéző
16.05 Dunáról fúj a szél
16.15 A hópárduc talpra áll (dok.)
16.40 Gyöngyhalászat Bahreinben
17.00 Illés
17.30 Vannak vidékek
18.00 Talpalatnyi zöld
18.30 Kirakat
19.00 Híradó
19.30 Mese
19.55 Szent László király - Rockopera
20.45 Heti Hírmondó
21.25 Klubszoba
22.55 Lélek Boulevard
22.55 Dunasport
23.15 A hegyek királya (sp. thriller, 2007)
0.40 Márai-díjasok
1.40 Szerelmes földrajz

TVR 1

7.00 A hit világa – 1. rész (live)
7.50 Zarándokhelyek
8.00 A hit világa – 2. rész (live)
9.00 Ahogy elő van írva
9.30 Rajzfilmek
10.20 Népi hagyományok
11.00 A falu élete
11.50 Mezőgazdasági percek
12.00 A falu élete
13.00 Utolsó kiadás
14.00 Hírek, időjárásjelentés
14.30 Hannah Montana (amerikai sor.)
15.00 TVR 55 (live)
Liana Stanciu-val
16.00 Erdőn, hegyen (orosz f., 2010)
16.50 Történelmi emlékek
17.00 Dánutz S.R.L. (szórakoztató műsor) – 1-2. rész
19.00 Jóker, Lottó 5 /40, Lottó 6/49 és Noroc sorolás
19.40 Sport
20.00 Hírek
21.10 Egy tiszta nő (francia-angol rom. dráma, 1979)
0.00 Grey anatómiája (amerikai sor.)
1.40 Nosztalgikus évek – talk show
3.20 Sport (ism.)
3.40 Hírek (ism.)

VIASAT 3

9.40 Szex és New York light (sorozat) 11.35 MaxxMotion 12.00 A nagy házalakítás 12.55 Angyal üzet (am. romantikus film) 14.50 Óriási nyomozó (francia-NSZK-olasz film) 16.45 Eitem értelme (am. filmdráma) 19.10 Josie és a vadmacskák (am. vígjáték) 21.05 CSI: Miami helyszínelők (sorozat) 22.05 A főnök (krimisorozat) 22.55 Különben dühbe jövünk (olasz-sp. akció-vígjáték)

m1

6.56 Balatoni nyár
10.00 Engedjétek hozzám
10.05 Így szól az Úr!
10.15 Katolikus krónika
10.40 Tanúságtevők
11.05 Amikor gyermek voltam
11.20 A sokszínű vallás
11.30 Baptista magazin
11.55 Metodista ifjúsági műsor
12.05 Tamás mise
12.30 Mai hitvallások - Hapák József fotográfus
13.01 Hírek
13.05 Telesport
13.50 Út Londonba
14.20 Az Ushuaia expedíció
15.10 Havasi napsütés (magyar romantikus film, 1941)
16.50 Budapest Honvéd - Győri ETO FC (élő)
19.05 Anno
19.30 Rocca parancsnok (olasz sor.)
20.30 Híradó este
20.55 Sporthírek
21.10 Nevetni kell, ennyi az egész
22.05 A nagy vonatrablás (angol kalandf.)
23.55 Hírek
0.00 Sporthírek
0.05 Aranyfeszt
0.35 Három szín: piros (fr.-lengy.-svájci f. dráma)

TVR 2

8.00 Román útlevel (ism.)
9.00 Boldogulj egyedül!
9.30 Minden pénzt megér
10.00 Britannia High (drámasorozat)
11.00 Csavargó halász
11.30 Motomágia (ismétlés)
12.00 Auto-mánia
12.30 Jamie 30 perces ebédje
13.00 TVR 55
15.00 A tábor királya (kanadai családi vígjáték, 2008)
17.00 Hírek
17.30 Balkáni szokások
18.25 Világutazó
18.30 Kaland és természet
19.00 Top cut
19.30 Nagy lábon
19.55 Győztesek
20.10 Mit is csinálók én itt? (olasz kalandfilm, 2006)
22.00 Hírek
23.00 AG Weinberger zenei műsora
0.00 Mile High (angol vígj. sor.)
0.50 Világutazó (ism.)
0.50 Jamie 30 perces ebédje(ism.)
1.20 Szentek és mesterségek (ism.)
1.50 IT zon@ (ism.)
2.25 A tábor királya (kanadai családi vígjáték, 2008) (ism.)

SPORT.RO

9.10 ProMotor 10.00 Hírek 11.00 Pontos sportidő 12.00 Örüljünk a focinak! 13.00 Hírek 14.00 Ploiesti-i harcosok 14.30 Pontos sportidő 15.00 Sport.ro Hírek 15.05 Fogadás a félelemmel 16.00 Román szuper kupa 18.00 Sport.ro Hírek (live) 19.00 Román szuper kupa (live) 20.45 A fény harcosai 21.30 Sport.ro Hírek (live) 22.30 Román szuper kupa (live)

m2

6.50 Balatoni nyár hétvége
10.00 Mesék
11.50 Balett ABC Henriettel
12.05 Úszó- és vízilabda világbajnokság, Múgrás (élő)
13.20 Engedjétek hozzám
13.30 Katolikus krónika
14.00 Úszó- és vízilabda VB, Szinkronúszás (élő)
15.15 Tanúságtevők
15.40 Mikor gyermek voltam
15.55 A sokszínű vallás
16.05 Baptista magazin
16.35 Metodista ifjúsági műsor
16.40 Tamás mise
17.05 Mai hitvallások - Hapák József fotográfus
17.35 Don Matteo (sor.)
18.25 Öregberény (sor.)
19.00 Voyager
19.35 Pom-Pom meséi
19.55 Montalbano felügyelő (sor.)
21.00 Híradó este
21.10 Sporthírek
21.30 McLeod lányai (sor.)
22.15 Koncz Zsuzsa-koncert
23.05 Havasi napsütés (magyar rom. f.)
0.40 Az én Antal Imrém 1.35 Szappanopera (svéd-dán vígj., 2006)

PRO TV

6.30 Star Wars: A klónok háborúja (anim. sor.)
7.00 Pro Tv hírek, sport, időjárásjelentés (élő közvetítés)
10.00 Egy lépéssel előre (román sor.)
11.00 Dzsungelből dzsungelbe (amerikai-francia vígjáték, 1997) (ism.)
13.00 Pro Tv hírek, sport, időjárásjelentés
13.05 Az elveszett frigyiláda fosztogatói (amerikai kalandfilm, 1981) (ism.)
15.45 Harry Potter és az azkabani fogoly (angol-am. kalandf., 2004)
19.00 Hétvégi Pro Tv hírek, sport, időjárásjelentés
20.45 Román Szuperkupa: Steaua-Utelul labdarúgó mérkőzés (élő közvetítés)
22.45 A halál két arca (kanadai-amerikai akcióthriller, 2000)
0.45 Román Szuperkupa: Steaua-Utelul labdarúgó mérkőzés (élő közvetítés) (ismétlés)
2.15 Hétvégi Pro Tv hírek, sport, időjárásjelentés (ismétlés)

ACASĂ

8.15 Analia másik arca (amerikai sorozat) 9.45 Dona Barbara (sorozat) 12.30 Lázadó szerelem (mexikói sorozat) 14.30 Clase 406 (sorozat) 15.30 A család (sorozat) 16.30 Vad sziv (mexikói sorozat) 18.30 Szerelme könnyek (román sorozat) 20.30 Flashdance (amerikai zenés film, 1983) 22.30 Auróra (am. sorozat) 23.30 Clase 406 (mexikói sorozat) 0.30 Szerelme könnyek (román sorozat)

RTL KLUB

8.00 Kölyökklub
Benne: Lisa, Éliás, a kis mentőhajó, Kisvakond
11.00 Trendmánia
11.35 Asztro Show
12.30 Törzsutas
13.00 RTL Klub Híradó
13.10 Tengeri őrző (krimisor.)
14.10 Magyar autósport-magazin
14.25 Forma-1 magazin (élő)
14.50 Elveszett kincsek kalandorai (sor.)
16.05 Míg a halál el nem választ (am. vígj. sor.)
16.30 Eltűntnek nyilvánítva (am.-kan. akció sor.)
Utána: 16.00 Hatoslottó-sorsolás
17.25 Öröm az ilyen szülő (am. akció-vígj.)
19.30 RTL Klub Híradó
20.00 Cobra 11 (német akció sor.)
21.00 Gorilla bácsi (kan.-am. akció-vígj., 2005)
Utána: RTL hírek
23.00 A csábítás elmélete (am. rom. vígj., 2001)
Utána: RTL-hírek
1.00 Portré
1.35 Alibi nélkül (kan.-am. thriller, 2000)

ANTENA 1

5.40 101 kiskutya
7.00 Híradó, Sport, időjárásjelentés (élő közvetítés)
9.00 A nindzsakölyök visszavág (amerikai kalandfilm, 1994)
11.00 A nindzsakölyök visszavág (amerikai kalandfilm, 1994) (ism.)
13.00 Híradó, sport, időjárásjelentés (live)
14.00 Haiducii lui Şaptecai (román akciófilm, 1970)
16.00 Híradó, sport, időjárásjelentés
16.30 SuperBingo Metropolis (verseny show) (élő közvetítés)
19.00 Híradó, sport, időjárásjelentés
20.20 Szerelme hajó – szórakoztató műsor Pepe-vel
22.00 Hispania (spanyol sorozat)
23.45 Partnereka gyilkosságban (amerikai krimi, 2000)
1.45 Hispania (spanyol sorozat) (ism.)
3.00 Office (amerikai sorozat)
3.45 Konstantinápoly második eleste (román vígjáték, 1994)

FILM+

8.05 Televíziós vásárlás
11.10 A Yamada család (animációs film) 13.10 A herceg menyasszonya (am. film) 14.55 Az elsüllyedt város kincse (am.-német kalandfilm) 16.55 Víruscsapda (am.-német akciófilm) 18.40 Az elvesztett Jézus-videó nyomában (német kalandfilm, 2. rész) 20.30 Akit Buldózernek hívtak (olasz-NSZK vígjáték) 22.40 Waterworld - Vízvilág (amerikai kalandfilm)

TV2 TV 2

6.45 Reggeli gondolatok
7.15 Látélet a Földről
7.45 Tv2 matiné
Benne: Csudalények, Őslények országa, Fifi virágoskertje
11.25 Született képek (rajzf. sor.)
11.55 Max Steel (am. akciófilm-sor., 2000)
12.30 Mosoly Road Show 2011
12.50 Stahl konyhája
13.20 Kalandjártat
14.00 Talpig nó (ism.)
14.30 90210 (amerikai sorozat)
15.20 Sliders (amerikai sorozat)
16.15 Monk - Flúgos nyomozó (am. krimisor.)
17.00 Bűbájós boszorkák (am. sor.)
17.50 Porontyjárát (am. vígj., 1981)
19.30 Tények
20.00 Napló
20.35 Napló Extra
21.05 Felvéve (am. vígj., 2006)
22.50 A cég (am. akcióthriller, 1993)
Közben: Kenósorsolás
1.35 A véres dinasztia: A Borgia-család története (sp. életr. film, 2006)
4.00 EZO.TV
4.30 Napló (ism.)

PRIMA TV

7.00 Kandikamera
8.00 Ízek, három szakács (ism.)
9.30 Gaita Romániája – szórakoztató műsor
10.00 Teleshopping
10.30 Fején a nagyvilág
11.00 Levintza bemutatja
11.30 Tanulj, álmoldj, szeress!
- life-style magazin
12.30 Kacsamesék (rajzfilm sorozat)
13.00 Focus monden
13.30 The Secret of the Magic Gourd (kínai-hongkongi-amerikai filmdráma, 2007)
15.30 Én, Te, Ő
16.00 A legszebb vidéki srác
18.00 Hírek, időjárásjelentés
19.00 Sport
19.30 A cseresznye a tortán
- reality show
20.30 Anyacsere
- reality show
22.00 Én, Pán Péter (angol-amerikai filmdráma, 2004)
0.00 Az utolsó lehetőség (amerikai thriller, 2006)
2.00 Hírek (ismétlés)
3.00 Az utolsó lehetőség (amerikai thriller, 2006) (ism.)

KANAL D

8.30 Nevezzünk 9.30 Vlad Tepeş (román filmdráma, 1979) 12.30 Hírek 13.30 Ez Románia! 14.15 Nevezzünk 14.45 A sors kezében (sorozat) 16.45 Esküvő meglepetésekkel 18.45 A nap híre 19.00 Hírek, időjárásjelentés 19.45 D-Paparazzi 20.30 Szemek az árnyékból 22.00 A tengerpart gyöngye – szórakoztató műsor 23.30 Földönkívüli csábítás (kanadai horror, 2007)

HÍR TV

8.00 Híradó
8.30 Soroló
9.05 Iskolapédia (ism.)
9.30 Ingatlanpiac (ism.)
10.05 Péntek 8 (ism.)
11.05 Célpont (ism.)
11.30 Napról napra
11.30 Napról napra
11.30 Napról napra
12.05 Civil kaszinó
12.05 Civil kaszinó
12.05 Civil kaszinó
13.00 Déli híradó
13.30 Közvetlen ajánlat
14.05 Különkiadás (ism.)
A kultúra külön kiadásában
16.00 Híradó
Friss napi információk
16.30 Befutó (ism.)
Az utánpótlás magazinja
17.05 Garázs (ism.)
17.30 GyógyHír
Egészségügyi magazin
18.00 Híradó
18.30 Hírvilág
19.05 Keresztmetszet
20.00 Híradó
20.30 Napról napra (ism.)
21.05 Kontraszt
22.00 Híradó 21
22.30 Értéktelenség más-ként (ism.)
23.05 Vétítő
23.06 Az ellenség köztünk van (magyar ism. terj. f.)
0.05 Kontraszt (ism.)

DISCOVERY

7.00 Hogyan készült?
Tangóharmonikák, Óriás tolozárak
8.00 Autókereskedők
- Mini 1000 City
9.00 Hogyan csinálják?
Mogyoróvaj, Töréspont, Márvány, Mártás, Esernyő
10.00 Chop Shop
- A londoni műhely
- Super Surfer
11.00 Amerikai hotrodok
12.00 Sivatagi autókirályok
- Cadillac
13.00 Autókereskedők
- Saab 9-3
15.00 Óriás költöztetők
- Városáthelyezés
16.00 Állítólag...
- Szökés a börtönből
18.00 Édesvízi szörnyek
19.00 Széttépítők
- Fa
20.00 Tyson új viadala
21.00 Halálos fogás
- Vihar False Pass-nél
22.00 A tenger gladiátorai
23.00 Lehetséges lenne?
- Ironman, Batman és a kigyónő
0.00 Megrázó történetek
- A faember és sorstársa
1.00 Futballhuligánok
- Olaszország
2.00 Nitrokirályok

ETV

7.00 Híradó, ismétlés
7.30 Kultúrcsepp 8.00 Több szemközt 10.00 Híradó 10.30 Néptánc 16.00 Piacról 16.30 Több szemközt 17.00 Hitélet, ismétlés 17.30 Erdélyi Kávéház 18.00 Piacról, ismétlés 18.00 Piacról, ismétlés 17.30 Erdélyi Kávéház 18.30 Híradó 19.00 Kultúrcsepp, ism. 19.30 Híradó 20.00 Több szemközt 20.30 Híradó 21.00 Híradó 22.00 Met-szet, ism. 22.30 Híradó

HÉTFŐ
2011. július 18.

A nap filmjei

TV2, 14.00
Beleváló papapótló

Buck Russell, a kétbalkezes nagybácsi a szülők távollétében unokaöccsére és két unokahúgára felügyel. Hamarosan fenekestül felfordul az élete, az apró rokonok ugyanis ügyefogyott nagybácsiból valódi emberi lényt faragnak belőle, aki megpróbál megbirkózni a súlyos problémákkal: barátjánője követelései, a munkanélküliséggel, a szexmániás szomszédasszonnyal.

Antena 1, 20.20
Bölcsök kövére 2 - A Klump család

A bölcsen kövér, vagy inkább kövéren is bölcs Sherman Klump professzor beleszeret kolléganőjébe, a DNS-szakértőként magának nagy hírnevet szerzett gyönyörű Denise Gaines-be, mellesleg pedig - talán a szerelem hevében - felfedez egy olyan szert, amely megállítja és visszafordítja az öregedési folyamatot. Sajnos felbukkan a színen Sherman sóványabb, de annál kellemetlenebb alteregója.

RTL Klub, 21.20
Kenguru Jack

A pénzt beteszi a dzsekibe, a dzsekit ráadja egy kengurura, az meg eltűnik! Ezzel megindul az örült kenguru-díli - üldözés és kaland tetőfokon! Két brooklynai srác megérkezik Ausztráliába, hogy eljuttasson ötvenerzer dollárt egy bizonyos személyhez. Útjukba akad azonban Kenguru Jack, a kenguruk (kenguru) ura, aki fogja magát, és holtából feltámadva elvágat a zsákmánnyal.

BUKARESTI RÁDIÓ

magyar nyelven a regionális stúdiók középhullámú adásában

- 15.00 Híradó, kommentár
- 15.20 Magyar zenei lexikon
- 15.30 Kulturális mozaik

MAROSVÁSÁRHELYI RÁDIÓ

- 11.00 Hírnegyedóra
- Pünkösöd - ünnepi műsor
- 13.05 Zenés üzenetek
- 14.00 Délutáni váltás
- Zenedoboz, Kalendárium
- 16.00 Híradás, Sport, Rádióújság
- 17.00 Híradás, Figyelő, Törvénytár
- 17.55 A nap hírei röviden

KOLOZSVÁRI RÁDIÓ

- 2.00 Éjszakai váltás
- 8.00 Hírek, sport
- 8.10 Hangoló
- 9.50 Hírek, műsorism.
- 15.00 Slágeróra
- 16.00 Hírek
- 16.15 Hétköznapok igazsága
- 17.00 Nap-óra
- 17.30 Zene, zene, zenelánc
- 17.55 Hírek, műsorism.

DUNA TV

- 7.00 Térkép (ism.)
- 7.35 Építészeti XXI (ism.)
- 8.05 Magyar elsők
- 8.30 Híradó - Reggel
- 8.45 Család-barát (ism.)
- 9.35 Főzés? Gyerekjáték!
- 9.45 Hókusz-Pókusz Cirkusz
- 9.50 Gurul az alma
- 10.00 A nagy ho-ho-ho-horgász
- 10.10 A dzsungel könyve
- 10.40 Ördögi szerencse (cseh mesef.)
- 11.10 Marco Polo (sor.)
- 12.30 Kívánságkosár
- 15.00 Híradó
- 15.15 Térkép
- 16.00 Heuréka! Megtaláltam!
- 16.30 Dülök szolgái
- 16.50 A világ nagy kikötői
- 17.45 Duna anizs
- 18.05 Dakteri (am. kaland sor.)
- 19.00 Híradó
- 19.35 Mese
- 20.05 Szelek szárnyán (kan. sor.)
- 21.00 Híradó
- 21.10 Sport hírek
- 21.15 Közbeszéd
- 22.00 Randi az oltárnál (am. vígj., 2006)
- 23.30 Sportaréna
- 0.15 Utolsó vacsora (sp. filmdráma, 2008)
- 2.05 Közbeszéd (ism.)

TVR 1

- 6.15 Teleshopping
- 6.55 Románia himnusz
- 7.00 Reggeli híradó, időjárásjelentés
- 8.50 A palota ékköve (dél-koreai sorozat)
- 10.00 Replay (ism.)
- 12.40 Kim Suro, The Iron King (koreai sorozat)
- 14.00 Hírek, időjárásjelentés
- 14.45 Kurier TV
- 15.15 Teleshopping
- 15.30 Krónika - magyar nyelvű műsor
- 17.00 Az élet
- 18.00 Hírek, időjárásjelentés
- 18.25 Kim Suro, The Iron King (koreai sorozat)
- 19.45 Sport
- 20.00 Hírek, időjárásjelentés
- 21.00 Prim Plan (talk show) (live)
- 22.00 Mad Men - Reklámőrültek (amerikai sorozat)
- 22.55 Kontúr
- 23.00 Gray anatómiája (amerikai sorozat)
- 0.40 BBC Electric Proms koncert
- 1.50 Curier Tv (ism.)
- 2.15 Prim Plan (talk show) (ism.)
- 3.05 Sport
- 3.20 Hírek, időjárásjelentés (ism.)

VIASAT 3

- 10.45 Josie és a vadmacskák (amerikai vígjáték)
- 12.35 Két pasi (sorozat)
- 13.00 A Nagy Ő
- 15.45 Doktor House (ismétlés)
- 16.40 Monk (sorozat)
- 17.35 A médium (sorozat)
- 17.40 Két pasi meg egy csajszi (sorozat)
- 18.30 Gyilkos számok (sorozat)
- 19.25 Lehetetlen küldetés (ism.)
- 20.25 Két pasi (ism.)
- 21.25 Doktor House (sorozat)
- 22.25 Amikor egy bérnyílós is több a soknál (am. thrill.)

m1

- 6.56 Ma Reggel
- 9.15 Úszó- és vízilabda világbajnokság
- Magyarország - Montenegro férfi vízilabda-mérkőzés összefoglalója
- 10.00 Balatoni nyár
- 12.05 Drága doktor úr (olasz vígj. sor.)
- 13.01 Híradó délben
- 13.30 Kárpát Expressz
- 13.55 Átjáró - Makkai Ádám
- 14.30 Roma Magazin
- 15.00 Domovina
- 15.35 Mindentudás Egyeteme 2.0
- 16.30 Szent István Vándorlás
- 17.00 Bűvölet (olasz sor.)
- 17.30 Híradó
- 17.41 Körzeti híradó
- 17.55 Balatoni nyár
- 18.50 India - Álmodj utján (brazil-indiai sor.)
- 19.40 Futótűz (am. sor.)
- 20.30 Híradó este
- 20.55 Sport hírek
- 21.10 Hattyúdal (magyar játékf., 1963)
- 22.50 Tűnt idők mozija
- 23.20 24 (am. sor.)
- 0.05 Hírek
- 0.10 Sport hírek
- 20.20 Írók szövetségben
- 0.50 XX. századi történetek

TVR 2

- 6.00 Hírek, sport
- 7.00 Románia-Ausztrália vízilabda mérkőzés, Világbajnokság
- 8.30 Anya, az állatorvos (német sorozat)
- 9.30 Jamie Oliver
- 10.00 Nagyszerű utazások
- 10.30 Nagylábon
- 11.00 Vallomások (ism.)
- 12.00 Hírek
- 12.30 Oroszlánok arénája (ism.)
- 13.30 Miért ABC
- 14.00 A bajkeverő majom (am. anim. sor.)
- 14.35 Együtt Európába
- 15.30 Boldogulj egyedül!
- 16.00 Anya, az állatorvos (német sorozat)
- 17.00 Hírek
- 17.25 Remix
- 18.30 Jamie Olaszországban
- 18.55 Adio
- 19.00 Nagyszerű utazások
- 19.30 Aeroshow
- 20.00 Három királyság (kínai sor.)
- 21.05 Murphy törvénye (angol sorozat)
- 22.00 Hírek, sport, időjárásjelentés
- 23.10 Blackjack (am.-kan. akcióthriller, 1998)
- 1.10 Három királyság (kínai sor.) (ism.)

SPORT.RO

- 7.00 Sport.ro Hírek
- 10.00 Pontos sportidő
- 12.00 Sport.ro Hírek
- 13.10 Külön kiadás
- 14.00 Sport.ro Hírek
- 15.00 Sport.ro Hírek
- 15.10 Pontos sportidő
- 16.00 Sport.ro Hírek
- 16.30 Pontos sportidő (live)
- 18.00 Sport.ro Hírek (live)
- 19.00 Pontos sportidő
- 19.05 Információk
- 21.00 Sport.ro Hírek (live)
- 22.00 Local Kombat
- 23.00 Sport.ro Hírek (live)
- 0.00 Hírek

m2

- 6.56 Ma Reggel
- 8.55 Úszó- és vízilabda VB, Műugrás (élő)
- 10.15 Arborétumok, gyűjteményes kertek
- 10.25 Együtt
- 10.50 Roma fórum
- 11.20 Körzeti magazin
- 12.15 Úszó- és vízilabda VB (élő)
- 13.26 Híradó délben
- 13.34 Sport hírek
- 13.40 Körzeti híradó
- 13.50 Napló (tévéfilm sor.)
- 14.00 Úszó- és vízilabda VB, Szinkronúszás (élő)
- 15.20 Kárpát Expressz
- 15.45 Retrock
- 16.00 Szerellem a Hohenstein-kastélyban (sor.)
- 16.50 Házaspárba (sor.)
- 17.40 Múzeumtúra
- 18.10 Magyar rock
- 19.05 1100 év Európa közepén
- 19.30 Janosch álommeséi
- 20.05 Sant' Angelo - Egy kórház hétköznapjai (sor.)
- 21.00 Híradó este
- 21.30 Mindentudás Egyeteme 2.0
- 22.25 A Silla királyság ékköve (sor.)
- 23.20 Záróra
- 0.15 India - Álmodj utján (sor.)

PRO TV

- 6.00 Egy lépéssel előre (ism.)
- 7.00 Pro Tv hírek, Könyvbemutató
- 10.00 Harry Potter és az azkabani fogoly (angol-am. kalandf.) (ism.)
- 11.00 Pro Tv hírek, sport
- 14.00 Ahol a víz az úr (ausztrál katasztrófa film, 1993)
- 16.00 Fialat és nyugtalan (amerikai sorozat)
- 17.00 Pro Tv hírek, sport
- 17.45 Happy Hour - szórakoztató műsor
- 19.00 Pro Tv hírek, sport
- 20.30 Ellenséges terület 2 - Az ördög tengelye (amerikai akcióthriller, 2006)
- 22.30 Pro Tv hírek, sport
- 23.00 CSI: New York-i helyszínelők (amerikai-kanadai krimisorozat)
- 0.00 Szellemeikkel suttagó (amerikai sorozat) (ism.)
- 1.00 Ellenséges terület 2 - Az ördög tengelye (amerikai akcióthriller, 2006) (ism.)
- 2.30 Pro Tv hírek (ism.)

ACASĂ

- 8.15 Analia másik arca
- 9.45 Dona Barbara (sor.)
- 12.45 Lázadó szerelem (sorozat)
- 14.30 Clase 406 (sorozat)
- 15.30 A csaló (mexikói sorozat)
- 16.30 Igaz történetek
- 17.30 Vad szív (mex. sorozat)
- 18.30 Szerelme könnyek (sorozat)
- 19.30 Örökösök (amerikai-kol. drámasorozat)
- 20.30 Kassandra (sorozat)
- 22.00 Éjszakai történetek
- 22.30 Auróra (amerikai sorozat)
- 23.30 Clase 406 (sorozat)

RTL KLUB

- 6.30 Top Shop
- 7.00 Fókusz Plusz Magazin (ism.)
- 7.25 Fókusz Reggel
- 7.55 Reggeli
- 10.05 Rubí, az elbűvölő szörnyeteg (mexikói sorozat)
- 11.05 Top Shop
- 13.00 RTL Klub Híradó
- 13.10 Asztró Show
- 14.30 Fél kettő Magazin a legjobb történetekkel
- 15.40 A Little Richard sztori (am. zenés dráma, 2000)
- 17.35 Remington Steele (amerikai sorozat)
- 18.45 Ezel - Bosszú mindhalál (török sorozat)
- 20.00 RTL Klub Híradó
- 20.40 Fókusz
- 21.20 Kenguru Jack (am.-auszt. akció-vígj., 2003)
- Sz.: Jerry O'Connell, Anthony Anderson, Estella Warren, Christopher Walken, Csókás Márton
- 23.10 Hazudj, ha tudsz! (am. krimisor.)
- Utána: RTL hírek
- 0.20 Amerikában (ír-angol filmdráma, 2003)
- 2.15 Reflektor
- Sztármagazin

ANTENA 1

- 6.00 Híradó, Sport, időjárásjelentés
- 8.00 Reggeli matiné - Razvan és Dani szórakoztató műsora
- 10.00 Sajtószemle Mircea Badeaval
- 11.00 Herkules (am. sor.)
- 12.00 Az elveszett ereklyék fosztogatói (amerikai-francia-német sorozat)
- 13.00 Híradó, Sport, időjárásjelentés
- 14.15 Mutassalak be a szülemnek
- 16.00 Híradó, Sport, időjárásjelentés
- 17.00 Közvetlen hozzáférés - Simona Gheorge műsora
- 19.00 Híradó, Sport, időjárásjelentés
- 20.20 Bölcsök kövére 2 - A Klump család (amerikai vígjáték, 2000)
- 22.15 Canan - Lopott sors (sorozat)
- 23.15 Híradó, Sport, időjárásjelentés
- 23.50 Bűnös show - Dan Capatos szórakoztató műsora
- 2.00 Akiért a harang szól (amerikai romantikus dráma, 1943)
- 3.45 Közvetlen hozzáférés (ism.)

FILM+

- 8.05 Televíziós vásárlás
- 11.10 Az elveszett Jézusvideó nyomában (kalandf., 1. rész)
- 13.00 Waterworld - Vízvilág (amerikai kalandfilm)
- 15.30 A Mid-somer gyilkosságok (sorozat)
- 17.25 Extralarge (német-olasz-amerikai akciófilm)
- 19.20 Armageddon 3 - Földindulás (amerikai-kanadai akciófilm)
- 21.00 A bérnyílós (amerikai akciófilm)
- 22.50 A vörös sárkány legendája (hongkongi akciófilm)

TV2

- 7.00 Magellán (ism.)
- 7.25 Tények Reggel
- 7.55 Mokka
- 10.00 Mokka habbal
- 10.45 Stahl konyhája (ism.)
- 10.50 Babapercek
- 11.00 Teleshop
- 12.35 Született kémek (rajzf. sor.)
- 13.00 Seherezáde (ism.)
- 14.00 Beleváló papapótló (am. vígj., 1989)
- 15.40 E20.TV
- 16.40 Rex felügyelő (osztrák-német krimisor.)
- 17.40 Második élet (am.-kol.-mex. sor.)
- 18.35 Seherezáde (török drámasor.)
- 19.30 Tények Hírműsor
- 20.10 Aktív
- 20.55 Hőhullám - Szórakoztató műsor
- 21.25 NCIS (am. krimisor.)
- 22.25 NCIS: Los Angeles (am. krimisor.)
- Közben: Kenőszorsolás
- 23.20 Aktív
- 23.25 Különleges ügyosztály - Párizs (fr. krimisor.)
- 0.25 Tények Este
- 0.55 E20.TV
- 1.30 SID 6.7 - A tökéletes gyilkos (am. sci-fi, 1995)
- 3.10 Magellán (ism.)

PRIMA TV

- 6.00 A cseresznye a tortán - reality show (ism.)
- 7.00 Én, Pán Péter (angol-amerikai filmdráma, 2004) (ism.)
- 9.00 Teleshopping
- 9.30 Szívek találkozása (indiai sor.)
- 10.30 Specialisták
- 11.30 Ismerkedj, álmodj, szeress! (ismétlés)
- 12.30 Teleshopping
- 13.00 Kacsamesék (am. rajzf.)
- 13.30 Teleshopping
- 14.00 Szívek találkozása (indiai sor.)
- 15.00 Testvérek (amerikai sorozat)
- 16.00 Titkos szerelmek (telenovella)
- 17.00 Lököttek (román sorozat)
- 18.00 Hírek, időjárásjelentés
- 19.00 Sport
- 19.30 A cseresznye a tortán
- 20.30 Horia akadémiaja - kulináris műsor
- 22.15 Lököttek román sorozat)
- 23.00 Titkos szerelmek (telenovella)
- 0.00 Jégvihar (amerikai katasztrófa film, 2003)
- 2.30 Hírek (ism.)

KANAL D

- 7.30 Reggeli kávé
- 0.00 Családi történet
- 12.30 Kanal-D Hírek
- 13.15 Ellenállásteszt
- 14.30 Teleshopping
- 14.45 A sors kezében (török sorozat)
- 16.45 Neveünkünk
- 17.15 Légy a házastársam
- 18.45 A nap híre
- 19.00 Kanal-D Hírek
- 20.00 Neveünkünk
- 20.30 Szerellem és büntetés (török f.)
- 22.30 Szemek az árnyékban
- 0.00 Eli Stone (amerikai sorozat)
- 1.00 Kanal-D Hírek

HÍR TV

- 7.00 Befutó (ism.)
- Az utánpótlás magazinja
- 7.30 Soroló (ism.)
- 8.00 Híradó
- 9.05 Kontraszt (ism.)
- 10.05 Napról napra (ism.)
- 10.30 Riasztás extra (ism.)
- 11.00 Híradó
- 11.30 Európai híradó (ism.)
- 12.05 Ingtatlanpiac (ism.)
- 12.30 Hírvilág (ism.)
- 13.00 Déli híradó
- 13.35 Hungarorama
- 14.05 Soroló (ism.)
- 14.30 Garázs (ism.)
- 15.05 Civil kaszinó (ism.)
- Hűsbavágó kérdések, civil válaszok
- 16.00 Híradó (ism.)
- Friss napi információk
- 16.30 BBC Click (ism.)
- A BBC informatikai magazinja
- 17.05 Célpont (ism.)
- Oknyomozó riportműsor
- 17.30 Paletta
- 18.00 Híradó
- 18.30 Panaszkönyv
- 19.05 Vonalban (ism.)
- 20.00 Híradó
- Friss napi információk
- 21.05 Rájátszás
- 22.00 Híradó
- 22.35 Lapzárt
- 23.00 Híradó
- 23.30 Pálya
- 0.05 Rájátszás

DISCOVERY

- 7.00 Hogyan készült? Melegített korcsolya, Indukciós főzőlapok
- 8.00 Autókereskedők - TVR S2
- 9.00 Hogyan csinálják? 10.00 Hogyan készült? Töltött olivabogyó, asztróliabium, nyereg
- 11.00 Motorkerékpár-építő VB
- 12.00 Amcsi motorok - A Lugz motor
- 13.00 Autókereskedők
- 14.00 Állítólag... - Szigetelőszalag
- 16.00 Hogyan készült? 17.00 Amcsi motorok
- 18.00 Édesvízi szörnyek
- Emberevő szörny
- 19.00 A túlélés törvényei
- Alaszka-hegység
- 20.00 Állítólag... - Csúszdacsata
- 21.00 Hogyan készült? 22.00 Ross Kemp: Extrém világot
- 23.00 Elraboltak - megmentettek, Emberrablók
- 0.00 Autókereskedők - Jaguar E-Type
- 2.00 A túlélés törvényei - Kimberley, Ausztrália
- 3.00 Állítólag... - Csúszdacsata

ETV

- 7.00 Napraforgó
- 9.00 Kultúrcepp, ism.
- 16.00 Híradó
- 16.15 Kultúrcepp, ism.
- 16.35 Kárpát Expressz
- 17.00 Átjáró
- 17.30 Híradó
- 17.40 Izelítő
- 17.50 Egészséges percek
- 17.55 Könyvajánló
- 18.00 Reggeli terefe
- 18.30 Híradó
- 19.00 Piac-tér
- 19.30 Híradó
- 20.00 Lakatos Iván. : A tatárok Magyarországon, dokf.
- 20.40 Zene
- 21.00 Piac-tér, ism.
- 21.30 Híradó
- 22.00 Átjáró, ism.
- 22.30 Híradó

Július 15., péntek

Az év 27. hete és 195. napja, hátravan 170 nap

Ma Henrik, Roland és Ör-kény napja van. A Henrik férfinév a germán Heinrich névből származik. Elemeinek jelentése: ház és uralkodó. A Lóránt férfinév a germán eredetű Roland magyar alakváltozata. Az Örkeny régi magyar személynév, valószínűleg török eredetű, a jelentése szabad, szertelen. Holnap a **Mária** és **Valter** nevűek ünnepelnek. Vasárnap az **Elek** és **Endre** nevűeket köszöntjük.

Évforduló

Július 15-én:

- 1099 – Az első keresztény sereg beveszik Jeruzsálemet, az életben maradt lakosságot lemészárolják.
- 1799 – Megtalálják a Rosette-i követet, amely az egyiptomi hieroglifák megfejtésének alapjául szolgált.
- Július 16-án:**
- 1054 – Az egységes keresztény egyház kettészakadása (szkizma) keleti és nyugati egyházra, Bizánc és Róma központokkal.
- 1342 – I. (Nagy) Lajos magyar király trónra lép.
- 1439 – Angliában betiltják a csokolózást, hogy ezzel is megelőzzék a pestis terjedését.
- Július 17-én:**

• 1945 – Truman, Sztálin és Winston Churchill részvételével megkezdődik a potsdami konferencia, ami a második világháború európai eseményeit zárja le. A tanácskozás Churchilltől a Terminál-akció fedőnevet kapja.

Vicc

A Scotland Yardon a nyomozó jelenti a felettesének: – Felügyelő úr, a feleségemnek az éjszaka lánya született! – Hmm – mondja elmerengve és aktáiban elmélyülve a felügyelő. – És kire gyanakszik?

Recept

Zsemlelében sült tojás csemegesajttal

Hozzávalók: zsemle 4 db, tej 1 dl, vaj 2 dkg, csemegesajt 12 dkg, tojás 4 db, só.
Elkészítés: A szikkadt zsemlelét tetejét levágjuk, és belsejét kikaparjuk. Néhány percre tejbe mártjuk, hogy a zsemle kissé megpuhuljon. Ezután a zsemleket egy vajjal megkent sütőlemezre fektetjük, az apró kockákra vágott csemegesajttal mindegyiket kibéleljük, tetejükre egy-egy tojást ütünk. A tojások fehérjét kissé megsózzuk, és forró sütőben addig sütjük a zsemleket, amíg a tojásfehérjék meg nem kocsonyásodnak. A sütőből kivéve azonnal tálaljuk.

A hatos lottó nyerőszámai:
32, 40, 31, 16, 12, 13.

Horoszkóp

KOS (III. 21.–IV. 20.)

Önre ma a telihold nagyon nagy hatással lesz. Egész nap nagyon sok energiája lesz, és ez át fog ragadni másokra is.

BIKA (IV. 21.–V. 20.)

A Bika-jegyűek ma félreértésekbe keveredhetnek, ezért ne higgyen el mindent első hallásra másoktól, hanem győződjön meg a szóban forgó személytől a történet igazságáról.

IKREK (V. 21.–VI. 21.)

Ma belső feszültségekkel lesz teli, ezért ideje, hogy elmenjen egy kicsit lazítani. Napközben fáradékony lesz, de este sok energiával fog megtelni.

RÁK (VI. 22.–VII. 22.)

A telihold szívderítő változást okoz. Pompás napokat tölthet a szeretteivel. Végre megérti őket, és meg tud bocsátani nekik a gondot okozó viselkedésükért.

OROSZLÁN (VII. 23.–VII. 23.)

Művészi hajlamai kiteljesedését erősíti a telihold. El kell vállalni egy feladatot, mert sikert ér el vele, és a szerelmi életére is jó hatással lesz.

SZŰZ (VIII. 24.–IX. 23.)

A mai nap a Vénusz befolyása alatt áll. Érdemes útra kelni, családi és baráti ünnepségeket előkészíteni, fűrdölni.

MÉRLEG (IX. 24.–X. 22.)

Betakarítás idején sok a tennivalója. Azt gondolja, hogy minden képes megbirkózni, de a sok lótas-futás közben elsikkadhat figyelme fontos dolog felett.

SKORPIÓ (X. 23.–XI. 22.)

A pénzek jönnek-mennek, ezáltal most a helyzete. Váratlanul adódik egy fantasztikus vételi lehetőség, de felejtse el, mert a véltelre nem lesz elég pénze.

NYILAS (XI. 23.–XII. 21.)

Telihold napján kisebb kellemetlenségre számíthat. Lehet, hogy egy korábbi kapcsolatából adódóan lesznek összetűzései. Nem jó most „a máját orvosolni”.

BAK (XII. 22.–I. 20.)

A Bak-jegyűeket a telihold ingerültté teszi, és mindenben a hibát keresik majd, de ezt ne a felettessen töltse ki, mert abból még bonyodalom keletkezhet.

VÍZÖNTŐ (I. 21.–II. 19.)

Önnek a telihold felkavarja az érzéseit, ezért kerülje az összetűzéseket másokkal. Menjen el egy kicsit lazítani, hogy kiengedje a fáradt gőzt. Este pedig olvasson egy szépirodalmi könyvet.

HALAK (II. 20.–III. 20.)

A Halak-jegyűekre a telihold kifejezetten jó hatással van, mert megszabadulhatnak egy régi szorongásuktól. Este menjen el egy koncertre vagy moziba.

A következő napok időjárása

Szombat
26°C / 34°C
Időnként erősebben megnövekszik a felhőzet, záporok, néhol zivatarok alakulhatnak ki.

Vasárnap
28°C / 31°C
Nyugaton sok napsütés várható, másutt továbbra is előfordulhatnak záporok, zivatarok.

Készült: Magyarországon az Országos Meteorológiai Szolgálatnál

A nyugati országokban egy közeledő hidegfront hatására a délutáni óráktól egyre többfelé alakulhatnak ki záporok, viharos széllelkésekkel kísért zivatarok, míg másutt túlnyomóan derült, napos idő várható.

Jelleg	Délutáni hőmérséklet	Holnap hajnali hőmérséklet
Arad	35°C	19°C
Brassó	29°C	16°C
Bukarest	33°C	20°C
Csikszereda	29°C	16°C
Kolozsvár	31°C	18°C
Marosvásárhely	32°C	19°C
Nagyvárád	34°C	19°C
Szatmárnémeti	33°C	20°C
Temesvár	36°C	19°C

Kánikula

Horváth István

***	RITKA FÉRFINEV	KYLE MCLACHLAN FILMJE	ADENIN (RÓV.)	SZEMÉLYES NÉVMÁS	KOSZTOLÁNYI VERSE	ROSSZ KÖRÜLMÉNYEK KÖZÖTT ÉL	ERZSÉBET BECÉZVE	VONALZÓFAJTA	FÉNYKÉPESZETI MÁRKA
SEGÉD-SZINÉSZ									
EXAWATT (RÓV.)			HARAPNI-VALÓ						
ELŐTAG-KÉNT: ÉLET			KÖRTESIP, PIKULA	YOKO ...				ERŐ JELE	
ZSARNOKSÁG, ELNYOMÁS				KORSZAK IDŐSZAK			BENT RIASZTI!	DELHIBŐL VALÓ	
***	SPANYOLFAL						JEMENI VÁROS		ALVILÁGI NYELV
OSZTRÁK VÁROS					ÓZLANDI DALOK				
FOCISTA (ZOLTÁN)					ELŐTAG: AZONOS				
OLASZ TV-RÁDIO				ERRE A HELYRE JEGYEZ					
ROBBANÓ LÖVEDEK-KEL LŐ				DAGÁLY			KIPLING KIGYÓJA		
FENYEGETŐZVE KÉR							LARGE (RÓV.)		
								INPUT OUTPUT (RÓV.)	

Részvétnyilváníás

Együttérzünk és osztozunk Vásárhelyi Nyemec Réka kolléganónk nagymamája elvesztése miatt érzett fájdalmában. Isten nyugtassa!

Az Új Magyar Szó munkaközössége

Próhirdetés

Három éves kislány mellé keresünk magyarul jól beszélő (magyar anyanyelvű), nem dohányzó gyermekgondozót Bukarestbe, a Drumul Taberei lakónegyedbe. Munkaprogram: 8.30–18.30. Érdeklődni az alábbi telefonon: 0721-204620.

MÉDIAPARTNEREK

Új magyar szó

Szerkesztőség és kiadó:
Bukarest, 3. kerület, Lipszani u. 29-31 sz., I. emelet.
Telefon/fax: 021/317-8847,
E-mail: office@maszol.ro

Postacím:
Redacția „Új Magyar Szó”
OP 15, CP 40, sector 5, București

Mb. felelős szerkesztő:
Salamon Márton László

Vezető szerkesztő:
Cseke Péter Tamás

Vezető publicista:
Agoston Hugó

Főmunkatársak:
Ady András, Bíró Béla, Krebsz János, Gyulay Zoltán, Sebestyén Mihály, Székedi Ferenc, Székely Ervin

Szerkesztők:
Moldován Árpád Zsolt (Aktuális)
Bogdán Tibor (Hátér)
Szakács Zsuzsanna (Gazdaság)
Turós-Jakab László (Sport)
Farkas István (Kultúra, Média)
Orosz Anna (Életmód)
Szonda Szabolcs (Színkép)

Olvasószervező:
Osváth Annamária

Tudósítók:
Antal Erika – 0788-760573 (Marosvásárhely), Sipos M. Zoltán – 0788-715876 (Kolozsvár), Totka László – 0788-715848 (Nagyvárád), Baloga-Tamás Erika – 0746-375775 (Székelyudvarhely), Kovács Zsolt – 0788-715766 (Sepsiszentgyörgy), Mayla Júlia – 0745-682401 (Beszterce), Sike Lajos – 0788-715687 (Szatmárnémeti), Tamás András – 0744-781709 (Nagyenyed)

Fotóriporter, képszerkesztő:
Tofán Levente

Grafikus:
Horváth István

Tördelőszerkesztők:
Lőrincz Imola, Szabó Ildikó Erzsébet

Kiadja a Scripta Kiadó Rt.

Terjesztési menedzser:
Béres Attila – 0788-318353

Területi megbízottak:
Baricz István – 0788-488739
Keresztes Csaba – 0746-100830 (Gyergyó),
Tósa András – 0788-715481 (Kolozs, Szilágy)

Logtanácsos:
Czedly József

Hirdetési ajánlat a honlapon és a szerkesztőségben. Előfizethető a Román Postánál (katalógusszám: 19302), közvetlenül a szerkesztőség-nél és előfizetés-szervezőinknél. Magánterjesztők forgalmazzák.

Előfizetési díjak:
1 hónapra 15 lej,
3 hónapra 38 lej,
6 hónapra 75 lej,
12 hónapra 148 lej

Nyomda: Garamond (Kolozsvár)

ISSN 1841-5520

Az Új Magyar Szó bármely részének másolásával kapcsolatos minden jog fenntartva. Értesítéseket átvenni csak az Új Magyar Szóra való hivatkozással lehet. A szerkesztőség fenntartja magának a jogot, hogy a beküldött leveleket rövidítve, illetve szerkesztve közölje.

Lapunk megjelenését támogatja a

Gólvágóval erősít Udvarhely

Kézilabda

Baloga-Tamás Erika

▶ Eddigi legjobb csapatát építi a bajnoki ezüstérmes Székelyudvarhelyi KC, tegnap ismert játékos leigazolásától számolt be a klubvezetés. A 26 éves Aurel Gabriel Florea a legutóbbi bajnokság gólkirálya. A Pandurii Târgu Jiu átlövője két évre szóló szerződést írt alá az SZKC-vel. Floreával négyre emelkedik az udvarhelyi „gólzsákok” száma, hiszen a 2010/11-es Nemzeti Liga-idény végén a 194 találatlaltal első „pandúr” nyomában nem kevesebb, mint három SZKC-s kézilabdázó szerepelt az eredményességi listán, Goran Kuzmanoszki (151), Vladimir Rusia (151) és Andrei Mihalcea (142).

Florea előtt még ketten kanyarintottak alá az SZKC-nél: a 26 éves észt válogatott Martin Johansson lesz a román bajnokság első baltikumi idegenlégiója, s a székely

Florea (középen), amikor még az SZKC ellen játszott Fotó: Mediafax

gárdánál folytatja a 30 éves Cristian Adomnicăi, a Bucovina Suceava egykori játékosa is.

Bár az SZKC hivatalos mérkőzősorozata csak szeptember első napjaiban indul, a csapat már most gőzerővel készül. Terveik szerint a 2011/12-es idényben is legalább a dobogó második fokáig menetelnének, de az igazi nagy cél még ennél is magasabb mércét jelent, a bajnokság megnyerését és tisztességes helytállását az európai kupaporondon. – „Alább nem adjuk – mondja dr. Verestóy Attila klubelnök – azt szeretném, ha a csapat a bajnokság élén végezne.” A vezető úgy véli, Udvarhelynek példát tudtak mutatni, hogy mit lehet akár egy kis városban is megvalósítani, ha összefogás, jó szándék, és akarat van. „Amit itt tettünk nemcsak a pillanatnyi jó érzést kelti majd a mérkőzések után az emberekben, hanem megmutatja a világnak, hogy Udvarhelyen csodákra is ké-

pések vagyunk, még egy Európa-szinten is igen rangos sportágban.” A klub elnöke kitért az utánpótlás nevelésének fontosságára is. Elmondta, reményei szerint öt év múlva a most még tanítványokból álló fiatal gárda gerince alkothatja majd az SZKC igazi erejét.

A csapathoz egyébként nemcsak jönnek játékosok, hanem távoznak is. Már nem a keret tagja Sztojancse Sztojlov, Alexandru Dimache, Eugen Frătilă és Alin Solcanu, valamint egy évre a Bukaresti CSM-nek kölcsönadott Gabriel Daninfeld és Mihăiță Miroiu. Az új idényben szeptember első hétvégéjén mutatkozik be az SZKC, amely bajnoki ezüstérmesként a Szuperkupáért mérkőzik meg a bajnok és Román Kupa-győztes Konstancai HCM-vel. Egy héttel később elrajtol az új Nemzeti Liga-idény is: az SZKC első mérkőzését hazai környezetben rendezzi meg, a Bukaresti CSA Steaua ellenében. ◀

▶ Röviden

Indul a magyar pontvadászat

Ma rajtol a magyar labdarúgó-OTP Bank Liga 2011/12-es szezonja, amelynek első fordulójában a kupagyőztes Kecskeméti a legutóbbi bajnoki ezüstérmes Pakshoz látogat vasárnap. A további műsor: pénteken: Debreceni VSC–Vasas; szombaton: Diósgyőr–Zalaegerszegi TE, Pécsi MFC–Haladás, Újpest FC–Lombard Pápa; vasárnap: Budapest Honvéd–Győri ETO FC, Kaposvári Rákóczi–Ferencváros.

Nyolcan maradtak

Pato és Neymar duplájával Brazília 4-2-re verte Ecuador-t a Copa América utolsó csoportkörében, ezzel kiharcolta a továbbjutást. A brazilok meccsén az ecuadori Caicedo is duplázott, csapata azonban búcsúzott a további küzdelmekről. A negyeddöntősora: szombaton: Kolumbia–Peru, Argentína–Uruguay; vasárnap: Brazília–Paraguay, Chile–Venezuela.

Sorsolás Nyonban

Az FC Vaslui és a Dinamo ma ismeri meg ellenfelét a labdarúgó-Bajnokok Ligája, illetve az Európa Liga harmadik selejtezőkörében. A BL-ben és az EL-ben is július utolsó és augusztus első hetében játszanak.

Kikaptak a lengyelek

Érdekesebb eredmények a Bangkokban zajló sznükervilágkupáról: Afganisztán–Lengyelország 4-1 (D csoport), Észak-Írország–Brazília 4-1 (C), Málta–Thaiföld A 3-2 (B), Skócia–Afganisztán 4-1 (D), Kína–Egyesült Arab Emírségek 3-2 (B), Anglia–Belgium 3-2 (C), Wales–Németország 3-2 (A).

Idénnyitó Szuperkupa

Labdarúgás

T. J. L.

▶ A Szuperkupáért mérkőzik meg vasárnap Piatra Neamțon a román labdarúgó-bajnok Galaci Oțelul és a kupagyőztes Bukaresti Steaua. A Pro Tv 20.45 órától közvetíti élőben az összecsapást.

Először 1994-ben mérkőztek Szuperkupáért Romániában, a bajnok Steaua 1-0-ra nyert a kupagyőztes Besztercei Gloria ellen. Az azóta eltelt 17 évben még 11 alkalommal rendeztek Szuperkupa-döntőt, a Steaua öt, a Rapid négy, a Kolozsvári CFR 1907 két, a Dinamo pedig egy trófeát hódított el. Öt évben nem játszottak Szuperkupáért, miután 1996-ban és 1997-ben a Steaua, 2000-ben és 2004-ben a Dinamo, 2008-ban pedig a CFR 1907 nyert bajnokságot és Román Kupát is. Tavaly is ez a helyzet alakult ki, de a bajnok és kupagyőztes CFR 1907 végül is pályára léphetett a trófeáért, s 4-2-re nyert a bajnoki ezüstérmes Unirea Urziceni ellen.

Az idénnyitó megméretetésre készülő galaciak hat előkészületi mérkőzést vív-

tak hollandiai edzőtáborozásuk során, s csak egy győzelmet arattak, igaz, a híres Anderlecht Brüsszel ellen (1-0). Dorinel Munteanu csapata remizett a bolgár Liteksz Loveccsel (0-0), a török Trabzonsporral (1-1) és a belga Lokerennel (1-1), s simán kikapott a Liga-1-es Astrától (1-4) és az izraeli Maccabi Tel-Avivtól (1-3).

A Steaua hétszer lépett pályára Ausztriában, s két győzelem (1-0 a grúz bajnok Zestafonival és 2-0 a Kisinyovi Rapiddal) mellett öt döntetlent ért el. Legutóbb a horvát NK Zágráb volt az ellenfél, s a „katonák” egyenlítő gólját Rusescu szerezte a 85. percben. Bár a Szuperkupa elhódítása nem tartozik Roni Lévi edző célkitűzései közé, Gigi Becali egészen biztosan jó néven venné, ha sikerülne borsot törni Dorinel Munteanu orra alá. Az izraeli szakember nagyjából döntött vasárnapi kezdőtizenegye összetételéről, minden bizonnyal Stanca – Martinovici (Matei), Galamaz, Gardoș, Latovlevici – Nicolită, Bicfalvi, Brandan, Tănase – Tatu, Rusescu összeállításban kezd. ◀

Jelenet a múlt bajnokságban játszott Steaua–Galac meccsről Fotó: archiv

Kétdólos hátrányban a Vidi

Labdarúgás

Hírószefoglaló

▶ Szabics Imre és Roman Kienast góljával az osztrák Sturm Graz 2-0-ra legyőzte szerdán este a Videotont a labdarúgó-Bajnokok Ligája-selejtező 2. fordulójának első mérkőzésén – írja az MTI. A magyar válogatott csatár a 68. percben szerzett vezetést, majd Kienast a 92. percben állította be a végeredményt a Klagenfurtban rendezett találkozón. A graziak sikere nagyon rossz előjel a Vidi számára, ugyanis a rivális az elmúlt 13, nemzetközi porondon megvívott

párharcából továbbjutott, amennyiben hazai pályán nyerni tudott, ráadásul magyar csapat ellen története során még sosem esett ki. A visszavágót jövő szerdán este a székesfehérvári Sóstói Stadionban rendezik.

További eredmények és a gólszerzők: Zestafoni (grúz)–Kisinyovi Dacia (moldovai) 3-0 (Gelasvili, Dvali 2), Maccabi Haifa (izraeli)–FK Borac Banja Luka (bosnyák) 5-1 (Amasha 3, Yampolsky, Golasa – Raspuđic), FF Malmö (svéd)–HB Tórshavn (feröeri) 2-0 (Rexhepi, Holm – öngól), Bangor City (walesi)–HJK Helsinki (finn) 0-3 (Sadik 2, Sorsa), KS Sken-

derbeu Korca (albán)–Apoel Nicosia (ciprusi) 0-2 (Nuno Morais, Manduca), Zágrabi Dinamo (horvát)–Neftci Baku (azeri) 3-0 (Badelj, Krstanovic 2), Skonto Riga (lett)–Krakkói Wisla (lengyel) 0-1 (Rodfe – öngól), Belgrádi Partizan (szerb)–FK Shkendija 79 (macedón) 4-0 (Vukic, Eduardo, Scepcovic, Berisha – öngól), Rosenborg Trondheim (norvég)–Breiblik (izlandi) 5-0 (Skjelbred, Dorsin, Henriksen, Prica, Olsen), Linfield Belfast (északír)–BATE Boriszov (fehérorosz) 1-1 (For-dyce – Renan Bressan, 11 m). A visszavágókra július 19-én és 20-án kerül sor. ◀

„Vizes” vébé Sanghajban

Turós-Jakab László

▶ Ma kezdődik és július utolsó napján zárul a vízilabdatorna a XIV. „vizes” világbajnokság.

A műugrók már holnap megkezdik versengésüket, amely július 24-én zárul. A műúszóversenyek 17-e és 23-a között zajlanak le, a nyílt vízi vetélkedők pedig 19-e és 23-a között.

Vasárnap megkezdődik a női vízilabdatorna, amelyen 16 csapat indul a világbajnoki címért. A magyarok az A csoportban szerepelnek, és vasárnap a kazahokkal, kedden az amerikaiakkal, csütörtökön pedig a hollandokkal meccselnek. Ha megnyerik csoportjukat, a magyarok egyenesen a legjobb nyolc közé jutnak, ha pedig a második vagy harmadik helyen végeznek, úgy kerestbe játszanak a B jelű kvartett második

vagy harmadik helyezettjével. A B csoportban Ausztrália, Kanada, Üzbegisztán és Új-Zéland, a C-ben Brazília, Oroszország, Kína és Dél-Afrika, a D-ben pedig Görögország, Spanyolország, Olaszország és Kuba játszik a minél jobb helyezéért.

A férfiak vízilabdatornája hétfőn rajtol, magyar és román részvétellel. Az A csoport tagjaként dr. Kemény Dénes csapata hétfőn Montenegró, szerdán Kazahsztán, pénteken pedig Spanyolország legjobbjaival játszik, s a játékosok remek formáját tekintve jók az esélyei, hogy az élen végezzen, és ezzel egyenesen a negyeddöntőbe jusson. A B jelű kvartettben Románia hétfőn Ausztráliával, szerdán a világbajnoki címvédő Szerbiával, pénteken pedig a házigazda Kínával játszik, s a papírforma szerint második

vagy harmadik lesz, ami még egy mérkőzést feltételez majd a legjobb nyolc közé jutásért. A magyarok az elsősg megszerzésére is esélyesek, de akárcsak a románoknak, célkitűzésük az olimpiai kvóta, azaz a londoni repülőjegyek megszerzése. A C csoportban Brazília, Horvátország, Japán és Kanada, a D-ben pedig az Egyesült Államok, Németország, Olaszország és Dél-Afrika vív körmérkőzést.

A nagy érdeklődéssel várt úszódöntők az utolsó héten zajlanak, 24-e és 31-e között. A nagyon erős magyar csapatot tíz férfi és hét női úszó alkotja, s Kiss László szövetségi kapitány tőlük azt várja, hogy megismételjék a 2009-es római vb-n elért 35 pontos teljesítményt. Kínába utazott Takács Krisztián, Kozma Dominik, Kis Gergő, Gyurta Gergely, Bernek Péter,

Gyurta Dániel, Molnár Ákos, Cseh László, Biczó Bence, Verrasztó Dávid, Verrasztó Evelyn, Mutina Ágnes, Kapás Boglárka, Rizstov Éva, Dara Eszter, Hosszú Katinka és Jakabos Zsuzsanna.

Románia minden idők legkisebb küldöttségével indul, ugyanis mindössze két úszónak sikerült kvalifikálnia magát a távol-keleti seregszemlére. A 29 éves Camelia Potec 200, 400 és 800 m gyorsan szándékszik indulni, s a két utóbbi távon akar érmet szerezni, de olimpiai kvótát mindenképpen. Philippe Lucas tanítványa 200 m-en olimpiai nyert Athénban, s több medált világ- és Európa-bajnokságokon.

A 27 éves Dragoș Agache mellúszásban indul, 100-on érmet és olimpiai kvótát szeretne, 50-en pedig döntőbe jutást. ◀

Az önkéntesség értéke

A kolozsvári Diakónia Keresztyén Alapítvány az emberi élet méltóságáért küzd a kölcsönös felelősség jegyében

Két évtizede tevékenykedik tájainkon az Erdélyi Református Egyházkerület által alapított intézmény, amely nemre, korra, vallásra és nemzetiségre való tekintet nélkül nyújt segítséget egészségügyi és szociális problémákkal küszködő személyeknek. Rengetegen kapcsolódtak be égisze alatt, különböző területeken a segítő munkába. 2011 az önkéntesség európai éve, talán ezért is fordul idén hangsúlyosabb figyelem a Diakónia Keresztyén Alapítvány felé. Két munkatársa, Kovács Jozefa önkénteskoordinátor és Lázár Hajnal EVS- (European Voluntary Service – Európai Önkéntesszolgálat) programkoordinátor hozza közelképbe a szervezetet.

Zsigmond Júlia

► **Míg nyugatabbra, mondhatni, divat, addig nálunk sokan még mindig ferde szemmel nézik az önkéntes tevékenységeket. Ezen a hozzáálláson változtatott-e a Kolozsváron több civil szervezet összefogásával megrendezett eseménysorozatot az önkéntesség hetén? Kovács Jozefa:** Remélem, igen. Amiben le tudom mérni, az egyelőre az, hogy sokan felkerestek telefonon, érdeklődtek, hogy mivel is foglalkozunk pontosan, rákérdeztek egy-egy programunkra. Való igaz, hogy nem olyan elfogadott és elterjedt az önkéntes munkavállalás nálunk, mint a nyugat-európai országok többségében, és nem is várhatjuk el, hogy ez egyik napról a másikra megváltozzon, viszont jó alkalmaknak tartom éppen ezért, amikor bemutatkozhatunk szélesebb közönség előtt. Az önkéntesbörzén lehetőségünk nyílt részletesen ismertetni programjainkat. A felvonulás pedig szintén elgondolkodtatja az embereket, ez esetben arról, hogy ki is az önkéntes, milyen furcsa szerzet. Legtöbben úgy vélik, arról a naiv népségről van szó, akik azt hiszik, megváltoztathatják a világot, jobba tehetik azt. Ezt tévedés így látni. Mindannyian felelősek vagyunk egymásért. Túl kellene lépni társadalmunknak a mások iránti közömbösségen, észre kellene vennünk a hátrányos helyzetbe szorultakban is az embert. A jubileumi rajz- és fotópályázatunknak is az volt a célja, hogy ráébredjünk a fiatalokat, mennyi problémás ember él a környezetükben, akikkel többet kellene törődnünk. 542 rajz jött be, és mindegyik arról tanúsko-

dott, hogy a gyerekek látják, kik azok, akiket segíteni kellene.

► **Többnyire fiatalok önkénteskednek a Diakóniánál?**

K. J.: Igen, főleg egyetemisták meg frissen végzettek. Egyrészt ők azok, akiknek még nincsen családjuk, ami lekötne szabadidejüket, másrészt a vállalt munka révén sokat fejlődhetnek, tanulhatnak. Középkorú önkéntesek is vannak, de nálunk már természetesen a család az első. Aztán nyugdíjas korban, amikor a gyerekek, majd az unokák is kirepültek a fészekből, és úgy érzik, hogy nincs olyan intenzív szükség rájuk a családban, akkor az, aki korábban is aktív volt, most is az akar lenni, és megkeresi rá a lehetőséget. Vannak állandó önkénteseink, hosszú távú önkéntesek és alkalmi önkéntesek. Minden területen jelentős számbeli növekedést tapasztalunk.

► **A Diakóniánál milyen területeken lehet önkénteskedni?**

K. J.: Két fő ágra bomlanak a tevékenységek: szociálisan hátrányos helyzetű gyerekek és gondozásra szoruló időseknek próbálunk segíteni elsősorban. Idősgondozó otthon működik Kolozsváron és Mérán is, de nemcsak a beköltözöttel foglalkozunk, hanem saját otthonukban is meglátogatjuk azokat, akik orvosi ellátása így is megoldható. 2006-ban indítottuk be Granny elnevezésű szociális projektünket, amelynek keretében ételmezszeromagokat osztanak ki, lelki támaszt és orvosi segítséget nyújtanak munkatársaink a több mint száz idős rászorulóknak. Azok számára, akik nem reménykedhetnek

gyógyulásban, bevezettük 2009-től a palliatív ellátást, hogy hátralévő napjaikat emberhez méltóan élhessék. Ami a gyerekeket illeti, Mérán tíz éve folyik a délutáni gyerekfoglalkoztatás. Itt, Kolozsváron pedig idén született egy gyerekprogram abból a kényszerhelyzetből, hogy megszűnt a Mărăști negyedi Ion Agârbiceanu 5-ös Számú Általános Iskola magyar tagozata, és mind a gyerekek, mind a tanerő nagy része a györgyfalvi Titulescu iskolába került, mi pedig úgy gondoltuk, segítenünk kellene a szülőknél. A kezdeti elképzelés szerint ez abból állt, hogy az alapítvány önkéntesei órák után elkísérik a gyerekeket a Mărăști negyedi iskola kapujáig. Menet közben merült fel, hogy a délutáni foglalkoztatásba is be tudnának segíteni az önkéntesek, a házi feladatok megoldásában, átvállalnak bizonyos dolgokat a szülők feladatköréből, de nem mindent. Délután is besegítenek egyesek például kézimunkázásban, illetve az egyik önkéntes felajánlotta, hogy angol órákat tart. Nagyon szerették ezeket az órákat a gyerekek.

► **Nemcsak helyi, hanem külföldi önkénteseket is fogad az alapítvány. Ők honnan érkeznek, és miben tudnak segíteni?**

Lázár Hajnal: Idén Magyarországról és Németországból érkeztek hozzánk önkéntesek. Két magyarországi lány az iskolánál önkénteskedik, a többiek pedig Mérán. A szociális gyerekprogram során rendszeresen segítenek a házi feladatok megoldásában, de szervezetnek különböző tematikus délutánokat is, egy idő után teljesen rájuk van bízva, hogy mit valósítanak meg.

Beszélgőtársaink az idén júniusi önkéntesbúcsúztatón: Lázár Hajnal (balra, piros szoknyában) és Kovács Jozefa (középen, lent)

Kovács Jozefa személyes fotójából

► **A gyerekekkel hogyan tudnak kommunikálni?**

L. H.: Ahhoz, hogy az önkéntesek szakszerűen tudják ellátni feladataikat, a küldőszervezetnek fel kell készítenie őket. Tájékoztatást kapnak többek közt az önkéntestörvényről, meg arról, hogy mit jelent gyerekekkel dolgozni, és a program biztosít nyelvkurzust is. Meg kell jegyezni, ők elmondták, hogy Romániába készültek, és feltételezték, hogy román közösségbe jönnek. A kiutazás előtt jártak román nyelvórákra. A legnagyobb meglepetés, és ez akadályt is jelentett nekik, hogy egy magyar szervezet-hez érkeztek, magyar célcsoporttal szembesültek. Főleg kezdetben okozott ez gondot a gyerekeknek és alkalmazottaknak egyaránt, amikor a románt is még nagyon alapszinten beszéltek. De aztán rájöttek, hogy a gyerekek jó része tud románul, vannak köztük román anyanyelvűek is, és akkor ezt a nyelvtudásukat használták, fejlesztették.

► **A nyelvek mellett milyen nehézségekkel szembesültek még?**

L. H.: Ez már szinte közhelyszámba megy, de a németországiaknak tényleg az volt a harc, hogy megszokják: itt a pontosság nem elsődleges tényező a szervezésben és a társadalomban sem. Ha azt mondom, hogy

11 órakor kezdünk, az náluk 11, sőt, előtte 20 perccel már ott vannak. Nálunk ha valaki 10–15 perccel késik, az még az akadémiai időbe belefér. Két rend önkéntessel volt dolgom eddig, a 2009–2010-es és 2010–2011-es években, s ezzel mindig problémájuk volt. Aztán megszokják. A másik, ami nehézséget okozott, az a spontaneitás. Náluk mindennek megvan a kerete, hogy kinek mit kell csinálnia, ez itt – talán általánosítva is mondhatom – nem így van. Van egy keret, de az rugalmas, és nagyon sok minden belefér.

► **Látszik-e a gyerekeken utólag, hogy más kultúrából érkezett emberekkel találkoztak?**

L. H.: Erre a kérdésre leginkább a mérai gyerekprog-

ram vezetője tudna válaszolni. Viszont ami hozzám eljutott, abból azt látom, hogy pozitív a dolog hozadéka, mert az önkéntesek jobban oda tudnak figyelni a gyerekekre. Így személyesebb kapcsolatok alakulhatnak ki, erős kötődések, kölcsönösen nagyon megszeretik egymást. A legmélyebb nyomot az hagyja, hogy az itteniek azzal szembesülnek, hogy fiatalok egy olyan országból, mint Németország, eljönnek egy ilyen országba, mint Románia. Mi, helyiek úgy gondoljuk, hogy szeretnénk megváltoztatni az országunkat, normálisabb körülmények között élni, de ez, hogy az ot-taniak képesek idejönni, mindenképp változtat az it-teni mentalitáson is.

Folytatása a 14. oldalon

Diakónia Keresztyén Alapítvány

A két világháború között az erdélyi református egyház keretében jól kiépített, de félbeszakadt diakóniai szolgálatot folytatja 1989 óta. 1992-ben nyitja meg első orvosi rendelőjét és indítja be Otthoni Betegápoló Szolgálatát. 1998-ban Mérán (Kisbács község) is orvosi rendelőt hoz létre. 2001-ben sor kerül hivatalos bejegyzésére. Beindul a mérai szociális gyerekprogram, és megszervezik az I. Mérai Napokat. 2002-ben sepsiszentgyörgyi fiókszervezetét is bejegyzik. Ekkor nyílik meg az idősek számára Kolozsváron a Jó Testvér Gondozóotthon. 2004-ben új fiókot hoznak létre Szászrégenben, 2005-ben Marosvásárhelyen. 2007-től palliatív ellátást is biztosítanak. 2008-ban sor kerül a mérai Mamácska Otthon felavatására. 2009-ben akkreditálják a Mérán működő szociális gyerekprogramot. A szervezet küldő, fogadó és koordináló tevékenységet gyakorolhat az Európai Önkéntes Szolgálat (EVS) keretében.

A letűnt század furcsaságai

Megdőlt bennem egy mítosz

Cseke Gábor

Biztosan tájékoztatásomnak köszönhető, hogy a mi nap dobberrel vettem tudomásul: Magyarország, legalábbis amennyi belőle Trianon után megmaradt, csak 1941 tavaszán tért át a baloldali közlekedésről a jobboldalra – az utolsó között a kontinensen!

A legtovább, úgy tűnik, Svédország tartotta magát, amelynek lakossága 1955-ben népszavazáson utasította el a jobb oldali közlekedésre való áttérést azáltal, hogy 83%-a a „balra tartás” megtartására szavazott. Miután azonban szomszédja, Norvégia beadta a derekát, sőt, a svéd autók döntő többsége is bal oldalas kormányal működött már (ami igen sok balesethez vezetett), 1967-ben ő is rábólintott a váltásra.

Hogy mi miért őriztük ilyen sokáig azt a gyakorlatot itt, Közép-Európában, amelyet ma már csak a vén szigetországban tisztelnek, annak mindenekelőtt gazdasági okai vannak: az átállás ugyanis, mint minden bonyolult logisztikai feladat, igen drága multság lehetett. Ezt bizonyítja azon államok példája, amelyek a magyarok előtt, de már utolsóként adták fel közlekedési hadálásaikat.

Így például 1930-ban – négy évvel az 1926-os európai nemzetközi egyezmény után – Magyarország mellett Anglia, Ausztria és Csehszlovákia még kintartottak a „baloldaliság” mellett, mert hogy furcsa módon, bár Európa zöme már beadta ekorra a derekát, a franciáknál és a belgáknál olyan hangok hallatszottak, hogy talán mégsem kellett volna elsielni az áttérést, mégis jobb a bal, mint a jobb...

Magyarország ennek hatására meglapult, s várta, hogy elcsituljanak feje fölött a nagyok vitái. A győri kereskedelmi és iparkamara – a korabeli sajtó beszámolója szerint – 1930 májusában így hívta fel az elterjesztést „a kereskedelmiügyi miniszterhez, amelyben a jobbirányú közúti közlekedés bevezetését kérte, hivatkozással arra, hogy Ausztria áttért a jobbirányú közlekedésre”, a válasza az volt: előbb szülessen mindenkire vonatkozó döntés e tekintetben, s addig is „az esetleges szerencsétlenségek vagy zavarok elkerülése végett úgy intézkedett, hogy az országhatáron keresztülvezető közúti határtól számított 1 km távolságig az ut baloldalán 4-5 darab német, francia és angolnyelvű felírással táblák helyeztessenek el, melyek felhívják a külföldi közönség figyelmét a balra való hajtsra.”

Nyolc évnek kellett eltelnie – pontosabban az Anschlussnak kellett bekövetkeznie –, hogy az osztrák utakon mindenütt győzedelmeskedjék a „jobbra hajts” elve. Amikor ez bekövetkezett, a magyar rátartiság újabb választást előtűntetett:

„Ausztria beolvadt a jobbra hajts rendszerű német birodalomba és október 1-től kezdve teljesen átállt a jobboldaliak pártjába. Ugyanez következett be a Csehországtól levált, német és lengyel fennhatóság alá került területeken. Legújabbán pedig az a hír érkezik Csehszlovákiából, hogy ez az ország sem lát lehetőséget arra, hogy elszigetelt «balra hajts» terület maradjon. Az átállás sok pénzbe kerül ugyan, egyedül a prágai villamosvasút átrendezése is belekerül vagy 15 millió kc-be, de meg kell hozni az áldozatot,

mert a maradék ország nem vállalhatja többé a »forgalmi akadály« szerepét Európában.

Mivel Prága is átállt a közlekedési »jobboldalra«, ezentúl Magyarország egyedül lesz nevezetes arról, hogy Európának mi vagyunk az utolsó »baloldali« állama. Ezt a visszasságot észre kellene vennie, még pedig sürgősen, mert hazánkban a most virradó új Európában elsőrendű fontosságú közlekedéstechnikai feladata van. Budapesten találkozik az Európát nyugatról keletre átszelő London-Istanbul autóstrada a Berlinből Prágán át délre tervezett új útvoállal, ide fut össze mind az a nagyszabású autót, mely Bukarestet, Warsót, Bécs

az esetben mégis tegyük le róla és pedig sürgősen!” (1938. november)

E szívhez és észhez szóló sajtófelszólítás mégis lassú vírusnak bizonyult, mert még három kerek évnek kellett eltelnie ahhoz, hogy a magyar kormány egyáltalán fontolóra vegye: ideje lenne végre feladnia sündisznóállásait. Igaz, 1939-ben már született egy hivatalos igenlő döntés, de a háború kitörése és a rákövetkező évek nehézségei csak bonyolították a helyzetet, késleltették a végrehajtást.

De azért ne ítéljük el könnyelműen elődeinket: az áttérés, bármilyen kicsi is az ország, költség- és munkagigényes, sok fejtörést okoz. Békében épp úgy, mint há-

A budapesti Közlekedési Múzeum munkatársa, Híd-végi János múzeológus szerint az 1941-es áttérés a következőképpen zajlott le:

„Az 1941. június 26-án kiadott 187 000/1941-es BM rendelet kimondta, hogy az áttérést két lépésben kell végrehajtani. Július 6-án hajnali három órakor Budapest és környékének kivételével az egész országban, november 9-én hajnali 3-órakor pedig Budapesten és környékén tértek át a jobboldali közlekedésre. Az előmunkálatok már áprilisban elkezdődtek. A rádióban figyelmeztették a hallgatóságot az áttérésre, az újságokban tájékoztató cikkek jelentek meg. Az iskolákban tanították a gyerekeket az új közlekedési rendre.

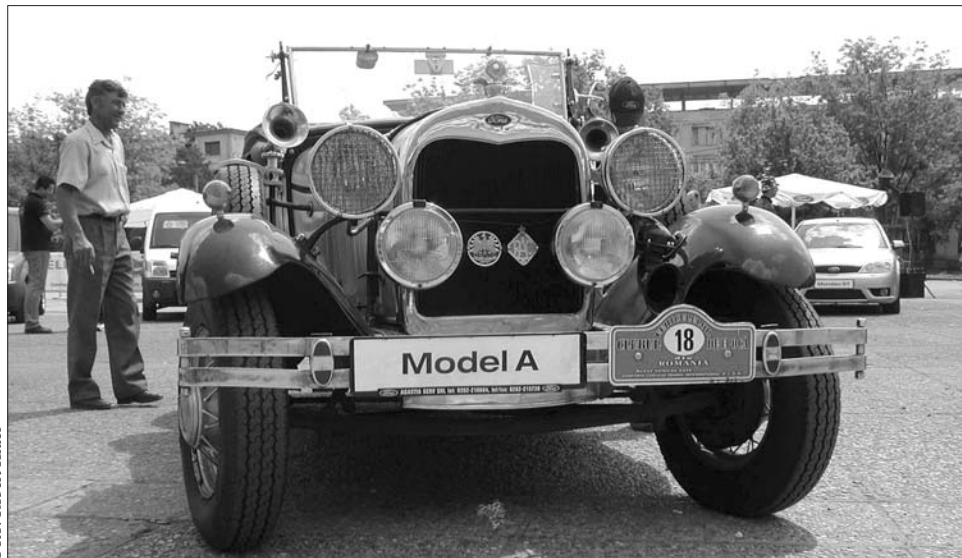
szervezés sikeres volt, a baloldali statisztika alig romlott. 1941. november 9-én hajnali 3 órától hazánkban jobboldali közúti közlekedés van.”

Budapesten élő jóbarátom gyermekkori emlékeit felelevenítve mesélte el, hogy öt-hat évesen, 1948 táján, amikor már sok mindent ki tudott betűzni, értetlenkedett amiatt, hogy drávaszerdahelyi nagyapja kocsiján (amely „jobbkományos” volt: lovas kocsik lévén, jobbról volt az ostornyéltartó csőszerűség), a neve és faluja mellett ez állt a baloldali fölerősített bádóg „rendszerű”: Balra hajts, jobbra előzz! Ugyanez ki volt írva a falu két végén, a falunévet jelző táblán is. Ezek szerint egyáltalán nem ment gyorsan a régi módi fölszámolása...

A hetvenes években Cipruson – amely akkor még őrizte az angol közlekedési rendet – alkalmam volt belekóstolni a baloldali autózás élményébe. Sokk volt, nem egyéb. Mintha tükörben látnam volna nemcsak magamat, hanem az egész világot, amely körülött. Amikor balra nyúltam, tulajdonképpen jobbra kellett volna. És fordítva. Igyekeztem gyorsan túltenni magam rajta.

Elképzelem, milyen lenne a világ, a kontinenst átszelő nagy kapacitású kamionok forgalmával, ha a minden országra kiterjedő egyeztetés és egyetértés nem következik be.

Sokszor hallottam hangoztatni az évek folyamán, hogy mi echte európaiak vagyunk. Meg hogy bezzeg, a keletebbre élők... Azt, hogy az átlagosnál is makacsabbak és konzervatívabbak tudunk lenni, csak később tanultam meg. Pedig hát akkor születtem Kolozsváron, amikor Magyarország a jobb oldali átállással vajudott...

Fotó: Robert Hittner

Régi idők kocsija

kapcsolja be a középeurópai úthálózatba.

Felhívjuk ezért minden illetékes ténylező figyelmét, vigyázat!

Sok belső, külső bajunk, gondunk mellett se felejtjük el: Európában mi vagyunk az utolsó, akik kintartottunk a »balra hajts« mellett. S ha más esetben felbecsülhetetlen erény is a tradíció, ebben

boróban. De a háború egyben a sürgetést is meghozta: a hadműveletek amúgy is kaotikus rendjében nem célszerű fenntartani egy, a környező országokéval homlokegyenest ellenkező közlekedési rendet, már csak azért sem, mert a bécsi döntéssel visszakerült észak-erdélyi területeken a „jobbra tartás” már gyakorlat volt.

Budapest környékén július 6-ától a kijelölt határon útburkolati jelekkel, táblákkal terelték a járműveket a megfelelő sávokba. Budapesten a közlekedési vállalatok és a hatóság is felkészült a váltásra. November 8-án 23 órakor leállt a tömegközlekedés és hajnali 3-óráig a szükséges műszaki átalakításokat elvégezték. Az előkészületek és a

Az önkéntesség értéke

Folytatás a 13. oldalról

► **Amivel itt találkozunk a külföldi önkéntesek, az tud rajtuk is pozitívan változtatni?**

L. H.: Igen. Ezt azért állítom ilyen határozottan, mert el is mondják a beszámolóikban, hogy változtak ebben. Legtöbbször a türelemben. A szigorú keretek, amikben ők gondolkodnak, lebomlanak. Barátságokat kötnek itteni emberekkel, ez is alakítja őket. Az itteni történelem, a természeti szépségek, az emberek nyitottsága megragadja őket. Akik gyerekekkel foglalkoznak, felismernek módszertani ismereteket is. Megtanulják, hol kezdődnek az alapismertek, mit jelent, hogy egy-egy gyerek tizenakárhány évesen nem tud még írni-olvasni.

Megtanulják, hol vannak az alapszükségletek. Hogy egy roma gyereknek mekkora élmény, ha késsel-villával ehet, fürdhet kádban – egy német önkéntes ledöbben ettől, hogy egy ilyen banális dolog mekkora örömet tud szerezni. Őket nagyon megfogja a roma gyerek helyzete. Nagyon nyitottak, hogy tegyenek valamit.

► **Milyen országokból jönnek leggyakrabban hozzánk, tőlünk hová mennek inkább, és milyen területeken tevékenykednek szívesebben?**

L. H.: Voltak önkéntesek Spanyolországból, Franciaországból, de a legelőbb kapcsolatunk Németországgal van: oda és onnan utaznak a legtöbben. Vannak, akik fogatékosokkal vagy szenve-

délybetegekkel akarnak foglalkozni, ritkábban idősekkel, de a kedvenc munkaterület a gyerekek. Ez érvényes a helyi önkéntesekre is.

► **Akik innen mennek külföldre, és előzőleg a Diakóniánál önkénteskedtek, visszatérve újra betagozódnak?**

L. H.: Ez, sajnos, még nem vált jellemző gyakorlattá. Előnyt jelenthet, de nem elvárta az előzetes önkéntesi gyakorlat. Bárki jelentkezhet ebbe a programba 18 és 30 év között, aki szeretne kapcsolódni egy külföldön működő non profit intézmény, civil szervezet mindennapos munkájába, annak hasznos tagja lenni és saját képességeit fejleszteni közben. Akik visszatérnek, azok is csak egy beszámolóval tar-

toznak. Nagyon örültünk viszont annak, amikor az egyik lány, aki Németországban önkénteskedett 2008–2009-ben, idén vállalta a németországi önkéntesek mentorálását. Aki volt már külföldön önkéntes, annak van tapasztalata, tudja, milyen problémákkal küzd egy idegen önkéntes egy idegen helyen, s mint helyi, sokkal inkább tud segíteni neki.

► **Mi motiválja őket első sorban? Egyszerűen az, hogy segíthessenek?**

L. H.: Igen, első sorban ez. Persze, jól mutat szakmai önéletrajzban is, tökéletesíthetik tudásukat, kiszélesíthetik kapcsolataikat, nyelvet tanulnak, pénzt gyűjtenek, és lehet még ehhez hasonló előnyöket sorolni, de ez mind ráadásaként kapott ajándék. Aki

önkéntes munkát vállal, első sorban segíteni akar, és közömbösíteni a helyi kultúrát. Főleg Németországban divat az iskola végeztével önkénteskedni valahol. Tízévesen évesen fejezik be a középiskolát, és amíg egyetemre mehetnek, van egy üres évük. Ez jó nekik, mert segít a tájékozódásban, a pályaválasztásban. Itt is volt olyan önkéntes, aki eljött az öregotthonba, és a szolgálati év letele után azt mondta: igen, én tényleg nővér szeretnék lenni. És vannak magyarországi önkéntesek is, akik eljöttek egy évre, maradtak még egyet, és tudják, hogy pedagógusok akarnak lenni.

► **Nyár elején megvolt az ünnepélyes önkéntesbúcsúzó – ez azt jelenti, hogy hazamentek már?**

L. H.: Egy részük igen, mivel tanulmányaikat akarják folytatni, ezért siettek hazatanulni, iratkozni. Mások viszont még maradtak. Páran kirándulni készülnek. Össze gyűjtötték a szabadnapjaikat, s szétnéznek az országban. Volt, aki egész évben nem ment sehová, mert segíteni akart, nem azért jött, hogy mászkáljon, viszont a többségük szeret utazgatni. Érdeklődtek a román helyek is, a németeket a szász területek főként. A magyarországi önkéntesek közül az egyik lány inkább a természetben barangolt sokat, túrázgatott. A tavalyiak körbejárták Erdélyt, voltak Máramarosban, Brassóban, Szegedben, Segesváron, a törcsvári kastélynál, voltak Moldvában is – az idei önkéntesek ezután mennek.

Kegyetlen kontárok

Koki, saller

Váncsa István

Az Európai Parlament izága kötekedőinek adtunk néhány kokit, leesett néhány saller, kiosztottunk néhány baráti tarkón legyintést, mondta a jövő embere a párt XXIV. kongresszusán, a küldöttök felállva éljenztek. Érthető, az Európai Unió (Magyarország nélkül számított) területe negyvenötödör, lakossága ötvenszer, bruttó nemzeti összterméke nyolcvanötödör akkora, mint a miénk. Ámde mi mégse gaszulunk nekik, hanem lehu-gyozzuk a fuksziájukat, és ha reklamálnak, leesik néhány saller. Főlemelő vízió ez, rop-pant életszerű, de mindenek-előtt nagyon európai, így aztán nem csoda, hogy a jövő emberét nagyjából olyan többséggel választották újjá, amilyennel Rákosit volt szokás újjá választani annak ide-jén, nyilván ugyancsak okkal. (...) A jövő embere - saját bevallása szerint - készen áll arra, hogy megvívja történel-münk legnagyobb küzdel-mét, megvívjon a múlt hibái-val és azokkal, akik ma is vé-delmezik e hibákat. Vannak, akik a jövő útjáról a görög út-ra akarják terelni Magyaror-szágot, arra az útra, amely az ország vagyonának eladásá-hoz, százezrek elbocsátásá-hoz, adóemeléshez, új adók kivetéséhez vezet, mondta a jövő embere a párt XXIV. kongresszusán. De mi nem alszunk. A belső kártevők egy újabb csoportjára csap-tunk le. Az utóbbi két mon-dat már nem a jövő emberétől származik, hanem Virág elvtársától, aki egyébként szintén a jövő embere volt, korábbi kiadásban. Ami pe-dig a belső kártevőket, vagyis a mostani kémügy gyanúsí-tottjait illeti, ők a magyar el-hárítást, vagyis a Nemzetbiz-tonsági Hivatalt irányították. A múlt emberei. Ezt az is mutatja, hogy a NBH-t a jö-vő embere Alkotmányvédel-mi Hivatallá, röviden AVH-vá keresztelte át, nyilván azért, hogy az árulók tudják mihez tartani magukat. Aki mibennünk nem bízik, az a mi fényes jövőnkben sem bí-zik. S aki a mi boldog, fényes jövőnkben nem bízik, az áru-ló, tanította Virág elvtárs, és ezek a mondatok ma is cáfol-hatatlan igazságnak számítá-nak. Evvel együtt a Pelikán-hoz hasonló avatlatlan sze-mély hajlamos eltűnődni, hogy vajon a mai Magyaror-szággal szemben ki akarhat kémkedni és mi után. Hadi-tkaink nincsenek, honvéd-ségünk hadra fogható alaku-latai Afganisztánban teljesí-tenek szolgálatot, továbbá Koszovóban, Bosznia-Her-cegovinában és Cipruson. Ipari titkaink még ennyire sincsenek, tekintve, hogy ipa-runk sincs. Persze elgondol-

ható, hogy az ellenséges ké-mek a Túró Rudi gyártás-technológiáját akarták meg-szerezni, de hát ma már a Túró Rudi is egy multinacio-nális cég termékskáláját szí-nesíti, összetétele pedig meg-található az interneten. (...) Nem valószínű, hogy a CIA, a KGB vagy a Moszad erre ráharapna. Maradt még a politikai titok, mint olyan. A Nemzeti Együttműködés Rendszere építésében elért példátlan sikereink, egyre növekvő nemzetközi népszé-rűségünk, továbbá azok a győzelmek, amelyeket az ál-lamadósság, a munkanélkü-liség és Cohn-Bendit fölött arattunk, okkal kelhetnek föl irigyeink kíváncsiságát, de hát titok ezek mögött sem lapul. A jövő embere minden szükséges tudnivalót meg-osztott a nagyvilággal, sőt e tárgyban Becsey Zsolt álne-ven egy hónappal ezelőtt cik-ket is írt a The Wall Street Jour-nalban. Felejtétek el a meg-szorításokat, kövessétek in-kább Magyarország példáját, ez volt a címe, minden benne van. Egyszerű, mint a faék. James Bond megveszi az új-ságot, elolvassa, annyi. Az se világos, hogy a letartóztatott és azóta már szabadon is eresztett hazaárulók kinek árulták a hazát, vagyis kinek a megbízásából kémkedtek volna. Európa országai na-gyobbreszt szövetségeseink, Amerika úgyszintén, ami Oroszországot illeti, a jövő embere idén januárban kül-földi újságírók előtt azt mondta, hogy büszke rá, ha Putyinhoz hasonlítják. Kíná-hoz fűződő barátságunk, mint most kiderült, szilárd, mély és érzelmgazdag, ami pedig Észak-Koreát, Etiópi-át, Iránt, Mianmart, Szu-dánt, Türkmenisztánt, Vene-zuelát és a többieket illeti, az ő tevékenységüket bátorító szeretettel figyeljük. Aki te-hát nálunk kémeket állomá-soztat és pénzel, az gyakorló örült lehet csupán, ám ezzel nem azt akarjuk mondani, hogy a vád alapos voltát ille-tően bármifajta kételyt táplálunk. Akit az ügyesség bü-nösnek tart, az bűnös. „Mu-tasson nekem egyetlen em-bert ebben a tetves ország-ban, akire, ha kell, öt perc alatt nem bizonyítom rá, hogy bűnös! Magára is, ma-gamra is, mindenkire!” – mondta Virág elvtárs, és sem-mi okunk rá, hogy az igazá-ban kételkedjünk. A további-akat illetően pedig idézzük fel, amit Pelikán lánya mon-dott: az a kérdés, hogy apu-kával példát akarnak-e statu-álni. A statuálás a lényeg, mert aszerint kapja apuka a büntetését. Erős kéz, határo-zottság. Igen, ez az! – han-goztatta Virág elvtárs. A jövő embere e hét keddjén megint az imperialistáknál járt, ki-osztott néhány kokit, sallert. (Nem szeretnék most a he-lyükben lenni, mondta Virág elvtárs.) Válaszul az imperia-listák megszavazták a ma-gyar alaptörvény módosítá-

sát sürgető javaslatot, amely kimondja, hogy a jogalko-tóknak minden EU-tagál-lamban a közösségi jogrend, az alapvető emberi és sza-badságjogok és egyéb nor-mák figyelembevételével és tiszteletben tartásával kell megalkotniuk az alkot-mányt. Az élet nem habos-torta. Csapásokat adunk, és csapásokat kapunk. Merkel se írt levelet, noha megígérte. Arról volt szó, hogy a párt-kongresszuson felolvassák majd Merkel üdvözlő levelét, ahogy 2009-ben is. De most nem írt. Talán Orrol kissé a koki meg a saller miatt.

A Nemzeti Ügyek Kétharmadának Ámokfutása

Hargitai Miklós
NÉPSZABADSÁG

A nemzeti ügyek kormá-nyának (NÜK) országgyűlé-si többsége a most zárult ülésszakban olyan törvény-hozási gyakorlatot alakított ki, amelyet világszerte méltán említenek majd példa-ként, amikor a látszatparla-mentarizmusról, a demokra-tikus népképviselést kiüresít-séről és lejáratajáról esik szó. Az ország házat, ahol a nem-zet ügyeit kellene – értelem-

Rákosi Máttyás – honnan is olyan ismerős?

szzerűen a nemzet nyilvános-sága előtt, a többségi tör-vényhozást a mindenkori ki-sebbség kontrollja alatt tartva – megvitatni, néhány hónap alatt sikerült olyan jogfaragó manufaktúrává változtatni, ahol szinte kizárólag sejtj készűl. A mi parlamentünk végtelen szorgalommal ter-meli a törvényeket, szinte so-sem alszik – ha elég messzi-ről nézzük. Ám ha egy kicsit közelebb merészkedünk megfigyelhetjük, amint tu-catnyi hónapja hajnali há-rom és háromnegyed öt kö-zött tárgyalja az ülésszak ta-lán legfontosabb jogszabá-lyát, a népegészségügyi tör-vénycsomagot, üres paders-ok előtt. Láthatjuk, hogy a két kormánypárti előterjesz-tő közül az egyik az expozé elhangzása után összecso-magol és hazamegy, a másik a padban eldőlve végigalsz-sza a részletes vitát. Tanúi le-hetünk, amint egy élelmes fideszes képviselő (termék-díj-ügyben saját törvényja-vaslata is van, bár a tartalmát nem ismeri), észlelve, hogy a cukoripari privatizációval kapcsolatos javaslat betér-

jesztői már hazaindultak, utólag felírta magát az elő-terjesztők közé, hogy a „vi-tát” meg lehessen tartani. Konstatálhatjuk, hogy a kor-mányoldal rendszert csinál a távolmaradásból: a szavazá-sok lezárulta (és a kamerák kikapcsolása) után, este 11 körül kollektíve elvonulnak, az általános és a részletes vi-tákat ráhagyva a futó tör-vényjavaslatok maroknyi el-lenzéki szakértőjére. Ha fi-gyeltünk a részletekre, láthat-juk, hogy a szigorú házel-nők, aki azonnal lecsap, ha a parlament tekintélyét sérülni látja, a parlamentarizmus szervezett kormánypárti ki-gúnyolását rendre szó nélkül hagyja. Mint ahogy a NÜK háza táján egyelőre az sem bántja senkinek az érzékeny-ségét, ha a születési rendelle-nességgel a világra jött, már a fogantatásuk pillanatában nyilvánvalóan életképtelen jogszabályok sorozatban ke-rülnek vissza a képviselők elé, hátukon a köztársasági elnök – a változás motorja – még kézmeleg aláírásával. Így, a vita, a kontroll és a kor-rekció kiiktatásával csak kon-tárnunkat lehet végezni. Az eredmény magáért beszél: a kormánypártok előtt is ismeretlen tartalmú dohánytör-vény (amelynél egy megvá-lasztott alkotmánybíró tűnik fel a dohányipar kijáróembe-reként, képviselők javadalma-zásáról szóló törvénybe el-

bűjtött, a teljes gáz- és villa-mosenergia-termelést újr-szabályozó javaslat, az akár névvel-címmel is egy-egy konkrét cég- vagy érdekcso-porthoz köthető „utolsó pillanatos” módosítók – ezek egy fékeket vesztett törvénygyártó automata termékei. Meg a saját kormányuk vállalhatatlan ötleteit – a kaukázusi mé-diatörvényről a visszamenő-leges jogalkotáson át a kor-mányközeli offshore-lovagokat helyzetbe hozó jog-szabályig – leszegett fejjel, bí-borvörös arccal megszavazó, szakmai és emberi megalázá-saikat nemritkán az ellenzék-nek elpanaszoló kormánypárti képviselőké. Ez volt a 2011. tavaszi parlamenti sze-zon: volt jobb, és – sejtjük – jöhet még rosszabb is.

Gyalázat

Mester Ákos
Egy média-mindenható fia-talemler nyilatkozik valame-lyik tévécsatornán és szem-rebberés nélkül azt állítja: a legjobbakat nem rúgták ki a

közmediából. Talán értek még annyit a rádiós újsá-gírásról, hogy óvatosság nélkül kijelentsem: pimasz és botrányos hazugság ez. Igen-is, a mostani legjobbakat kényszerítették távozásra. Hírszerkesztőket és tudósító-kat, akik még tudtak különbséget tenni a lényeg és a részlet között. Kételyt támasztó, de kifogástalan modorú hiva-tásos kérdéseket. Született ri-portereket, akik még tudták, hogy mit jelent a szituációér-zékenység, akik még értettek ahhoz, miként érzékeltessék azt is, ami nem kimondható. Olyanokat, akik nemcsak be-szélni tudtak, de hallgatni is, mert ismerték a beszédes csöndek dramaturgiáját. Elsősorban rádiósokról beszé-lek; őket, munkájukat, műso-raikat jobban ismerem. Elné-zést kérek a többiektől, de mindenekelőtt – ha megengednek ennyi szubjektivitást – Szénási Sándort emlitem, aki normális körülmények között a magyar rádiózás büszkesége lehetne, de most ő sem tartozik a legjobbak közé. Lényeglátása, kifejező-készsége, szellemi apparátu-sa „hozott anyagból” (a Fidesz fölhozatalából) nyilván könnyedén pótolható. A mindig árnyaltan gondolko-dó, mindig elfogulatlanul mérlegelő Szénási hosszú ideje futó műsorának érdekes címe volt: „Időt kérek”. Le-hetett úgy érteni, hogy mű-soridőt, de lehetett úgy is: időt a viták tisztázásához, a valóban fontos és feszítő tár-sadalmi témák megbeszélé-séhez, az élet zűrös dolgai-ban való eligazodáshoz. A szabadon választott világfel-fogáshoz, a civilizált szüve-rén beszédhez, az eszmék za-vartalan csereberéjéhez. Egy-szóval mindahhoz, amiben 1989 óta reménykedünk. Egy jobbszélre húzó, gyenge-közepes kollégánknak is volt egy hasonló című műsora: „A mi időnk.” Hát eljött. El-jött az ő idejük, és nyüzsög-nek majd újra a Magyar Rá-dióban (így hívják még?), el-foglalják a szerkesztőségi szobákat, a stúdiókat, és mondják majd a közszolgál-tati mikrofonba, amit mon-daniuk kell. A rádió szólni fog, de hangja már soha töb-bé nem lesz sem ismerős, sem szerethető. Engedelmes eszköze lesz a mediaterro-rnak, és a centrális politikai erőter (régiben a központi akarat) azt állítja majd: az új projekt sikeres, hiteles, meg-bízható. Egyetértek Tamás Gáspár Miklóssal, aki szerint „eljött az ideje a nyílt beszéd-nek”. Ám most még ahhoz is idő kell, amíg az ember ma-gához tér az ámulatból: hát ezt is merik?! Erre is képe-sek?! Idő kell, amíg szavakat találunk arra, amit a kor-mányszati hatalom művel a közmediával. Nehéz eldön-teni: kíméletlenség ez vagy inkább megátalkodottság? Érzéketlenség vagy ciniz-mus? Embertelenség vagy provokáció? Mondanám, hogy gondolkodom, időt ké-rek én is, de most, ebben a helyzetben azonnal reagálni kell. Igaza van Majtényi Lászlónak, aki történeteket így jellemzi: „Senkik küldé-

nek el valakiket.” Hát akkor ne finomkodjunk, ne köntör-falazzunk, ne akarjunk „megfontoltak” és „differen-ciáltak” lenni, mondjuk ki: a közmédia szétverése és a módszer, ahogyan végrehaj-tották – egyszerűen gyalázat. Tiltakozni ellene és nyíltan szembeszegülni a kritikus sajtó elemi kötelessége. Az első médiaháború veteránja-ként azt mondom: társadal-mi támogatottságú szakmai szolidaritással minden hatal-mi tombolás megfékezhető.

A lex-Orbán

Dési János

NÉPSZAVA

A legegyszerűbb persze az lenne, ha így kezdődhetne a választási törvény: 1.§ A vá-lasztások győztese csak Or-bán Viktor lehet. 2. §. Ha ne-tán mégsem ő győzne, auto-matikusan életbe lép az 1.§. És kész. Minek ezt túlcizel-lálni, meg elrejtetni a lénye-get. Ami jár a kedves vezér-nek, az jár. Megjegyzem, egyes hírek szerint Rogán Antal törvényalkotó műhe-lyében, mit műhelyében, egész gyára van már neki, már készül egy ilyen tartal-mú egyéni képviselői indít-vány. Am addig is, míg a nép határozott kívánságára, egy gyors, levélnyi konzultáció eredményeként meg nem al-kotják e korszakos jogsza-bályt – talán éppen a kedves vezér nevenapjára – egy pil-lanatra időzzünk el annál a javaslatnál, amely ennél azért egyszerűen jobb. Másrészt rosszabb. Jobb, mert azért hosszú távon hagy lehetősé-get egy egyszerűen igazán megszervezett és erős ellen-zéknek ahhoz, hogy nyerjen. Biztatásul lebegjen itt 1994 szelleme, a maga kétharma-dával. Rosszabb, mert sok szempontból elfedi a nagy-közönség előtt alságos, ha-mis és Fideszre igazított vol-tát. Persze az itt történetek után mi mást is várhattunk volna ettől az egyházi ura-lomra törő csapatától? Nem adhatnak mást, csak mi lé-nyegük. Ami nekem megint jobban fáj, az a demokra-tikus ellenzék határozott, kö-zérthető, mégis szakszerű hangja. Arról, hogy ez így miért jelent egy újabb kopor-sószógot a demokráciában. Hiányzik az az innovatív öt-let, amellyel ha feltartóztatni nem is feltétlenül tudják a pa-rlamenti úthengert, azért or-szágnak-világnak megmutat-ják, hogy itt kifejezetten a ha-talommal való csúnya vissza-élés esetével állunk szembe. Hiányolom azokat a konkrét terveket – nem derült égből villámcsapásként jött ám ez a törvényjavaslat ide –, hogy mégis, mit tesznek, mire ké-szülnek most. Megadják ma-gukat ismét a végzetes sorsnak, vagy mégiscsak megpróbálnak alakítóit lenni az eseménynek? Az utolsó utáni pillanatokban va-gyunk. Ha a szavazatomat akarják még valaha, hallani akarom, most mit tesznek majd. Mert különben tényleg csak az alamerülés és a kibekelés marad.

Bűnbakok, igazi bűnösök

Minden olyan egyszerű

Andrei Pleșu

DILEMAVECHE

Manapság Romániában bármit lehet mondani. Bármiylen tréfát, mókát, trivialitást – egyfelől. Másfelől csak is egyvalamit mondanak: akármilyen rossz történik – a kórházban vagy a konyhában, az iskolában, a metróban, a piacon, az újságosnál, a tévében, az étteremben, a közszéki legelőn, a börtönökben, Görögországban, a foci pályán vagy bárhol –, az Basescu miatt van. Vagy Boc miatt. Gyakorlatilag nem nagyon számít, valójában hogy is állnak a dolgok. És végképp nincs mit tenni. Miután minden rossz forrása azonosított, a vétkesek diktatórikus természete pedig megállapítottnak, legfeljebb annyit tehetünk, hogy dühödten problémázzunk a katasztrófa fölött. Az egyetlen örömförrás, hogy mindig igazunk van: tudjuk, hol a hiba! Nincs szükség bonyolult elemzésekre, széles látókörű vizsgálatokra, megosztott figyelemre. Egyetlen pontba nézünk. Nem vesztegetjük az időt a kitekintésre. Ártatlan áldozatok gyülekezete vagyunk, amelyre az összes létező pozícióból ló az elnök és a miniszterelnök. Olvassuk például az újságban, hogy egy rendőr golyót röpített a fejébe, de előzőleg megölte a szüleit. Utolsó SMS-ében Bocot hibáztatta. A szülei nem engedték, hogy hazavigye az élettársát, és nem volt elég pénze, hogy lakást béreljen maguknak. Következésképp, tiltakozásképpen kiirtotta az őseket. Egy másik odakötötte magát (trikolór kábelekkal) egy oszlophoz a Cotroceni-palota előtt, és öngyilkossággal fenyegetőzött. Nem volt hol laknia, és elvesztette a munkahelyét. Az elnökkel akarta elintézni a dolgot, felszólította, hogy tegye tisztelét az oszlop lábánál. Hat órával és egy üveg töménnyel odébb feladta. Egy volt katona ugyancsak a Cotroceni előtt fölgyújtotta magát. Megégett a fél lába, miközben „le Basescuval”-t kiabált. Eloltották, és kórházba vitték. A vizsgálat még nem állapította meg a gesztus okát. (Az egyik lehetséges magyarázat, hogy félreértette, mit ír a nyugdíjszelvényén.) Nincs szándékomban gúnyt űzni ezekből a radikális megnyilvánulásokból, amelyek az illetőknek sokba kerülnek. Nem tudok viszont nem csodálkozni a magyarázataik hihetetlen egyszerűségén. Vétkekről és megoldásokról pillanatok alatt születik döntés, nincs helye a vacillálásnak. Az ember nem jön ki az ősökkel – le kell őket lőni! Persze, Boc a hibás. Ha munkahely nélkül maradsz, hat órára felköltözöl egy oszlopra, és eszme-

cerére citárod az államfőt. Semmi cicoma! Nincs más út, a vak is látja?! Nem is olyan rég a románságot alapjaiban rengette meg az érettségi botrány. A tanulók több mint fele elbukott. Egy templomba járásban és a napi politikában avatatlan alak könnyen levonhatná a (vérforráló!) következtetést, hogy a diákok nem készültek föl kellőképpen. Hogy is hibáztathatnánk a szerencsétlen gyerekeket? És vélhetően a tanárok sem mind döntögetnek szakmai csúcsokat, de nekik van egy megdönthetetlen érvük: kicsi a fizetés, hiányzik a társadalmi és pénzügyi motiváció. Ergo az országra szóló kudarc okait máshol kell keresni: óhatatlanul az oktatási miniszter a vétkes. Nem is csak a hivatalban lévő, írja az egyik újság, hanem az összes miniszter a rendszerváltástól errefelé,

Az ellenzék stratégiája?!

Liviu Antonesei

adevăru!

Nem tudom pontosan, milyen stratégián dolgozik titokban az ellenzék, de ami a nyilvánvilágon látszik, számomra egyelőre nem túlságosan vonzó! Antonescu és Ponta urak, úgy tűnik, konokul lecövekeltek az elnök hibáinál, és „minden helyzetből” tüzelnek rá, mint a decemberi terroristák. A többi, jószerint, köd. Ez a stratégia, ha annak lehet nevezni, szerintem semmire sem jó, amennyiben az ellenzék valóban kényelmesen meg akarja nyerni a jövő évi két választást. Miért veszteséges ez a „stratégia”? Elsősorban azért, mert az elnök, bár alig

giája” nem lesz kötelezően sikeres. A választók a maguk módján kiszámíthatatlanok, és megtörténhet, hogy a párt-és állami önmeghívottak hajtokáján szendvicsek csattanak, frizurájukra pezsgős poharak csapódnak, mint ahogy az is lehet, hogy ellenkezőleg, rokonszennvel fogadják őket a mulatságokon, és majd a jövő évi szavazásokon büntetik – vagy sem! – őket. Éppen ezért számomra elégtelennek tűnik az ellenzék stratégiája. Persze, az utóbbi idők felméréseit és a kormányzó pártok természetes erőzóját figyelembe véve, nagyon valószínűnek látszik, hogy az ellenzék megnyeri a jövő évi választásokat. A győzelem mértéke azonban attól függ, hogy mit érzel a nép: mit tud nyújtani az ellenzék, ha hatalomra kerül. Az eddigi „stratégiával” az ellenzék csak a „negatív vok-

Elkél a tehéntúró

Mircea Dinescu

CATAVENII

Alighogy visszatükröződött narcisztikus elnökünk arca a történelem vizében, miután pas de deux lépésben Hitlerrel kézenfogva átkelt a Pruton, Benjamin Netanjahu megkívánva a román tehéntúrót, megmentette őt a katasztrófától, kiszedve nem csupán Medvegyev karmai közül, de a szarból is. Traian Basescu sorsa fölött továbbra is a vakszerencse gyámkodik, hiszen a természetes az lett volna, hogy az izraeli miniszterelnök kiebrudalja a pótvizsgázót a politika szalonjából, és elküldje tuta-jozni a Holt-tengerre, nem pedig az hogy tüzes testvéri ünnepet üljenek a Cotroceni-ben egy kupa savó mellett. Vajon eszébe jutott Netanjahu úrnak, hogy az oltványok amolyan székelyei a zsidóknak, hiszen kétezer évvel ezelőtt Traian zsidó légiója a Zsil mellett letáborozva földet, vizet és zsenge tehéntúrót kért? Vagy pedig – minthogy ugyanabban a humuszban élünk, miután Ceaușescu Tel-Avivba nem csupán zsidókat, de mioritikus csernozjomot is exportált repülőgépekkel, lezárt zsákokban, az avocadoültetvények számára – Benjamin Netanjahu kötelességének érezte az ördög ügyvédjeként fellépni, keblére öelve Hitler imádóját és átadva neki Izraelt, kijelentve, hogy „Izraelben kétféle ember van: egyesek, akik románok és rokonaik vannak Romániában, és mások, akik barátaiak Romániának”. Keresve sem lehet találni jobb meghatározását a kiválasztott népeknek, annál is inkább, mert a mi zöld protokronistáink régóta hangoztatják, hogy Jézus egy kicsit román volt és holmi kétes alakok keresztre feszítették őt. Csak az nem világos számunkra, hogy most már a tehéntúró szeretete vagy pedig Jasszer Arafat utódainak gyűlölete miatt rejtette el Netanjahu úr ingujjába azoknak az izraelieknek a millióit, akik oroszul beszélnek, akiknek nagyapáit arra kényszerítették, hogy maguk ássák meg a sírjukat, mielőtt agyonlőtték őket abban az időben, amikor az édesvízi tengernagy Horthy miatt komplexusos Antonescu marsall is a Biruința hajó kapitányának álmodta magát. (Fordította: A. H.)

Mitől is omlott össze a Szovjetunió?

Leon Aron

Nem a gazdaság állapota, nem a csillagháborús kihívás, hanem a szovjet elit er-

kölcsi válsága okozta az összeomlást. Az amerikai szerző sokatmondóan megjegyzi, hogy Oroszországban ma is erkölcsi válság van. „Mint alapjában minden modern kori forradalom, a legújabb oroszországi is úgy kezdődött, hogy a hatalom tévóvan liberalizálni kezdett” – írja Leon Aron, az *American Enterprise Institute* konzervatív kutatóközpont Russzisztikai Intézetének igazgatója a *Foreign Policy* Magazinban. Igen ám, de miért kezdett Mihail Gorbacsov liberalizálni a kilencvenes évek második felében? Persze nem azért, hogy felbomlassza a nagy birodalmat. Nemhogy ő, de még ellenfelei sem gondolták, hogy küszöbön áll az összeomlás. Aron szerint a szovjet rendszer Gorbacsov alatt is tovább működhetett volna, mint azelőtt. A gazdasági növekedés visszaesett, de még mindig csaknem elérte az évi 2 százalékot, ami Nyugaton nem lett volna rossz eredmény. A szovjet polgár jövedelme nőtt, jöllehet ez a növekvő költségvetési hiányban is megmutatkozott. De a deficit még 1989-ben sem érte el a 9 százalékot, miközben az Egyesült Államokban már a GDP 56 százaléka körül járt. Az sem állja meg a helyét, hogy Ronald Reagan amerikai elnök úrfegyverkezési programja kényszerítette volna kapitulációra a Szovjetuniót. Az oroszok tudták, hogy az úrpajzsból még a legjobb esetben is csak évtizedek múltán lehet katonailag használható rendszer. Richard Pipes, a szovjet történelem legismertebb amerikai tanulmányozója, aki Reagan elnök mellett volt tanácsadó, maga is megjelölték a szovjet állam váratlan összeomlását. (...) Az orosz erkölcsi újjászülést megfojtotta az előző hetven év kultúrájában tenyésző bizalmatlanság és atomizáltság. Ezzel magyarázza a szerző, hogy ismét tekintélyuralmi trükkökkel lehetett hatni a lakosságra: így értelmezi az elmúlt évtizedben kiépült Putyin-rendszert. Személyes tapasztalataira hivatkozva azonban azt írja, hogy ismét kialakulóban van a korrupció és a cenzúra elleni hangulat, amely nagy változásokat szokott előidézni. Az ezekhez szükséges liberális reformokat pedig Medvegyev elnöktől várja. Az államfőhöz közel álló kutatóközpont, a Jelenkori Fejlődési Kutatóintézet februári jelentésében olyan kifejezések olvashatók, amelyek kísértetiesen emlékeztetnek Gorbacsov egykori szavaira: „Korunk kihívása abban áll – olvasható a februári dokumentumban –, hogy átalkítsuk értékrendszerünket, és új öntudatra ébresszük az embereket.” (metazin.hu)

Traian Basescu – rosszul gyűlölik

Emil Boc – a kisebbik rossz

kezdvé Mihai Șorával! Összefogtak, hogy lebutítsák a jövőnk zálogát! A megbukott diákok már realistábbak, a tavalyi „elődöket” hibáztatják: addig dicsekedtek a másolással, hogy a minisztérium kénytelen volt lépni, megfigyelő kamerákat szereltek fel. Úgy, hogy a másolás a lehetetlenséggel határozta vált, arról nem is beszélve, mennyire nehéz összpontosítani, miközben filmeznek! A maturandusok és a szülei is felháborodtak. A megoldás: mondjon le Funeriu! Vagy, fogjuk meg rövidebbre: monnyon le Boc! Sőt: monnyon le Basescu! Érdekes módon olyan líceum is akad, ahol mindenki átment: például a bukaresti George Coșbucban. Furcsa! Ezek más miniszter, kormány, elnök alatt tanulhattak! Vagy az ottani tanárok fizetése nagyobb, talán. Hacsak a diákok nem annyira pimaszok, hogy akkor is tudnak írni Vlad Țepeșről, ha a tarkójukra kamerák szegeződnek. De hagyjuk a titokzatos kivételeket, térjünk vissza az elemi egyszerűséghez, és kiáltunk fel Tipătescuval: „Szégyelld magad, mostoha kormány!” Vagy, miként Costăchel Gudurău a halhatatlan táviratokban: „A kormányt tesszük felelőssé!” („Gazember banda, mely csúfot űz az alkotmányból!”) (Fordította: Szócs Levente)

közelít második mandátumának feléig, immár a politikai múlté. Másodsorban, mert mindenki az elnököt bírálja, kezdve az újságíróktól és elemzőktől a saját értelmiségiek egy részéig, hogy a közalkalmazottakról, nyugdíjasokról stb. ne is beszéljek. S végül azért, mert mint láthatjuk, az ellenzék vezetői, úgy látszik, beleestek abba a csapdába, amit épp az ellenfelük állított fel. Az elnök úr mintegy magára vette a „bokszzsák” szerepét, úgyhogy mindenféle egzotikus javaslatokat és értékteléseket dob be – régiósítás, alkotmánymódosítás (teljességgel lehetetlen kontextusokban), a király megsértése stb. –, csak hogy felhívja magára a szakosodott vagy globális bíráló szellem figyelmét, hogy a kormánynak és a kormánypártnak szabad keze legyen, és a lehető legteljesebb mértékben elkerülje a nagyközönség bírálatait. Természetesen a jövő évi minél kevésbé rossz eredmények reményében. Hogy ez egy, az ellenzéknek állított ügyes csapda, azt számomra az a tény is igazolni látszik, hogy az elnök elküldte pártját különböző szimpozionokra, évfordulóokra, bálókra, esküvőkre és keresztelőkire – talán temetésekre is! –, hogy elnyerje a nép tetszését és visszaszerze a közönség rokonszennét. Persze hogy a captatio benevolentiae elnöki „strat-

sokon” alapuló győzelemre számíthat, az elégedetlenség és a büntető szavazatok győzelmére, tehát egy korlátolt győzelemre, amely függővé teszi őt olyan konjunktúrális szövetségesektől, mint az RMDSZ vagy – horribile dictu! – az UNPR. Ha kényelmes többséget biztosító győzelmet szeretne, az ellenzéknek más bírálók gondjára kellene hagynia az elnöki intézményt, fel kellene hagynia a kormányzat „úgy általában” való bírálatával – hiszen mindannyian érezzük, hogy rosszul kormányoznak bennünket –, és térjen át a közpolitikákat célzó szakosodott bírálatra, és főleg mutasson fel a választóknak egy alternatív kormányzási programot. Nem egy vázlatot, egy ajánlatot, hanem egy olyan programot, amely a gazdaság fellendítését célzó intézkedésekből indul ki, és felölel minden fontos szociális területet, az oktatástól az egészségügyig és az igazságszolgáltatástól a kultúráig. Miért nem tette meg ezt eddig? Nem tudom. Titkos lehet a program! Vagy még nem létezik! Ha így van, egy ilyen program elindításának legvégső határideje – hogy a választások szempontjából hatása legyen – az idei ősz. Hogy rosszul kormányoznak bennünket, tudjuk – azt kellene megtudnunk, hogy kormányozhatnának-e jobban is! (Fordította: K. B. A.)

A Kogălniceanu-programról

Czédly József

A múlt heti *Törvénytárban* röviden bemutatuk a kis- és közepes vállalkozások (a következőkben kvv) hitelezésének támogatását lehetővé tevő Mihail Kogălniceanu-programot. Ezúttal, tekintettel arra, hogy a *Hivatalos Közlöny* július 8-i, 489. számában megjelent a törvény módosítási alkalmazását elfogadó 682/2011 sz. kormányhatározat, részletesebben ismertetjük, hogyan kell eljárni azoknak, akik élni kívánnak az említett program által biztosított lehetőségekkel.

Ismeretes a program alapján a kvv-k rövid lejáratú, egy évre terjedő, évente legtöbb 125.000 lej értékű bankhitel kamatterhének részleges, állam részéről való átvállalását igényelhetik. A program lebonyolítása három intézmény, éspedig a Gazdasági Minisztérium hatáskörébe tartozó ügynökség (Agenția pentru Implementarea Proiectelor și Programelor pentru IMM, AIPPIMM) a Pénzügyminisztériumnak alárendelt hitelgarancia-alap (Fondul Național de Garantare a Creditelor pentru IMM, FNGCIMM) és a hitelt nyújtó bank között megkötött egyezmény alapján történik.

A 2011–2013-ra kiterjedő program számára az állami költségvetés 165 millió lejt ír elő a következő felosztásban: 2011=24 millió, 2012=70 millió, 2013=71 millió. Ez lehetővé teszi 2011-ben 4000, 2012-ben 12.000 és 2013-ban 12.000 kvv támogatását. A kamatterher részleges átvállalásán kívül a program garanciát

adhat, ugyancsak az állam terhére, a hitel visszafizetésére. A garancia legmagasabb értéke 2011-ben 100.000 lej.

A kamattámogatású hitelt fel lehet venni egyszerre vagy részletekben, a múlt heti *Törvénytárban* felsorolt kiadások fedezésére.

Amennyiben a hitelgyőnlőnek tartozása van az állami költségvetéssel vagy az állami társadalmi biztosítási pénztárakkal szemben, akkor a felvett hitelt elsősorban ezeknek a tartozásoknak a kifizetésére kell fordítani. A nyújtandó hitel nagyságát a hitelező bank fogadja el. Ez nem lehet nagyobb, mint a vállalatnak az utolsó 12 hónapban teljesített forgalma (cifra de afacere) 50%. Amennyiben a vállalatnak van még más rövid lejáratú hitele, akkor a kamattámogatású hitel nem lehet nagyobb, mint a forgalom 30%-a.

Nem jogosultak kamattámogatású hitellel azok a kvv-k, melyek tevékenysége:

- pénzügyi közvetítő műveletek és biztosítások;
- ingatlan eladás-vétel, bérbeadás közvetítése;
- szerencsejáték és fogadások;
- fegyver, lőszer, robbanószer, dohány, alkohol, drog és kábítószer gyártása és forgalmazása;
- azok a tevékenységek, melyek számára az EU nem engedélyez minimális támogatást, ilyenek a halászat és a vízközegben végzett termelés (acvacultură), mezőgazdasági termékek elsődleges előállítása, kivételként foglalkozó tevékenységek, olyan belső piacra szánt termékek előállítása, melyek a behoza-

tal csökkentésére kaptak támogatást, szénbányászat és szénfeldolgozás, közúti szállítást végző vállalatok.

A program lebonyolításának öt szakasza (etapă) a következők:

- a) a programra való bejelentkezés;
- b) a program keretében nyújtott hitelre vonatkozó szerződés megkötése és garanciája;
- c) az esetleges garancia-nyújtásra vonatkozó szakasz;
- d) a program által nyújtott kedvezmények megadása;
- e) a program gyakorlatba ültetése, ellenőrzése, a nyújtott kedvezmények esetleges visszavonása.

Az a) bekezdésben említett szakasz keretében az első lépés a vállalkozások igénylésének a beadása a támogatott kamattal nyújtott

hitel felvételére. Ezt online úton a www.aippimm.ro honlapon lehet megtenni. Az igényléseket be lehet adni 10 munkanappal azután, hogy az említett honlapon megjelenik a program lebonyolításának megkezdése. A bejelentkezéseket folyamatosan fogadják, elbírálásuk a bejelentkezés sorrendjében történik, mindaddig, amíg a támogatásra szánt alapok ki nem merülnek.

A támogatást igénylőnek, az erre vonatkozó formanyomtatványt kitöltve a megfelelő adatokkal, online úton kell beküldenie. A program alkalmazására vonatkozó szoft automatikusan jelzi az igénylőnek, hogy kérését iktatták, és elküldi a kérvényezőnek a bejelentkezést igazoló iktatószámot. Az AIPPIMM megvizsgálja és leellenőrzi a beküldött

adatokat, és dönt az igénylés elvbéli elfogadásáról. Amennyiben az ellenőrzés arra a következtetésre jut, hogy az igénylés nem felel meg a programban előírt követelményeknek, ezt a döntést a kérvény beadásától számított, legtöbb 30 napon belül, az igénylő tudomására kell hozni, a megfelelő indokolással alátámasztva. Az említett ügynökség a hitelt nyújtó bankok tudomására hozza az elfogadott hitel-igényléseket benyújtó kvv-k listáját.

A b) szakaszon belül az AIPPIMM közzéteszi a honlapján azoknak a bankoknak a listáját, ahová a vállalkozások fordulhatnak a támogatott kamatú hitelek felvételére. Ezt figyelembe véve a kamattámogatás elvbéli elfogadásával rendelkező vállalkozások benyújthat-

ják hitelgyőnlőket a kijelölt bankok egyikéhez, mellékelve kérvényükhöz a támogatást igénylő formanyomtatvány egy példányát és a támogatás elvbéli elfogadásának a számát.

A c) szakasz a garancia esetleges megadásának jellegzetességeit és feltételeit pontosítja. A garancia megadása azért esetleges, mert csak akkor kerül rá sor, ha ezt hitelnyújtásra vonatkozó szerződés előírja.

A FNGCIMM által az állam nevében adott garancia jellegzetességei a következők:

- visszavonhatatlan (irevocabilă);
  - feltétel nélküli, ez azt jelenti, hogy 15 naptári nap után érvénybe lép és 90 naptári nap után, a hiteltörlesztés elmaradásától számítva, a garantáló kifizeti a banknak járó összeget;
  - határozottan kifejezett (expresă);
  - közvetlen;
  - azonnal fizetendő a hitelt nyújtó bank kérésére;
  - legtöbb 80%-át fedezi a felvett hitelnek, mely nem tartalmazza a hitellel járó kamatokat és banki komissziókat;
  - a garancia értéke arányosan csökken a visszafizetett hitelrészletek összegével.
- A hitelgarancia megadását a FNGCIMM és a hitelt nyújtó bank szerződésben rögzíti. A garanciával biztosított hitelben részesülő vállalkozásnak garanciadíjat (prima de garantare) kell fizetnie. Az állami garancia az erről szóló szerződés aláírásakor lép életbe, és érvényes a hitel lebonyolítására vonatkozó időtartamra, plusz 75 naptári napra.

A halottá nyilvánítás eljárási szabályai

Deák Levente

Az ennek az ismertetőnek kiinduló anyagként szolgáló jogeset bár régi, de máig lezártatlan, egyben megrendítő és szomorú történet. Nevet, helyet nem említek, csak az ügy jogi vetületére, az eljárásra összpontosítok. 2006 októberének egyik napján az idős férj a közös lakásból úgy távozott, hogy többé senki nem látta. Azóta semmi hír róla, a keresés eddig nem járt eredménnyel. Különben ezzel már fel is hagytak. Ebben az áldatlan, kilátástalan helyzetben a feleség, ügyvédi segítséggel, megindította a halottá nyilvánítási eljárást. A hatályos jogszabály szerint elérte azt, hogy a megkeresett elsőfokú bíróság férjét előbb eltűntté nyilvánította, majd a további túrelmi idő letelte után, amelyre még visszatértek, a holtá nyilvánítási eljárást is megindította. Pár hónappal ezelőtt helyt adtak a keresetnek, a férjet halottá nyilván-

ították, de a határozatba az elhalálozás napjával eltűnése napját vezették be. Mivel a feleség szerint az eltűnés körülményei máig tisztázatlanok maradtak, nem ezt a napot kellett volna az elhalálozás napjaként megjelölni, hanem egy másikat, egy későbbit (majd látni fogjuk melyiket), amiért ő jogorvoslattal élt az elsőfokú határozat ellen. Tehát öt évvel a férj eltűnése után a per még mindig tart, miközben eldöntetlen, hogy a férj nyugdíját és egyéb szociális juttatásait meddig és kinek a kezébe kell folyósítani. Ezt egyelőre egy kinevezett gondnok banki letétben őrzi, pedig a kisnyugdíjas feleségnek igencsak hiányzik ez a kieső jövedelem. A törvény szerint a holtá nyilvánítás napjáig, ha az ezt kimondó bírósági határozat jogerőre emelkedik, a személyt életben levőnek kell tekinteni, akinek jogai tehát addig fennállnak, s csak ez után veszíti el a nyugdíját,

összes polgári jogait. (31. tr., 19. szakasz.)

Eddig a jogeset következik tehát a vonatkozó jogszabályi előírások. Ezek régiek ugyan, de ma is hatályosak. A jogi és a természetes személyekről alkotott 1954. évi 31. törvényerejű rendelet, majd az ugyanebben az évben született, a Családjogi törvénykönyvet és az előbbi 31. t. rendeletet hatályba léptető 32. törvényerejű rendelet a halottá nyilvánítási eljárást bírósági hatáskörbe utalta (az eltűnt személy utolsó lakhelye szerinti bíróság hatáskörébe). Elsőre azonban a személyt eltűntté kell nyilvánítani (trebuie declarat dispărut prin hotărâre judecătorească). A kérelem benyújtásával egy évig azonban várni kell, mely határidőt attól a naptól számítják, amikor az eltűntet utoljára még életben látták. A bíróságnak a helyi tanács szakhatóságát információgyűjtésre kéri fel, majd elrendeli a keresetnek a

helyi tanácsnál történő kifizetését, felkérve mindazokat, akik az eltűnés körülményeiről információ birtokában vannak, hogy ezeket a bírósággal közöljék. Fontos mozzanata az eljárásnak, hogy az eltűntté nyilvánítási határozat kivo- natát, ha ez már jogerős, 30 napig a bíróságon és a helyi tanácsnál ki kell függeszteni. Közben a gyámhatóság- nak gondnokot kell kineveznie az eltűnt vagyonvédelmének ellátásáért. Ez tehát az eljárás első szakasza. Erre csak akkor nem kerül sor, amikor az eltűnés háborús események, tömegbaleset, vasúti katasztrófa, hajótörés stb. következménye. Ilyenkor egy év után egyenesen a holtá nyilvánítást lehet kérni.

Ha tehát valakit jogerősen eltűntté nyilvánítottak, következhet a második szakasz, a holtá nyilvánítási kérelem benyújtása. És itt van a legnagyobb gond, erre négy évet kell várni, éspedig

attól a naptól számítva, amikor az eltűntet utoljára még életben levőnek látták. (31. törvényerejű rendelet, 16. szakasz 2. bekezdés.) Az előbbi jogszabály 18. szakasza foglalkozik a holtá nyilvánítás napjának meghatározásával. A törvényszakasz összesen négy bekezdésből szerintem egyértelműen az derül ki, hogy a bíróság csak abban az esetben köteles a halál bekövetkezésének vélelmezett időpontját belefoglalni a határozatába, ha ez az ügy körülményeiből kiderül. (Data morții dispărutului se stabilește pozitiv cu împrejurările.) Mert ha ez nem derül ki – mondja ki a törvényalkotó az említett szakasz 4. bekezdésében –, a halál vélhető bekövetkezésének napja annak a határidőnek az utolsó napja, amelynek letelte után a holtá nyilvánítási kérelem a bíróságon benyújtható lesz, azaz a négy év letelte után! (Az eredeti hivatalos szöveg szerint: „În lipsa de indicii îndestulă-

toare, se va stabili ca dată a morții ultima zi a termenului după care se poate cere declararea judecătorească a morții.”)

Miután a kormány jelezte abbéli szándékát, hogy a 2009-ben elfogadott új Polgári törvénykönyvet ez év október elsején hatályba lépteti, indokoltnak érzem a fenti jogintézmény kapcsán, de csak nagyon röviden, a legfontosabb változásokat megemlíteni.

Az I. könyv, II. cím, 1. fejezet, 3. alfejezet alatt, közelről a 49–57. szakaszok szerint a holtá vagy halottá nyilvánítási eljárás (declarația judecătorească a morții) továbbra is bírósági hatáskörben marad, de ezt már két év után be lehet indítani anélkül, hogy előbb az eltűntté nyilvánításra sor kerülne, ezt ugyanis kiiktatták a törvénykönyvből. További részleteket majd az új törvénykönyvet hatályba léptető törvény megalkotása után ígérünk.

Az orvos válaszol

„Gyakran szenvedek a beleimben keletkező gázoktól. Nemcsak erős alhasi görcsöket okoznak, hanem legtöbbször visszatarthatatlanná, szagosan és hangosan távoznak, kínos pillanatokot okozva nekem és környezetemnek. Hogyan tudnám ezt a helyzetet megelőzni?”

Rendes körülmények között kb. 200 milliliter levegőt tartalmaznak a belek. Felfúvódás esetén azonban fél-, egy liternyire is nőhet ez a mennyiség. A felfúvódás legtöbbször a rossz táplálkozási szokásokra vezethető vissza. Sűrűn állhat azonban stressz is a problémák hátterében. A nagy mennyiségű, nehezen emészthető étel túl sokáig marad a belekben, és ott erjedni kezd. A vastagbélben ezek az élelmiszerek olyan egyébként hasznos baktériumokat táplálnak és szaporítanak, amelyek az ételek feldolgozása során kéntartalmú és rossz szagú gázokat termelnek. Nehezen emészthető a borsóban, lencsében, fejlett babban, káposztában, hagymában, valamint diófélékben, banánban, gyümölcsucukorban, darabos fekete kenyérben, magos müzliben és nyers zöldségekben levő szénhidrát. Ezenkívül a magas levegőtartalmú élelmiszerek, pl. a tejszínhab, szénsavas üdítők és a sör is okozhat felfúvódást. Rése-sítsük előnyben a könnyen emészthető ételeket, mint pl. a párolt, főtt zöldségeket, halakat, szárnyasokat, sovány húsokat. Kímélő pl. a paradicsom, sárgarépa, zöldbab, zeller és az alma. A megőrölt táplálék továbbításához felváltva összehúzódnak és elernyednek a bélizmok. Az állandó belső feszültség megzavarhatja a folyamatot. Ezt a problémát rendszeres étkezéssel és elegendő mozgással tudjuk orvosolni. Így a bélrendszer újra jó mozgási és emésztési ritmust vesz fel.

Dr. Győri György szakorvos

Tartsuk tisztán a tüdőnket

A The Lancet című folyóiratban nemrég megjelent tanulmány szerint nem a stressz, hanem a légszennyezettség a leggyakoribb kiváltó oka a szívrohamnak. A szennyezett levegő ugyanis a tüdőbe kerülve gyulladást okoz.

A kutatók arról számoltak be, hogy a levegőben levő szennyezett részecskék növelik a légzési nehézségeket, a szívkoszorúér-betegségben szenvedőknél akár szívrohamot is okozhatnak, de az asztmával küzdők számára is különösen veszélyesek. A szakértők néhány hasznos tanáccsal szolgálnak arra nézve, mit tehetünk mi magunk a káros hatások elkerülése érdekében.

Először is, kerüljük el a forgalmas utakat, lehetőség szerint inkább mellékutakon, parkokon keresztül közlekedjünk. Ha csak lehet, hagyjuk ki az alagutakat is, valamint azokat a helyeket, ahol sok magas épület övezi utunkat. A nap

nagy részét többnyire zárt helyen töltjük, de ott sem biztonságosabb, sőt egyes felmérések szerint bent akár kétszer-ötször is szennyezettebb lehet a levegő, mint az utcán. A tisztítószerek, légfrissítők, tévéképernyők mind vegyi anyagokat – VOC-t – bocsátanak ki. Az elektromos légfrissítők használata helyett ezért inkább szellőztessünk, vegyünk minél több szobanövényt, amelyek tisztítják a levegőt, továbbá üljünk messze a fénymásolótól.

Az utcán mindig a járdának az épületekhez közelebb eső oldalán menjünk, hogy távolabb legyünk az úttesttől. A babakocsiban ülő gyerekekkel is hasonlóan te-

gyünk, hiszen ők még jobban veszélyeztetettebbek, mivel egyrészt gyorsabb a légzésük, másrészt a szájuk az autók kipufogójával egy magasságban van. Buszon utazva, több szennyezés ér, ha a vezető oldalán ülünk,

ahol a motor is található. Az időjárás is befolyásolja a légszennyezettséget. A meleg kifejezetten ront a helyzeten, az a legbiztonságosabb, ha esős időben indulunk sétálni, mivel az eső kimossa a szennyezett részecskéket a

levegőből. A kocogás vagy kerékpározás nem ajánlott forgalomban, hiszen intenzív mozgás közben még több káros anyagot lélegzünk be, ami ellen a maszkok sem nyújtanak kellő védelmet.

Idős vezető – balesetveszély

Még az egészséges, biztonságos vezetőnek számító idős sofőrök is sokkal hajlamosabbak a veszélyes vezetési hibák elkövetésére, állítja egy új ausztrál tanulmány.

Ausztrál kutatók megállapították, hogy az idősokkal együtt megnövekedik az autógyezetési hibák gyakorisága, így az idősebbek nagyobb valószínűséggel okoznak közúti baleseteket. A kutatók javaslata szerint az idős sofőröknek kiegészítő kognitív képzésen kellene részt venniük. Ám ezt a javaslatot sokan vitatják, mert

nagyon nehéz feladat az agyat újratranítani bizonyos képességekre. Korábbi tanulmányok bebizonyították, hogy a kognitív újratranulás nem javította az idős vezetők közúti baleseti statisztikáit.

Az új tanulmány során a kutatók 266 olyan 70 és 88 év közötti idős autógyezetőt vizsgáltak, akik hetente legalább egyszer autóra ültek.

A közel 20 kilométeres tesztvezetés közben a kutatók a résztvevők vezetői szokásait elemezték, különös fi-

gyelmet fordítva a táblafeltesztvezetésre, a reakcióidőre, a koncentrációra, a kanyarívekre, a tolatásra, az irány-

jelzésre, a fékezésre és a kigyorsításokra. Összességében a kutatók megállapították, hogy az idős sofőrök 17%-a követett el valamilyen kritikus vezetési hibát, amikor a vezető mellett ülő oktatók közbe kellett avatkoznia, hogy elkerüljék a balesetet. A 85-89 éves vezetők között négyszer nagyobb volt a kritikus hibák aránya (átlagosan 4 kritikus hiba), mint a 70-74 évesek között. A leggyakrabban elkövetett hiba a holttéren tartózkodó autók érzékelése és ellenőrzésének elmulasztása volt. A nők és férfiak autógyezetői képességei között nem volt számottevő eltérés.

Programajánló

Fekete leves Sepsiszentgyörgyön

A Székely Nemzeti Múzeumban ma, július 15-én nyílik meg a *Fekete leves – a kávéfőzés története* című kiállítás megnyitójára. Köszöntőt mond: Vargha Mihály, a Székely Nemzeti Múzeum igazgatója. Tárlatvezetést tart: Saly Noémi, a kiállítás kurátora. A kiállítás július 15.–szeptember 30. között látogatható.

Nemzetközi Fúvószenekari és Mazsorett Fesztivál Kézdivásárhelyen

A július 15-i program: 17.30-tól tüzene – a Millennium Parkban a rétyi Kovács András Fúvósze-

sület fúvószenekara, a Manócska Óvodában a mezőhegyesi fúvószenekar és mazsorettcsoport, a terezen Ferencz Ernő Református Fúvószegetület zenekara lép fel, 18.30-kor menetzene a sportcsarnok előtti téren: a Kézdivásárhelyi Tanulók Klubja fúvószenekara és mazsorettcsoportjai, Réty, Barátos, Mezőhegyes fúvószenekara és mazsorettcsoportjai, 19 órakor a XI. nemzetközi fesztivál megnyitója a sportcsarnok előtt, utána közös koncert, 21 órától utcabál.

Szabadegyetem Csomakőrösön

A Fábián Ernő Népfőiskola és az Ignác Rózsa Irodalmi Klub július 15-én

17 órától a polgármesteri hivatal csomakőrösi vendégházában tartja *A magyarság küldetése* című rendezvénysorozat évadzáró ünnepségét. Előadást tart Molnár V. József *A magyarság küldetése* címmel és Gazda József *Erdélyi magyarsors – A megpecsételt vég* című könyve kapcsán, Publik Antal a magyar líra gyöngyszemeiből szaval. A találkozóra Kovásznáról, a nagyüzlet előtti parkolóból 16.45 órakor autóbussz indul.

Foglalkozás gyermekeknek Sepsiszentgyörgyön

„Széttört mesék” összerakásáról szóló „játszóházba” várnak 7–12 éves gyermekeket ma 18 órától. Jelentkezés a városi kulturális szervezőirodában vagy a 0267 312 104-es és a 0755 592 926-os

telefonon. Gyülekező a városi kulturális szervezőirodánál. A belépés ingyenes.

3D-s mozifilmek Csíkszeredában

Ezen a hétfőgőn a következő filmeket vetítik a Fidelitas Egyesület mozitermében (Petőfi Sándor utca 38. szám): szombaton 18, illetve vasárnap 20 órától a *Streetdance* című filmtől, holnap 19 órától, ma, valamint szombaton 15 és vasárnap 17 órától az *Avatart* láthatják a mozirajongók. A *Saw 7 (Fűrés 7)* című filmet szombaton 20 és vasárnap 15 órától tekinthetik meg. Az *Ice age* című mesefilmet szombaton 10 és vasárnap 12 órától vetítik, a *Bolt (Volt)* című filmet pedig szombaton 12 és vasárnap 10 órától. Helyfoglalás a 0757-565398 vagy a 0736-492213-as telefonszámokon.

Régizene Fesztivál Csíkszeredában

A fesztivál hétfőgő programja: Július 15., péntek: 18.00 – Barokk Fesztiválzenekar. Helyszín: Segítő Mária Római Katolikus Gimnázium; 20.00 – Kremsier muzsikája. Művészeti vezető: Chereji Szilárd (Ausztria); Helyszín: Szent Ágoston templom. Július 16., szombat: 19.00 – Antoni Pilch (Lengyelország) lantkoncertje, Collegium (Nagykároly), Flauto Dolce (Kolozsvár). Helyszín: Mikó-vár udvara / rossz idő esetén Csíki Játékszín. 19.00 – Lyceum Consort (Bukarest), helyszín: Lázárkastély, Gyergyószárhegy. 10.00 – Renszázsz gyermeknap. Hangszerek a tarisznyából – hangszerbemutató: Lukácsházi Győző és Kobzos Kiss Tamás (Magyarország). Helyszín:

Mikó-vár udvara / rossz idő esetén Csíki Játékszín. 11.00 – A Régizenei Nyári Egyetem zárókoncertje, I. rész. Helyszín: Mikó-vár udvara. 15.00 – A Régizenei Nyári Egyetem zárókoncertje, II. rész. Helyszín: Nagy István Művészeti Líceum. Július 17., vasárnap: 10.00 – Renszázsz gyermeknap, Helyszín: Mikó-vár udvara / rossz idő esetén Csíki Játékszín. 12.00 – Steffen Schlandt (Brassó) és Hegyi Gábor (Németország) koncertje. Helyszín: Csíksomlyói Kegyetemplom, 18.00 – Kobzos Kiss Tamás (Magyarország) és Erdal Salikoglu (Törökország). Helyszín: Mikó-vár udvara / rossz idő esetén Csíki Játékszín. 19.00 – Musica Historica (Magyarország) Helyszín: Mikó-vár udvara / rossz idő esetén Csíki Játékszín.

Tilda, a nemtelen szépség

Elképesztő fotósorozattal jelentkezett Tilda Swinton a nívós *W* nevű, glossy magazinban. A színésznő, aki David Bowie-t tekinti példaképének, semleges, de leginkább mégis maskulin-

nak tekinthető stílusjegyekben pompázik a képeken. A hagyományosan nőiesnek, lágynak és szexisnek talált külső jegyek helyett egy részben újító szellemű, semleges divatterepet jelenít

meg. Tilda egyébként mindig is ragaszkodott a „nem nélküli” megjelenéshez, legtöbb nyilvános szereplése alkalmával megdöbben a csillogáshoz szokott publikumot.

A színésznő mintha a leg híresebb nem nélküli ember címére gyúrna. Már régebben is látható volt a Pringle of Scotland brit divatmárka kampányában A Pringle fotósorozatához katonás fruf-

rut is csináltak az északi szépségnek, amihez remekül illett a mintás szőtt és a bunda. A horgolt kardiánhoz és a szőrméhez kevesre sem lehetett volna jobb modellt találni, mint a

fehér boszorkányt. Tilda Swinton a Style.com-nak azt nyilatkozta, hogy egy modern, ugyanakkor romantikus stílust kerestek a képekhez; úgy tűnik, meg is találták.

A legolcsóbb menyasszonyi ruha

Különös versenyt hirdetett a *Cheap Chic Weddings* weboldal. Az volt a cél, hogy a résztvevők minél olcsóbb menyasszonyi ruhákat készítsenek. A verseny győztese ezer dollárt keresett egy WC-papírból gyártott menyasszonyi ruhával. A michigani lány váll nélküli ruhacsodáját négy tekeres vécpapírból hozta ki, sőt még finom rozettákat és tollakat is gyártott a papírból.

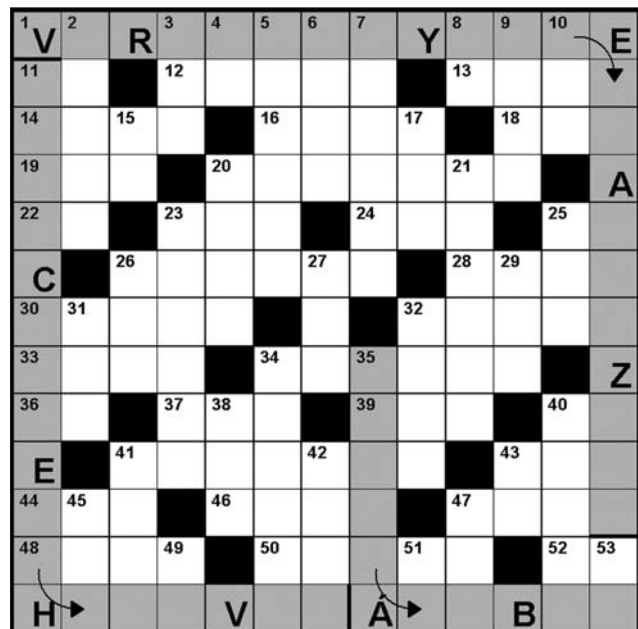
A második helyezett Laura Lee ötszáz dollár jutalmat kapott fodros, Napa-stílusban elkészített ruhájáért, amit vonzó dekoltázzsal és fejdísszel is ékesített. A 250 dollárral jutalmazott harmadik helyezett Cynthia Richards 20 guriga toalettpapírt tekert magára, így született meg egyedi ruhája.

Az első helyezett menyasszonyi ruha (első kép) négy tekeres WC-papírból készült

Számító rendőr

Nagy tömeg áll a kocsmá előtt, és nézik, hogy két ember agyba-főbe veri egymást. Arra megy egy rendőr, ő is megáll nézni őket. Valaki odaszól neki:

– Biztos úr, miért nem avatkozik közbe?
– .... (poén a rejtvényben)

Vízszintes: 1. A poén első része. 11. Milliós tonna (röv.). 12. Gyomorba juttató. 13. Ilyen a falevél. 14. Táplál. 16. Keményre döngölt. 18. Módosított a-hang. 19. Őz színe. 20. Megsért. 22. Két tróger! 23. Kést éléz. 24. Imre becézve. 25. Két rög! 26. Szobába szól. 28. Bizonyított dolog. 30. Halfajta. 32. Nőzi része. 33. Művészi alkotásban ábrázolt személy. 34. Falragasz. 36. Űsse ...!; lesz ami lesz. 37. ... Szófia; egykor mecset, ma múzeum. 39. Gyerekváros. 40. Forint (röv.). 41. Atletizál. 43. Pale-...; világos angol sör. 44. Az egyik halmaállapot. 46. Legadás svéd teniszező (Björn). 47. Noli turbare circulos ...; Arkhimédész utolsó szavai. 48. ... Montand; francia énekes. 50. Nem mond igazat. 52. Egyiptomi főisten.

Függőleges: 2. Passzíroz. 3. Zúdit. 4. Mellény szélei! 5. Akut. 6. Orosz férfinév. 7. Hajlít, ferdít. 8. Kenu orrában van! 9. Akta eleme. 10. Erdei rejtkehely. 11. A poén második része. 15. Divide ... impera; oszd meg és uralkodj. 17. Tartó (nép.). 20. Divatos, népszerű. 21. Salétromsav sója. 23. Hirtelen a magasba emel. 25. Zúdit. 26. Duplázva: halandzsa. 27. Blúdenzi folyó. 29. Ésszel felfog. 31. Helyet foglaló. 32. Hibáztat. 34. Adott szó. 35. A poén harmadik része. 38. Bibliai alak. 40. Növényzet. 41. Éles eszközzel vág. 42. Királyi szék. 43. Latin kettős betű. 45. Római köszönés. 47. Magyar Testgyakorlók Köre (röv.). 49. Színhely szélei! 51. Rana ... fabula; mesebeli béka. 53. Két kán!

	5		3						9
				4				1	
2		9		8				3	4
		2							
5	1	7							
			4		3				
9								4	1
7	3				1	5			
		8	2						

Közepes fokozat

A 81 mezőt a rácsban úgy kell kitölteni, hogy minden sorban, minden oszlopban és a 3×3-as négyzetekben 1-től 9-ig mindegyik számjegy csak egyszer szerepeljen. Jó játékot!

Készítette: Buna Botond

Előző feladványunk megfejtése

5	7	4	2	3	9	1	6	8
8	2	6	7	5	1	4	3	9
3	1	9	4	8	6	2	7	5
2	6	1	5	9	3	8	4	7
4	5	8	1	6	7	3	9	2
7	9	3	8	4	2	5	1	6
1	4	7	6	2	5	9	8	3
9	8	2	3	7	4	6	5	1
6	3	5	9	1	8	7	2	4

A szállást kérő róka

Egyszer egy vén róka nagyon megéhezett egy kis pecsenyére. Fogott hát egy üres zsákot, a hóna alá csapta, és elindult vele világgá.

Ment, mendegélt, míg estére egy gazdaember házához nem ért.

Bekopogott, és amikor megkérdezték, hogy ki az, hát így felelt:

– Szegény utasember vagyok, s éjjeli szállást kérek, hogyha megszánának.

Jószívú ember volt a gazda is meg a felesége is. Megszánták a szegény utast, beengedték, vacsorával is megkínálták. A róka megköszönte, szerényen a padra kuporodott, a zsákját pedig a pad alá tette.

Mielőtt lefeküdtek, azt mondja a gazdának:

– Jaj, gazduram, nem jár itt a ház körül valami tolvaj? Ebben a zsákban egy szép nagy kakas van, nem szeretném, ha elveszne!

– Sose búsulj; róka koma, az én házamból még nem vészett el semmi! Csak aludj nyugodtan! – biztatta a gazda, s még mosolygott is, hogy a róka félti a kakasát.

Persze hogy a zsákban semmi sem volt! Hanem azért mikor felébredtek, a róka jajgatni kezdett:

– Jaj, jaj, jaj, valaki ellopta az én drága kakasomat!

Csitították, hogy dehogy lopták el, már ugyan ki lophatta volna el? Talán elbújt a szobában valahova. Keresték mindenfelé, de seholy sem találták. Szörnyen szégyellte magát a gazda, hogy éppen

az ő házában tűnt el a rókának valamije, de meg sajnálta is szegényt, hogy olyan keservesen siránkozott. Mi mást tehetett volna, adott egy szép nagy kakast a rókának, hogy ne sírjon úgy, s most már menjen tovább békével.

El is ment a róka nagy örömmel.

Ment a kakással egész nap, este pedig megint bekopogott valahova.

Itt is jó emberek laktak, akik szívesen látták. Amikor le akartak feküdni, a róka ismét körülnézett a szobában, mintha tolvajok után kutatna, majd így szólt a gazdához:

– Tudja meg, gazduram, hogy egy szép kövér lúd van a zsákomban. Jaj, ha azt ellopna valaki!

– Nem lopja azt el nálam senki. Csak feküdj le, és aludj nyugodtan – mondotta a gazda.

Hanem hát a róka csak azt várta, hogy mind elaludjanak. Akkor szépen kivette a zsákából... No, ugyan mi is volt a zsákban? Hát bizony a kakas volt, semmi más. Kivette a kakast, és úgy megette, hogy még egy tolla sem maradt. Hej, de aztán reggel rá is kezdett megint a siránkozásra:

– Jaj, jaj, jaj, valaki ellopta az én drága szép ludamat!

Keresték ezt is mindenfelé, s mikor végül nem találták seholy, a gazda adott neki egy jó kövér ludat, csak ne sírjon és ne panaszkodjon, hogy nála elveszett valamije.

Ment tovább a róka a kö-

vér lúddal, és úgy örült, hogy majd kiugrott a bőrből. Az úton tízszer is kibontotta a zsákot, hogy megnézzé, benne van-e még a lúd. Így ment, mendegélt, míg estére ismét egy házhoz ért. Itt is kopogtatott, beeresztették, de mielőtt lefeküdtek, megint így szólt a gazdához:

– Idettem a zsákom a pad alá, mégsem merek nyugodtan aludni, mert tudja meg, gazduram, hogy egy szép kövér malacom van benne!

– Csak aludj nyugodtan – biztatta a gazda –, akármilyen van a zsákodban. Az én házamban nem lesz semmi baja!

Hát a gazda ugyan nem jól gondolta, mert alighogy el-

aludtak, a róka úgy felfalta a kövér ludat, hogy se tolla, se csontja, se egy darabkája nem maradt. Hanem rá is kezdte már hajnalban a nagy siránkozást:

– Jaj, jaj, jaj, valaki ellopta az én drága szép malacomat! Hiába csitították, hiába vigasztalták, s hiába is keresték a malacot mindenfelé. Itt sem maradt más hátra, a gazda végül is adott a rókának egy szép kövér malacot.

No, most volt csak nagy örömben a róka, mikor kiért az országútra, s a zsákot kibontotta! Sohasem látott még ilyen szép malacot. Eből lesz ám csak jóízű pecsenye!

Ment, mendegélt egész nap, s estére megint csak bekopogtatott egy gazda házához. Beeresztették, s itt is ugyanazt mondta, mielőtt lefeküdtek:

– Gazduram, jól vigyázzon ám éjjel a tolvajokra, hogy el ne lophassák az én szép kövér disznómat, ami ebben a zsákban van!

Odanéz a gazda, hát látja, hogy a zsákban nem férne el egy kövér disznó, de meg hallotta is, hogy csak kismalac visít ki belőle. No de azért nem szólt semmit, csak elaludt szépen.

De nem aludt ám el a róka! Megette a malacot szőröstül-bőröstül, s alighogy pitymal-

lott, már el is kezdte a jajgatást:

– Jaj, jaj, jaj, valaki ellopta az én drága szép disznómat!

A gazda mindjárt rájött a turpisságra, de azért tette magát, mintha sajnálkoznék. Így szólt a rókához:

– Jaj, csak ne búsulj, és ne kiabáld tele a falut, inkább kettőt adok az egy kövér disznód helyett. Add ide a zsákot, hogy odakinn tegyem bele őket.

Kiment a gazda a róka zsákjával. Volt neki két mérges kopókutyája, éppen jó éhesek voltak. Ezeket bedugta a róka zsákjába, jól be is kötötte, azután a rókának adta, hogy igyekezzen a faluból kifelé.

Nem kellett a rókának kétszer sem mondani, most vitte csak nagy örömmel a zsákot, s már előre nyalta a száját a jó zsíros lakomára! Alig várta, hogy kijusson a faluból az országútra.

Kibontotta a zsákot, hogy megnézzé a két disznót, hát amint bontja, ugyan mi ugrik ki belőle? A kopókutyák! Nosza, szaladóra fogta róka koma a dolgot! Nem kellett már neki disznópecsenye, csak a bőrt megmenthesse!

Hanem hiába szaladt, mert a két kopókutya utolérte és szét szaggatta.

Ha a rókát a kutyák szét nem tépték volna, az én mesém is tovább tartott volna.

*Icinke-picinke
Népmesék óvodásoknak
(Válogatta és szerkesztette:
Kovács Ágnes)*

Tizenkét hónap a természetben

Május derekán került hozzánk egy sérült eredi fülesbagolyfióka. Kiverték a fészekből, vagy csak kísérték egy ágra majd onnan lepottyant nem tudom, mint azt sem, hogy mikor szerezte sérülését, ugyanis a jobb szárnya súlyosan megsérült, nyílt tö-

réssel kezelte állatorvos barátom, Kondor Attila.

Tágas kalitkába került a kis „tollgombóc”, látszólag jól is érezte magát. Sötétedéskor érkezett el az etetés ideje, mert a baglyok éjszakai életmódot élnek, és ezért amikor eljön az este, nekik akkor van

reggel, ekkor kezdődik el a nap, és ez annyiban nehezíti meg a gondozást, hogy éjszaka többször is fel kell kelni etetni. Ráadásul ez a bagoly egy kicsit még huncut is volt, mert amikor odaadtam az enniválót, megfogta a lábával, és eleinte másfél órát is

tartotta, nem ette meg. Ezért volt, hogy ötször, hatszor is felkeltem egy éjszaka.

Az első napokban kattogtatott a csőrével, úgy gondolta, bántani fogom, de amikor rájött, hogy ha engem lát, akkor mindig valami jó történik velem, azaz enni kap, alább hagyott a fenyegetőzéssel. Az erdei fülesbaglyok rágszálókkal táplálkoznak, amit nem is volt olyan egyszerű beszerezni. De hogy mégis megfelelő és változatos legyen az étrendje, besegítettek a falun élő ismerőseim. Van, aki elpusztult nyúlfiakat hozott, mások csirkeaprólékot, de volt ki csapdával fogott egeret hozott. Fejlődött is szépen a bagolyfiú, meg is erősödött.

Egyik este etetésre készülődtem, amikor észrevettem, hogy a bagolyfióka hiányzik. A kalitkaajtó nyitva volt, és a madár elment. Aggódni kezdtem, mert tudtam, hogy még nem nőtt akkorára, hogy egyedül tudjon vadászni. Már teljesen besötétedett, elemplámpával is kerestem, de nem találtam seholy. Hogy mi történt a bagolyfiókával, azt jövő héten tudjátok meg.

*Kelemen László, Rara Avis
Madártani Egyesület*

Készíts kövületet

Kedves gyerekek! Biztosan sokan ábrándoztatok már arról, hogy ásás közben valamilyen régi kövületre bukkanatok. Ne várjátok, hogy a szerencse az öltökbe pottyanjon, készítsétek el a saját életű kövületeteket.

Szükséges eszközök: agyag, agyagformáló eszközök, alufólia, tempera (szürke, barna, fekete).

Elkészítés: egy marék agyagból formázzatok egy palacsintát, majd egy tompa

készhegygel nyomkodjátok bele a hal csontvázát. Ha találtok rajzot más állatok csontvázairól, tetszés szerint azt is belenyomkodhatjátok. A bevágott mintába nyomkodjátok alufóliacsíkokat, így a hatás élethűbb lesz. A kész formát mikrohullámú sütőben ki kell égetni. Végül pedig fessétek be szürke, barna és fekete temperával. Hogy a kopott hatást elérjétek, a végén a festéket egy kefével dörzsöljétek bele.

Erdei fülesbagoly

Hétfégi mellékletünk *Életmód és Csodavár* oldalait Orosz Anna szerkesztette